

2024/1991

29.7.2024

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/1991

ze dne 24. června 2024

o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Je nezbytné stanovit na úrovni Unie pravidla pro obnovu ekosystémů, aby se zajistilo obnovení biologické rozmanitosti a odolnosti přírody na celém území Unie. Obnova ekosystémů rovněž přispívá k cílům Unie v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.
- (2) Ve sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvaném „Zelená dohoda pro Evropu“ (dále jen „Zelená dohoda pro Evropu“) se stanoví ambiciózní plán přeměny Unie na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou účinně využívající zdroje, jejímž cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a dobré životní podmínky občanů před environmentálními riziky a jejich dopady. V rámci Zelené dohody pro Evropu se ve sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvaném „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2023 – Navrácení přírody do našeho života“ stanoví Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030.
- (3) Unie a její členské státy jsou smluvními stranami Úmluvy o biologické rozmanitosti ⁽⁴⁾. Jako takové se zavázaly k dlouhodobé strategické vizi přijaté na desátém zasedání konference smluvních stran této úmluvy konaném ve dnech 18. až 29. října 2010 rozhodnutím X/2 s názvem „Strategický plán pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020“, podle níž má být do roku 2050 biologická rozmanitost ceněna, chráněna, obnovena a užívána rozumně a mají se zachovat ekosystémové služby a zdravá planeta a přinést výhody, které jsou zásadní pro všechny lidi.
- (4) V globálním rámci pro biologickou rozmanitost, přijatém na patnáctém zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti ve dnech 7. až 19. prosince 2022, jsou stanoveny prakticky zaměřené globální cíle pro naléhavá opatření v průběhu desetiletí do roku 2030. Cílem 1 je zajistit, aby byly všechny oblasti zahrnuté do participativního a integrovaného územního plánování podporujícího biologickou rozmanitost nebo do účinných procesů řízení zaměřených na změny ve využívání půdy a moří; do roku 2030 dosáhnout téměř nulové ztráty oblastí s velkým významem pro biologickou rozmanitost, včetně ekosystémů s vysokou ekologickou integritou, při současném respektování práv původních obyvatel a místních komunit, jak jsou uvedena v Deklaraci OSN o právech původních obyvatel. Cílem 2 je zajistit, aby bylo do roku 2030 účinně obnoveno alespoň 30 % oblastí poškozených suchozemských, vnitrozemských vodních a mořských a pobřežních ekosystémů, s cílem posílit biologickou

⁽¹⁾ Úř. věst. C 140, 21.4.2023, s. 46.

⁽²⁾ Úř. věst. C 157, 3.5.2023, s. 38.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 27. února 2024 (dosud nezveřejněn v Úředním věstníku Evropské unie) a rozhodnutí Rady ze dne 17. června 2024.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 3.

rozmanitost a ekosystémové funkce a služby, ekologickou integritu a propojenost. Cílem 11 je obnovit, zachovat a posílit přínosy, které příroda představuje pro lidi, včetně ekosystémových funkcí a služeb, jako jsou regulace ovzduší, vody a klimatu, zdraví půdy, opylování a snižování rizika onemocnění, jakož i ochrana před přírodními riziky a katastrofami za pomoci přírodě blízkých řešení nebo ekosystémových přístupů ve prospěch všech lidí a přírody. Celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost umožní pokrok na cestě k dosažení cílů pro rok 2050 zaměřených na výsledky.

- (5) Cíle udržitelného rozvoje OSN, zejména cíle 14.2, 15.1, 15.2 a 15.3, zmiňují potřebu zajistit zachování, obnovu a udržitelné využívání suchozemských ekosystémů a vnitrozemských sladkovodních ekosystémů a jejich služeb, zejména lesů, mokřadů a horských a suchých ekosystémů.
- (6) Valné shromáždění OSN v usnesení ze dne 1. března 2019 označilo období 2021–2030 za Desetiletí OSN pro obnovu ekosystémů s cílem podpořit a rozšířit úsilí o prevenci, zastavení a zvrácení degradace ekosystémů po celém světě a zvyšování povědomí o důležitosti obnovy ekosystémů.
- (7) Cílem Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 je zajistit, aby do roku 2030 byla biologická rozmanitost v Evropě na cestě k obnově, což bude přínosné pro člověka, planetu, klima i naše hospodářství. Strategie stanoví ambiciózní plán EU na obnovu přírody s řadou klíčových závazků, včetně závazku předložit návrh právně závazných cílů EU pro obnovu přírody s cílem obnovit poškozené ekosystémy, zejména ty s největším potenciálem zachycovat a ukládat uhlík, a předcházet dopadu přírodních katastrof a snižovat ho.
- (8) Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 9. června 2021 o Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 velmi uvítal závazek vypracovat legislativní návrh se závaznými cíli pro obnovu přírody a dále vyjádřil názor, že kromě celkového cíle pro obnovu by měl tento návrh zahrnovat specifické cíle pro obnovu ekosystémů, přírodních stanovišť a druhů, které by se vztahovaly na lesy, travní porosty, mokřady, rašeliníště, opylovače, volně tekoucí řeky, pobřežní oblasti a mořské ekosystémy.
- (9) Rada ve svých závěrech ze dne 23. října 2020 uznala, že předcházení dalšímu úbytku současného stavu biologické rozmanitosti a poškozování přírody bude mít zásadní význam, nebude však k navracení přírody do našeho života stačit. Rada zopakovala, že jsou zapotřebí ambicióznější cíle v oblasti obnovy přírody, jak se navrhuje v novém plánu EU na obnovu přírody, který zahrnuje opatření na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti nad rámec chráněných území. Rada rovněž uvedla, že očekává návrh právně závazných cílů pro obnovu přírody podmíněný posouzením dopadů.
- (10) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 stanoví závazek právně chránit nejméně 30 % pevniny, včetně vnitrozemských vod, a 30 % mořských oblastí v Unii, přičemž alespoň jedna třetina by měla být přísně chráněna, včetně všech zbývajících původních lesů a pralesů. Kritéria a pokyny pro určení dalších chráněných území členskými státy (dále jen „kritéria a pokyny“), které v roce 2022 vypracovala Komise ve spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami, zdůrazňují, že pokud obnovované oblasti splňují kritéria pro označení za chráněné území nebo se očekává, že je budou splňovat, jakmile obnovení dosáhne svého plného účinku, měly by tyto obnovené oblasti rovněž přispět k cílům Unie v oblasti chráněných území. V kritériích a pokynech se rovněž zdůrazňuje, že chráněná území mohou významně přispět k cílům pro obnovu stanoveným ve Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 tím, že vytvoří podmínky pro úspěšné dosažení obnovy. To platí zejména pro oblasti, které se mohou obnovit přirozeně tím, že se zastaví nebo omezí některé tlaky vyvolávané lidskou činností. Zavedení přísné ochrany takovýchto oblastí, včetně oblastí v mořském prostředí, bude v některých případech postačovat k obnově jejich přírodních hodnot. Kromě toho je v kritériích a pokynech zdůrazněno, že se očekává, že všechny členské státy přispějí ke splnění cílů Unie týkajících se chráněných území stanovených ve Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, a to v míře, která je úměrná přírodním hodnotám těchto území a jejich potenciálu pro obnovu přírody.
- (11) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 stanoví cíl zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování trendů z hlediska ochrany nebo ke zhoršování stavu v případě chráněných přírodních stanovišť a druhů a aby alespoň 30 % druhů a přírodních stanovišť, které v současné době nejsou v příznivém stavu, do roku 2030 do této kategorie spadalo nebo vykazovalo silný pozitivní trend směřující k tomu, že do ní spadat budou. Pokyny vypracované Komisí ve spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami na podporu splnění těchto cílů zdůrazňují, že u většiny těchto přírodních stanovišť a druhů bude pravděpodobně zapotřebí vyvinout úsilí na jejich zachování a obnovu, a to buď zastavením současných negativních trendů do roku 2030 nebo zachováním současného stabilního či pozitivního vývoje, nebo zabráněním úbytku stanovišť a druhů s příznivým stavem

z hlediska ochrany. Tyto pokyny dále zdůrazňují, že uvedené úsilí v oblasti obnovy je třeba v první řadě plánovat, provádět a koordinovat na vnitrostátní nebo regionální úrovni a že při výběru a upřednostňování druhů a stanovišť, jejichž stav má být do roku 2030 zlepšen, je třeba usilovat o synergie s dalšími unijními a mezinárodními cíli, zejména s cíli politiky v oblasti životního prostředí a klimatu.

- (12) Ve zprávě Komise ze dne 15. října 2020 o stavu přírody v Evropské unii (dále jen „zpráva o stavu přírody z roku 2020“) se uvádí, že Unie zatím nedokázala zastavit úbytek chráněných typů stanovišť a druhů, jejichž zachování je pro Unii důležité. Tento úbytek je způsoben především upuštěním od extenzivního zemědělství, zintenzivněním postupů hospodaření, změnou hydrologických režimů, urbanizací a znečištěním, jakož i neudržitelnými lesnickými činnostmi a využíváním druhů. Závažné a rostoucí hrozby pro původní faunu a flóru v Unii dále představují invazní nepůvodní druhy a změna klimatu.
- (13) Zelená dohoda pro Evropu povede k postupné a hluboké transformaci hospodářství Unie a jejích členských států, což bude mít následně silný vliv na vnější činnost Unie. Je důležité, aby Unie využívala svou obchodní politiku a rozsáhlou síť obchodních dohod ke spolupráci s partnery v oblasti ochrany životního prostředí a biologické rozmanitosti i v celosvětovém měřítku a aby při tom prosazovala rovné podmínky.
- (14) Je vhodné stanovit zastřešující cíl pro obnovu ekosystémů, a podpořit tak hospodářskou a společenskou transformaci, vytváření vysoce kvalitních pracovních míst a udržitelný růst. Biologicky rozmanité ekosystémy, jako jsou mokřady, sladkovodní, lesní a zemědělské ekosystémy, ekosystémy s řídkou vegetací, jakož i mořské, pobřežní a sídelní ekosystémy, poskytují, jsou-li v dobrém stavu, řadu základních ekosystémových služeb, přičemž přínosy obnovení poškozených ekosystémů do dobrého stavu ve všech pevninských i mořských oblastech zdaleka převyšují náklady na obnovu. Tyto služby přispívají k široké škále socioekonomických přínosů v závislosti na hospodářských, sociálních, kulturních, regionálních a místních charakteristikách.
- (15) Statistická komise OSN na svém 52. zasedání v březnu 2021 přijala systém integrovaného environmentálního a ekonomického účetnictví – ekosystémové účetnictví (SEEA EA). SEEA EA představuje integrovaný a komplexní statistický rámec pro organizaci údajů o přírodních stanovištích a typech krajiny, měření rozsahu, stavu a služeb ekosystémů, sledování změn ekosystémových aktiv a usouvztažnění těchto informací s hospodářskou a jinou lidskou činností.
- (16) Zajištění biologicky rozmanitých ekosystémů a boj proti změně klimatu jsou spolu nerozlučně spjaté. Příroda a přírodě blízká řešení, včetně přírodních zásob a propadů uhlíku, jsou pro boj s klimatickou krizí zásadní. Klimatická krize ovšem již nyní výrazně přispívá ke změně suchozemských i mořských ekosystémů a Unie se musí připravit na rostoucí intenzitu, četnost a rozšíření jejich dopadů. Zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o dopadech globálního oteplení o 1,5 °C poukázala na to, že některé dopady mohou být dlouhodobé nebo nezvratné. Šestá hodnotící zpráva IPCC uvádí, že obnova ekosystémů bude mít zásadní význam pro pomoc v boji proti změně klimatu, jakož i pro snižování rizik pro potravinové zabezpečení. Mezivládní vědecko-politická platforma pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) ve své globální hodnotící zprávě o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách z roku 2019 označila změnu klimatu za jednu z hlavních hybných sil změn v přírodě a očekává, že dopady změny klimatu se v nadcházejících desetiletích budou zvyšovat a v některých případech převýší dopady jiných faktorů změny ekosystémů, jako je změna ve využívání půdy a moří.
- (17) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ^(*) stanoví závazný cíl dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality v Unii a poté usilovat o dosažení negativních emisí a upřednostňovat rychlé a předvídatelné snižování emisí a zároveň podporovat pohlcování pomocí přirozených propadů. Obnova ekosystémů může významně přispět k zachování, řízení a posilování přírodních propadů a ke zvýšení biologické rozmanitosti a současně podpořit boj proti změně klimatu. Nařízení (EU) 2021/1119 dále vyžaduje, aby příslušné orgány Unie a členské státy zajistily trvalý pokrok při zvyšování adaptační kapacity, posilování odolnosti a snižování zranitelnosti vůči změně klimatu. Rovněž vyžaduje, aby členské státy začlenily přizpůsobení do všech oblastí politiky a podporovaly přizpůsobení založené na ekosystémech a přírodě blízká řešení. Přírodě blízká řešení jsou řešení inspirovaná a podporovaná

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

přírodou, která jsou nákladově efektivní a současně environmentálně, sociálně a hospodářsky přínosná a přispívají k budování odolnosti. Tato řešení přinášejí do měst, krajiny i mořského prostředí větší počet různorodějších přírodních a přirozených prvků a procesů, a to prostřednictvím místně přizpůsobených systémových zásahů, které účinně využívají zdroje. Přírodě blízká řešení proto musí být prospěšná pro biologickou rozmanitost a podporovat poskytování řady ekosystémových služeb.

- (18) Ve sdělení Komise ze dne 24. února 2021 nazvaném „Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu“ se zdůrazňuje potřeba podporovat přírodě blízká řešení a uznává se, že nákladově efektivního přizpůsobení se změně klimatu lze dosáhnout ochranou a obnovou mokřadů a rašelinišť, pobřežních a mořských ekosystémů, rozvojem sídelní zeleně a výstavbou zelených střech a zdí a podporou a udržitelným obhospodařování lesů a zemědělské půdy. Větší množství biologicky rozmanitých ekosystémů vede k vyšší odolnosti vůči změně klimatu a poskytuje účinnější formy snižování rizika katastrof a předcházení katastrofám.
- (19) Politika Unie v oblasti změny klimatu je momentálně revidována tak, aby se řídila plánem stanoveným v nařízení (EU) 2021/1119, který spočívá ve snížení čistých emisí skleníkových plynů (emisí po odečtení pohlcených emisí) do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovní roku 1990. Konkrétně cílem nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/839⁽⁶⁾ je posílit příspěvek odvětví půdy k celkovým ambicím v oblasti klimatu do roku 2030 a sladit cíle, pokud jde o započítávání emisí a jejich pohlcování v odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF), se souvisejícími politickými iniciativami v oblasti biologické rozmanitosti. Uvedené nařízení zdůrazňuje potřebu ochrany a posílení přirozeného pohlcování uhlíku, zlepšení odolnosti ekosystémů vůči změně klimatu, obnovení degradované půdy a ekosystémů a zavodňování rašelinišť. Dále je jeho cílem zlepšit monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v půdě, na kterou se vztahuje ochrana a obnova. V této souvislosti je důležité, aby ekosystémy ve všech kategoriích využití půdy, včetně lesů, travních porostů, orné půdy a mokřadů, byly v dobrém stavu, aby dokázaly účinně zachycovat a ukládat uhlík.
- (20) Jak se uvádí ve sdělení Komise ze dne 23. března 2022 nazvaném „Zajištění potravinového zabezpečení a posílení odolnosti potravinových systémů“, geopolitický vývoj dále zdůraznil potřebu zajistit odolnost potravinových systémů. Je prokázáno, že obnova agroekosystémů má z dlouhodobého hlediska pozitivní dopad na potravinovou produktivitu a že obnova přírody funguje jako pojistka k zajištění dlouhodobé udržitelnosti a odolnosti Unie.
- (21) V závěrečné zprávě Konference o budoucnosti Evropy z května 2022 občané vyzývají Unii, aby chránila a obnovovala biologickou rozmanitost, krajinu a oceány, odstranila znečištění a podporovala znalosti, povědomí, vzdělávání a dialog o životním prostředí, změně klimatu, využívání energie a udržitelnosti.
- (22) Obnova ekosystémů spolu s úsilím o omezení obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a konzumace těchto druhů rovněž pomůže předcházet možným budoucím infekčním onemocněním se zoonotickým potenciálem a zvyšovat odolnost vůči nim, čímž se sníží riziko šíření nákaz a pandemií, a přispěje k podpoře úsilí Unie i celosvětového úsilí o uplatňování přístupu „jedno zdraví“, který uznává úzkou vazbu mezi lidským zdravím, zdravím zvířat a zdravou a odolnou přírodou.
- (23) Půda je nedílnou součástí suchozemských ekosystémů. Ve sdělení Komise ze dne 17. listopadu 2021 nazvaném „Strategie EU pro půdu do roku 2030 – Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima“ se uvádí potřeba obnovit degradovanou půdu a posílit biologickou rozmanitost půdy. Globální mechanismus, tj. orgán zřízený v rámci Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci v zemích postižených velkým suchem a/nebo desertifikací, zejména v Africe⁽⁷⁾, a sekretariát uvedené úmluvy zavedly program pro stanovení cílů v oblasti neutrality z hlediska degradace půdy, který má zemím pomoci dosáhnout do roku 2030 neutrality z hlediska degradace půdy.

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/839 ze dne 19. dubna 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2018/841, pokud jde o oblast působnosti, zjednodušení pravidel pro vykazování a zajištění souladu a stanovení cílů členských států pro rok 2030, a nařízení (EU) 2018/1999, pokud jde o zlepšení monitorování, vykazování, sledování pokroku a přezkum (Úř. věst. L 107, 21.4.2023, s. 1).

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 83, 19.3.1998, s. 3.

- (24) Cílem směrnice Rady 92/43/EHS⁽⁸⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES⁽⁹⁾ je zajistit dlouhodobou ochranu, zachování a přežití nejcennějších a nejohroženějších druhů a přírodních stanovišť v Evropě, jakož i ekosystémů, jejichž jsou součástí. Klíčovým nástrojem pro provádění cílů těchto dvou směrnic je síť Natura 2000, která byla zřízena v roce 1992 a je největší koordinovanou sítí chráněných území na světě. Toto nařízení by se mělo vztahovat na evropské území členských států, na které se vztahují Smlouvy, čímž bude v souladu se směrnicemi 92/43/EHS a 2009/147/ES, jakož i se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES⁽¹⁰⁾.
- (25) Komise vypracovala pro stanovení dobrého stavu typů stanovišť chráněných podle směrnice 92/43/EHS a stanovení dostatečné kvality a rozlohy stanovišť druhů spadajících do oblasti působnosti uvedené směrnice příslušný rámec a pokyny. Cíle pro obnovu u těchto typů stanovišť a stanovišť druhů lze stanovit na základě uvedeného rámce a pokynů. Tato obnova však nebude stačit ke zvrácení úbytku biologické rozmanitosti a k obnovení všech ekosystémů. S cílem zvýšit biologickou rozmanitost v rozsahu šířeji vymezených ekosystémů by proto měly být stanoveny další povinnosti založené na konkrétních ukazatelích.
- (26) Na základě směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES a s cílem podpořit dosažení cílů stanovených v uvedených směrnicích by členské státy měly zavést opatření na obnovu, aby zajistily obnovení chráněných stanovišť a druhů, včetně volně žijících ptáků, ve všech oblastech Unie, a to i v oblastech mimo lokality sítě Natura 2000.
- (27) Cílem směrnice 92/43/EHS je zachovat a obnovit příznivý stav z hlediska ochrany u přírodních stanovišť a volně žijících druhů živočichů a planě rostoucích rostlin v zájmu Unie. Směrnice však nestanoví lhůtu pro dosažení tohoto cíle. Podobně ani směrnice 2009/147/ES nestanoví lhůtu pro obnovu populací ptáků v Unii.
- (28) Měly by být stanoveny lhůty pro zavedení opatření na obnovu v rámci lokalit sítě Natura 2000 i mimo ně s cílem postupně zlepšovat stav chráněných typů stanovišť v celé Unii a znovu je vytvářet, dokud nebude dosaženo příznivého referenčního areálu potřebného k tomu, aby bylo u těchto typů stanovišť v Unii dosaženo příznivého stavu z hlediska ochrany. Členské státy by měly při zavádění opatření na obnovu podle potřeby až do roku 2030 upřednostňovat oblasti typů stanovišť, které nejsou v dobrém stavu a které se nacházejí v lokalitách sítě Natura 2000, a to vzhledem k zásadní úloze těchto lokalit pro ochranu přírody a ke skutečnosti, že podle stávajících právních předpisů Unie již existuje povinnost zavést účinné systémy k zajištění dlouhodobé účinnosti opatření na obnovu v lokalitách sítě Natura 2000. S cílem poskytnout členským státům nezbytnou flexibilitu při vyvíjení rozsáhlého úsilí o obnovu přírody, by si členské státy měly i nadále zachovat možnost zavést opatření na obnovu v oblastech typů stanovišť, které nejsou v dobrém stavu a které se nacházejí mimo lokality sítě Natura 2000, pokud je to odůvodněno zvláštními místními okolnostmi a podmínkami. Kromě toho je vhodné seskupit typy přírodních stanovišť podle ekosystému, k němuž patří, a stanovit pro skupiny typů stanovišť časově vymezené a územně specifikované cíle. To by členským státům umožnilo rozhodnout, která stanoviště budou v rámci dané skupiny obnovena jako první.
- (29) Požadavky stanovené pro stanoviště druhů, které spadají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, a pro stanoviště druhů volně žijících ptáků, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES, by měly být podobné, se zvláštním ohledem na propojení mezi obojími těmito stanovišti, aby populace daných druhů mohly prosperovat.
- (30) Je nezbytné, aby opatření na obnovu typů stanovišť byla přiměřená a vhodná k tomu, aby tyto typy stanovišť dosáhly co nejrychleji dobrého stavu a aby byly co nejrychleji vytvořeny příznivé referenční areály s cílem dosáhnout u těchto typů stanovišť příznivého stavu z hlediska ochrany. Je důležité, aby opatření na obnovu byla taková, jaká jsou nezbytná ke splnění časově vymezených a územně specifikovaných cílů. Je rovněž nezbytné, aby opatření na obnovu stanovišť druhů byla přiměřená a vhodná pro co nejrychlejší dosažení dostatečné kvality a rozlohy s cílem dosáhnout pro daný druh příznivého stavu z hlediska ochrany.

⁽⁸⁾ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁽¹⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

- (31) Opatření na obnovu zavedená podle tohoto nařízení za účelem obnovy nebo zachování některých typů stanovišť uvedených v příloze I, jako jsou travní porosty, vřesoviště nebo mokřady, by mohla v některých případech vyžadovat odstranění lesního porostu za účelem obnovení hospodaření založeného na ochraně přírody, které může zahrnovat činnosti, jako je sečení nebo pastva. Obnova přírody a zastavení odlesňování jsou důležité i vzájemně se posilující environmentální cíle. Jak se uvádí v 36. bodě odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115⁽¹⁾, Komise vypracuje pokyny s cílem vyjasnit výklad definice „zemědělského využití“ stanovené v uvedeném nařízení, zejména pokud jde o přeměnu lesního porostu na půdu, jejímž účelem není zemědělské využití.
- (32) Je důležité zajistit, aby opatření na obnovu zavedená podle tohoto nařízení vedla ke konkrétnímu a měřitelnému zlepšení stavu ekosystémů, a to jak na úrovni jednotlivých oblastí podléhajících obnově, tak na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie.
- (33) Aby bylo zajištěno, že opatření na obnovu jsou účinná a že jejich výsledky lze v průběhu času měřit, je nezbytné, aby oblasti, na něž se vztahují tato opatření na obnovu s cílem zlepšit stav stanovišť spadajících do oblasti působnosti přílohy I směrnice 92/43/EHS, znovu tato stanoviště vytvořit a zlepšit jejich propojenost, vykazovaly soustavné zlepšování až do dosažení dobrého stavu.
- (34) Je rovněž nezbytné, aby oblasti, na něž se vztahují opatření na obnovu s cílem zlepšit kvalitu a rozlohu stanovišť druhů spadajících do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, jakož i stanovišť volně žijících ptáků spadajících do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES, vykazovaly soustavné zlepšování, a přispěly tak k dosažení dostatečné rozlohy a kvality stanovišť těchto druhů.
- (35) Je důležité zajistit, aby se oblasti pokryté typy stanovišť spadajícími do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, které jsou v dobrém stavu, na celém evropském území členských států a Unie jako celku postupně zvětšovaly, dokud nebude pro každý typ stanoviště dosaženo příznivého referenčního areálu a dokud nebude alespoň 90 % těchto oblastí na úrovni členského státu v dobrém stavu, aby tyto typy stanovišť mohly v Unii dosáhnout příznivého stavu z hlediska ochrany. V řádně odůvodněných případech a u typů stanovišť, které jsou v Unii velmi běžné a rozšířené a které pokrývají více než 3 % evropského území dotčeného členského státu, by členské státy měly mít možnost u jednotlivých typů stanovišť uvedených v příloze I tohoto nařízení uplatňovat na oblast, která má být v dobrém stavu, procentní podíl nižší než 90 %, pokud by tento procentní podíl nebránil tomu, aby na vnitrostátní biogeografické úrovni bylo u těchto typů stanovišť dosaženo příznivého stavu z hlediska ochrany, jak je stanoven podle čl. 1 písm. e) směrnice 92/43/EHS, nebo aby byl tento stav zachován. Pokud členský stát tuto odchylku uplatní, měl by ji ve svém národním plánu na obnovu přírody odůvodnit.
- (36) Je důležité zajistit, aby se kvalita a rozloha stanovišť druhů, které spadají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, jakož i stanovišť volně žijících ptáků spadajících do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES na celém evropském území členských států a Unie jako celku postupně zvyšovala, dokud nebudou dostávat k zajištění dlouhodobého přežití těchto druhů.
- (37) Je důležité, aby členské státy zavedly opatření s cílem zajistit, aby oblasti pokryté typy stanovišť spadajícími do oblasti působnosti tohoto nařízení, na něž se vztahují opatření na obnovu, vykazovaly soustavné zlepšování stavu, dokud nedosáhnou dobrého stavu, a aby členské státy zavedly opatření s cílem zajistit, aby se stav těchto typů stanovišť po dosažení dobrého stavu významně nezhoršoval, tak aby nebylo ohroženo dlouhodobé zachování nebo dosažení dobrého stavu. Nedosažení těchto výsledků neznamená nesplnění povinnosti zavést opatření vhodná k dosažení těchto výsledků. Je rovněž důležité, aby se členské státy snažily vyvinout úsilí s cílem zabránit výraznému zhoršování stavu oblastí pokrytých těmito typy stanovišť, které buď již jsou v dobrém stavu, nebo která naopak nejsou v dobrém stavu, ale doposud se na ně opatření na obnovu nevztahují. Taková opatření jsou důležitá, aby se zabránilo zvýšení potřeby obnovy v budoucnosti, a měla by se zaměřit na oblasti typů stanovišť určené v národních plánech na obnovu přírody členských států, jejichž obnova je nezbytná pro splnění cílů pro obnovu. Je však vhodné zvážit možnost zásahu vyšší moci, jako jsou přírodní katastrofy, který by mohl vést ke zhoršení stavu oblastí

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115 ze dne 31. května 2023 o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie určitých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010 (Úř. věst. L 150, 9.6.2023, s. 206).

pokrytých těmito typy stanovišť, jakož i nevyhnutelné přeměny stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu. U oblastí mimo lokality sítě Natura 2000 je vhodné vzít v úvahu také důsledky plánu nebo projektu převažujícího veřejného zájmu, pro něž nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení. V případě oblastí, na něž se opatření na obnovu vztahují, je to třeba určit individuálně. V případě lokalit sítě Natura 2000 jsou plány a projekty schvalovány v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS. Pokud neexistují alternativy, je vhodné zajistit, aby si členské státy zachovaly možnost uplatňovat požadavek nezhoršování stavu na úrovni každé biogeografické oblasti svého území pro každý typ stanoviště a každé stanoviště druhů. Tato možnost by měla být povolena za určitých podmínek, včetně podmínky, že v případě výskytu každého výrazného zhoršení stavu budou přijata kompenzační opatření. Pokud je jako žádoucí výsledek opatření na obnovu určitá oblast přeměněna z jednoho typu stanoviště, který spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení, na jiný typ stanoviště, který spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení, neměla by být považována za oblast, jejíž stav se zhoršil.

- (38) Pro účely odchylek od povinností trvale zlepšovat a zabránit zhoršování stavu mimo lokality sítě Natura 2000 podle tohoto nařízení by členské státy měly uplatňovat předpoklad, že zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jejich připojení k distribuční soustavě, související distribuční soustava samotná a skladovací zařízení představují převažující veřejný zájem. Členské státy by měly mít možnost se rozhodnout, že za řádně odůvodněných a specifických okolností, jako jsou důvody související s národní obranou, uplatňování tohoto přístupu omezí. Kromě toho by členské státy měly mít možnost osvobodit tyto projekty týkající se energie z obnovitelných zdrojů od požadavku, že pro účely uplatnění daných odchylek nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, pokud dané projekty byly předmětem strategického posouzení vlivů na životní prostředí nebo posouzení dopadů na životní prostředí. Považovat taková zařízení za převažující veřejný zájem a případně omezit požadavek na posouzení méně škodlivých alternativních řešení by těmto projektům umožnilo využít zjednodušeného posouzení, pokud jde o odchylky od posouzení převažujícího veřejného zájmu podle tohoto nařízení.
- (39) Činnosti, jejichž jediným účelem je obrana nebo národní bezpečnost, by měly mít nejvyšší prioritu. Členské státy by proto měly mít možnost při zavádění opatření na obnovu vyjmout z této povinnosti oblasti využívané pro tyto činnosti, pokud jsou daná opatření považována za neslučitelná s pokračujícím vojenským využíváním dotyčných oblastí. Kromě toho by pro účely uplatňování ustanovení tohoto nařízení o odchylkách od povinností trvale zlepšovat a zabránit zhoršování stavu mimo lokality sítě Natura 2000 měly mít členské státy možnost uplatňovat předpoklad, že plány a projekty týkající se těchto činností představují převažující veřejný zájem. Členské státy by rovněž měly mít možnost tyto plány a projekty osvobodit od požadavku, že nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení. Pokud však členské státy tuto výjimku použijí, měly by mít povinnost zavést opatření, pokud je to přiměřené a proveditelné, s cílem zmírnit dopad těchto plánů a projektů na typy stanovišť.
- (40) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 zdůrazňuje potřebu důraznějších opatření na obnovu poškozených mořských ekosystémů, včetně ekosystémů bohatých na uhlík a důležitých oblastí tření a líhnutí ryb. Uvedená strategie rovněž stanoví, že Komise navrhne nový akční plán na zachování rybolovných zdrojů a ochranu mořských ekosystémů.
- (41) Typy mořských stanovišť uvedené v příloze I směrnice 92/43/EHS jsou definovány široce a zahrnují mnoho ekologicky odlišných podtypů s různým potenciálem obnovy, takže je pro členské státy obtížné zavést vhodná opatření na obnovu na úrovni těchto typů stanovišť. Typy mořských stanovišť obsažené v příloze I uvedené směrnice by proto měly být dále specifikovány pomocí příslušných úrovní klasifikace mořských stanovišť v rámci Evropského informačního systému o přírodě (EUNIS). Členské státy by měly stanovit příznivé referenční areály pro dosažení příznivého stavu z hlediska ochrany u každého z těchto typů přírodních stanovišť, pokud již tyto referenční areály nejsou řešeny v jiných právních předpisech Unie. Skupina typů stanovišť v mořských měkkých sedimentech odpovídajících některým typům rozšířených bentických stanovišť uvedených ve směrnici 2008/56/ES je široce zastoupena v mořských vodách několika členských států. Členské státy by proto měly mít možnost omezit opatření na obnovu, která jsou zaváděna postupně, na menší část plochy s výskytem těchto typů stanovišť, která nejsou v dobrém stavu, za předpokladu, že to nebrání dosažení nebo zachování dobrého stavu prostředí stanoveného podle směrnice 2008/56/ES, zejména s přihlédnutím k prahovým hodnotám pro deskriptory pro určení dobrého stavu prostředí uvedené v bodech 1 a 6 přílohy I uvedené směrnice, stanovené v souladu s čl. 9 odst. 3 uvedené směrnice, pro rozsah úbytku těchto typů stanovišť, pro nepříznivé účinky na stav těchto typů stanovišť a pro maximální přípustný rozsah těchto nepříznivých účinků.

- (42) Pokud ochrana pobřežních a mořských stanovišť vyžaduje regulaci činností v oblasti rybolovu nebo akvakultury, použije se společná rybářská politika. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013⁽¹²⁾ zejména stanoví, že společná rybářská politika musí provádět ekosystémový přístup k řízení rybolovu, aby zajistila, že nepříznivé dopady rybolovných činností na mořský ekosystém budou minimalizovány. Uvedené nařízení rovněž stanoví, že cílem společné rybářské politiky je zajistit, aby při činnostech v oblasti akvakultury a rybolovu nedocházelo ke zhoršování mořského prostředí.
- (43) V zájmu dosažení cíle soustavné, dlouhodobé a trvalé obnovy biologicky rozmanité a odolné přírody by členské státy měly plně využívat možnosti, které jim společná rybářská politika nabízí. Členské státy mají možnost v rámci výlučné pravomoci Unie, pokud jde o zachování biologických mořských zdrojů, přijmout nediskriminační opatření pro zachování a řízení rybích populací a zachování nebo zlepšení stavu mořských ekosystémů z hlediska ochrany v pásmu 12 námořních mil. Kromě toho mají členské státy s přímým zájmem na řízení, jak je vymezen v nařízení (EU) č. 1380/2013, možnost dohodnout se na předložení společných doporučení ohledně opatření pro zachování zdrojů, která jsou nezbytná ke splnění povinností podle práva Unie v oblasti životního prostředí. Pokud členský stát do svého národního plánu na obnovu přírody zahrne opatření pro zachování zdrojů nezbytná k tomu, aby přispěl k cílům tohoto nařízení, a tato opatření pro zachování zdrojů vyžadují předložení společných doporučení, měl by dotčený členský stát zahájit konzultace a předložit tato společná doporučení ve lhůtě, která umožní jejich včasné přijetí před příslušnými lhůtami, s cílem podpořit soudržnost mezi různými politikami v oblasti zachování mořských ekosystémů. Tato opatření mají být posouzena a přijata v souladu s pravidly a postupy stanovenými v rámci společné rybářské politiky.
- (44) Ve směrnici 2008/56/ES se od členských států požaduje, aby spolupracovaly na dvoustranné úrovni a v rámci mechanismů regionální a subregionální spolupráce, mimo jiné prostřednictvím regionálních úmluv pro mořské prostředí, konkrétně Úmluvy o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku⁽¹³⁾, Úmluvy o ochraně mořského prostředí v oblasti Baltského moře⁽¹⁴⁾, Úmluvy o ochraně mořského prostředí a pobřežní oblasti Středozemního moře⁽¹⁵⁾ a Úmluvy o ochraně Černého moře, podepsané dne 21. dubna 1992 v Bukurešti, jakož i v souvislosti s opatřeními v oblasti rybolovu v rámci regionálních skupin zřízených v rámci společné rybářské politiky.
- (45) Je důležité, aby byla rovněž zavedena opatření na obnovu stanovišť některých mořských druhů, například žraloků a rejnoků, které spadají například do oblasti působnosti Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů, podepsané dne 23. června 1979 v Bonnu, nebo jsou na seznamu ohrožených nebo bezprostředně ohrožených druhů v rámci regionálních úmluv pro mořské prostředí, ale nespádají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS, neboť mají v ekosystému důležitou funkci.
- (46) Na podporu obnovy a zabránění zhoršování suchozemských, sladkovodních, pobřežních a mořských stanovišť mají členské státy možnost označit další oblasti jako „chráněná území“ nebo „přísně chráněná území“, provádět další účinná a územně specifikovaná opatření na ochranu a podporovat opatření na ochranu půdy v soukromém vlastnictví.
- (47) Sídlní ekosystémy představují přibližně 22 % rozlohy Unie a tvoří oblast, v níž žije většina občanů Unie. Sídlní zeleň zahrnuje mimo jiné městské lesy, parky a zahrady, městské farmy, ulice se stromoadřím, městské louky a městské živé ploty. Sídlní ekosystémy, stejně jako ostatní ekosystémy, na něž se vztahuje toto nařízení, představují důležitá stanoviště pro biologickou rozmanitost, zejména rostliny, ptáky a hmyz, včetně opylovačů. Poskytují rovněž mnohé další životně důležité ekosystémové služby, včetně snižování a řízení rizika přírodních katastrof, jako například povodní a efektu městských tepelných ostrovů, ochlazování, rekreace, filtrace vody a vzduchu a dále zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně. Rozšiřování sídlní zeleně je jedním z důležitých parametrů pro měření zvyšování schopnosti sídlních ekosystémů poskytovat tyto životně důležité služby. Zvětšování zelených ploch v dané městské oblasti zpomaluje odtok vody, což snižuje riziko znečištění řek v důsledku přítoku přívalových vod a pomáhá udržovat letní teploty na nižší úrovni, zvyšuje odolnost vůči změně klimatu a poskytuje další prostor pro rozkvět přírody. Rozšiřování rozlohy sídlní zeleně mnohdy napomůže ke

⁽¹²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22).

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 104, 3.4.1998, s. 2.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. L 73, 16.3.1994, s. 20.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. L 240, 19.9.1977, s. 3.

zlepšení zdraví sídelních ekosystémů. Zdravé sídelní ekosystémy jsou zase nezbytné pro podporu zdraví dalších klíčových evropských ekosystémů, například propojováním přírodních oblastí v okolní krajině, zlepšováním zdraví řek mimo města, poskytováním útočiště a lůžek pro ptáky a opylovače vázané na zemědělská a lesní stanoviště, jakož i zajišťováním důležitých stanovišť pro stěhovavé ptáky.

- (48) Je třeba výrazně posílit činnosti k zajištění toho, aby již nehrozilo snižování pokrytí plochami sídelní zeleně, zejména stromy. Aby se zajistilo, že sídelní zeleň bude i nadále poskytovat nezbytné ekosystémové služby, měl by být zastaven její úbytek a měla by být obnovována a její rozloha by měla být zvětšována, mimo jiné začleněním zelené infrastruktury a přírodě blízkých řešení, jako jsou zelené střechy a zelené stěny, do projektů budov. Toto začlenění může přispět k zachování a zvýšení nejen rozlohy sídelní zeleně, ale také, pokud zahrnuje i stromy, rozlohy korunového zápoje sídelní zeleně.
- (49) Vědecké důkazy nasvědčují tomu, že umělé světlo má negativní dopad na biologickou rozmanitost. Umělé světlo může mít dopad i na lidské zdraví. Při vypracovávání svých národních plánů na obnovu přírody podle tohoto nařízení by členské státy měly mít možnost zvážit odstranění, omezení nebo nápravu světelného znečištění ve všech ekosystémech.
- (50) Ve Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 se vyžaduje, aby bylo vyvinuto větší úsilí o obnovu sladkovodních ekosystémů a přirozených funkcí řek. Obnova sladkovodních ekosystémů by měla zahrnovat úsilí o obnovu přirozeného propojení řek, jakož i jejich břehových oblastí a záplavových území, mimo jiné odstraněním umělých překážek, s cílem podpořit dosažení příznivého stavu z hlediska ochrany u řek, jezer a nivních stanovišť a druhů žijících na těchto stanovištích chráněných podle směrnice 92/43/EHS a 2009/147/ES a dosažení jednoho z klíčových cílů Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, konkrétně obnovení nejméně 25 000 km volně tekoucích řek oproti roku 2020, kdy byla Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 přijata. Při odstraňování překážek by se členské státy měly primárně zabývat zastaralými překážkami, tedy těmi, které již nejsou zapotřebí pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, vnitrozemskou plavbu, zásobování vodou nebo jiné využití.
- (51) V Unii v posledních desetiletích dramaticky poklesl počet opylovačů, přičemž třetina druhů včel a motýlů zaznamenává pokles populace a každý desátý z těchto druhů se nachází na pokraji vyhynutí. Opylovači mají zásadní význam pro fungování suchozemských ekosystémů, dobré životní podmínky lidí a potravinové zabezpečení, neboť opylují planě rostoucí i pěstované rostliny. Ve zprávě z roku 2021 vycházející z výsledků projektu integrovaného systému účetnictví přírodního kapitálu (INCA), společně realizovaného útvary Komise a Evropskou agenturou pro životní prostředí (EEA), se uvádí, že hmyzí opylovači mají přímý podíl na roční zemědělské produkci Unie v hodnotě téměř 5 000 000 000 EUR.
- (52) Komise svým sdělením ze dne 1. června 2018 zahájila v reakci na výzvu Evropského parlamentu a Rady k řešení úbytku volně žijících opylovačů iniciativu EU týkající se opylovačů. Zpráva ze dne 27. května 2021 o pokroku při provádění této iniciativy ukázala, že při řešení příčin úbytku opylovačů přetrvávají významné problémy, a to i ohledně používání pesticidů. Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 9. června a Rada ve svých závěrech ze dne 17. prosince 2020 o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 15/2020 vyzvaly k přijetí důraznějších opatření k řešení úbytku opylovačů a k vytvoření celounijního rámce pro monitorování opylovačů a ke stanovení jasných cílů a ukazatelů ohledně závazku zvrátit úbytek opylovačů. Evropský účetní dvůr ve své zvláštní zprávě vydané v roce 2020 doporučil, aby Komise vytvořila vhodné mechanismy řízení a monitorování pro opatření zaměřená na řešení hrozeb pro opylovače. Komise ve svém sdělení ze dne 24. ledna 2023 předložila revidovanou iniciativu EU týkající se opylovačů s názvem „Revize Iniciativy EU týkající se opylovačů - Nová dohoda pro opylovače“, v níž se stanoví opatření, která mají Unie a její členské státy přijmout s cílem zvrátit úbytek opylovačů do roku 2030.
- (53) Cílem návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin je regulovat jeden z faktorů úbytku opylovačů tím, že se zakáže používání pesticidů v ekologicky citlivých oblastech, z nichž mnohé spadají do oblastí působnosti tohoto nařízení, například v oblastech, kde se vyskytují druhy opylovačů, které jsou podle evropských červených seznamů druhů klasifikovány jako ohrožené vyhynutím.
- (54) K poskytování bezpečných, udržitelných, výživných a cenově dostupných potravin jsou zapotřebí udržitelné, odolné a biologicky rozmanité zemědělské ekosystémy. Zemědělské ekosystémy s bohatou biologickou rozmanitostí rovněž zvyšují odolnost zemědělství vůči změně klimatu a environmentálním rizikům a zároveň zajišťují bezpečnost potravin a potravinové zabezpečení a vytvářejí nová pracovní místa ve venkovských oblastech, zejména pracovní místa spojená s ekologickým zemědělstvím a venkovským cestovním ruchem a rekreací. Unie proto musí zlepšit

biologickou rozmanitost své zemědělské půdy prostřednictvím řady stávajících postupů, které jsou prospěšné pro zvýšení biologické rozmanitosti nebo jsou s ní slučitelné, a to i využíváním extenzivního zemědělství. Extenzivní zemědělství má zásadní význam pro zachování mnoha druhů a stanovišť v oblastech s bohatou biologickou rozmanitostí. Existuje mnoho postupů extenzivního zemědělství, které mají četné a významné přínosy pro ochranu biologické rozmanitosti, ekosystémových služeb a krajinných prvků, například precizní zemědělství, ekologické zemědělství, agroekologie, agrolesnictví a pěstování trvalých travních porostů s nízkou intenzitou. Cílem těchto postupů není zastavit využívání zemědělské půdy, ale spíše přizpůsobit tento druh využívání ve prospěch dlouhodobého fungování a produktivity zemědělských ekosystémů. Pro dosažení dlouhodobých přínosů obnovy jsou důležité finančně atraktivní systémy financování pro vlastníky, zemědělce a další správce půdy zajišťující, aby se do těchto postupů dobrovolně zapojili.

- (55) Je třeba zavést opatření na obnovu s cílem zvýšit biologickou rozmanitost zemědělských ekosystémů v celé Unii, a to i v oblastech, které nejsou pokryty typy stanovišť, které spadají do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS. Vzhledem k tomu, že neexistuje společná metoda pro posuzování stavu zemědělských ekosystémů, která by umožnila stanovení specifických cílů pro obnovu zemědělských ekosystémů, je vhodné stanovit obecnou povinnost zlepšovat biologickou rozmanitost zemědělských ekosystémů a měřit plnění této povinnosti na základě vybraných ukazatelů, mezi něž patří indikátor motýlů v travních porostech, zásoba organického uhlíku v minerální složce orné půdy nebo podíl zemědělské půdy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí.
- (56) Populace polních ptáků představují dobře známý a obecně uznávaný klíčový ukazatel zdraví zemědělských ekosystémů, a proto je vhodné stanovit cíle pro jejich obnovu. Povinnost splnit tyto cíle by se měla vztahovat na členské státy, nikoli na jednotlivé zemědělce. Členské státy by je měly splnit zavedením účinných opatření na obnovu na zemědělské půdě, přičemž by měly při jejich navrhování a provádění v praxi spolupracovat se zemědělci a dalšími zúčastněnými stranami a podporovat je.
- (57) Krajinné prvky s vysokou rozmanitostí na zemědělské půdě, včetně ochranných pásů, půdy ležící ladem - se střídáním plodin nebo bez něj -, živých plotů, stromů rostoucích jednotlivě i ve skupinách, stromořadí, mezí, poliček, struh, potoků, malých mokřadů, teras, mohyl, kamenných zídek, rybníků a kulturních prvků, poskytují prostor pro planě rostoucí rostliny a volně žijící živočichy včetně opylovačů, zabráňují erozi a vyčerpávání půdy, filtrují vzduch a vodu, podporují zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a zemědělskou produktivitu plodin závislých na opylování. Produktivní prvky lze za určitých podmínek rovněž považovat za krajinné prvky s vysokou rozmanitostí.
- (58) Cílem společné zemědělské politiky je podporovat a posilovat ochranu životního prostředí, včetně biologické rozmanitosti. Jedním z jejích specifických cílů je přispívat k zastavení úbytku biologické rozmanitosti a k obratu tohoto trendu, posilovat ekosystémové služby a zachovat přírodní stanoviště a krajiny. Nový standard podmíněnosti společné zemědělské politiky č. 8 týkající se dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES 8) stanovený v příloze III nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115⁽¹⁶⁾ vyžaduje, aby příjemci plateb na plochu měli alespoň 4 % orné půdy na úrovni zemědělských podniků vyčleněná na neproduktivní plochy a prvky, jako je půda ležící ladem, a aby zachovali stávající krajinné prvky. Tento 4 % podíl, který má být vyčleněn pro splnění standardu DZES 8, lze snížit na 3 %, jestliže jsou splněny určité podmínky. Uvedená povinnost přispěje k tomu, aby členské státy dosáhly pozitivního trendu v oblasti krajinných prvků s vysokou rozmanitostí na zemědělské půdě. Kromě toho mají členské státy v rámci společné zemědělské politiky možnost zavést ekoschémat pro zemědělské postupy prováděné zemědělci na zemědělských plochách, které mohou zahrnovat zachování a vytváření krajinných prvků nebo neproduktivních ploch. Podobně mohou členské státy do svých strategických plánů společné zemědělské politiky zahrnout rovněž agroenvironmentálně-klimatické závazky, včetně posílené správy krajinných prvků nad rámec standardu DZES 8 nebo ekoschémat. Biologickou rozmanitost na evropské zemědělské půdě pomohou na cestu k obnově do roku 2030 nasměrovat také projekty v rámci podprogramu Příroda a biologická rozmanitost v rámci programu LIFE zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783⁽¹⁷⁾, a to podporou

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013 (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 53).

provádění směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES, jakož i Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030.

- (59) Obnova a zavodňování zemědělsky využívané organické půdy ve smyslu pokynů IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006, tj. půdy využívané jako travní porosty a orná půda, které tvoří odvodněná rašeliniště, pomáhají dosáhnout významných přínosů v oblasti biologické rozmanitosti, významného snížení emisí skleníkových plynů a dalších přínosů pro životní prostředí a zároveň vytvářejí rozmanitou zemědělskou krajinu. Členské státy si mohou vybrat z široké řady opatření na obnovu zemědělsky využívaných odvodněných rašelinišť, od přeměny orné půdy na trvalé travní porosty a extenzifikační opatření doprovázená omezeným odvodňováním až po plné zavodnění s možností paludikulturního využívání nebo založení rašelinotvorné vegetace. Nejvýznamnější přínosy pro klima vznikají obnovou a zavodňováním orné půdy a dále pak obnovou intenzivních travních porostů. Aby se umožnilo pružné provádění cíle obnovy pro zemědělsky využívaná odvodněná rašeliniště, měly by mít členské státy možnost jako příspěvek k plnění cílů pro obnovu u zemědělsky využívaných odvodněných rašelinišť započítat rovněž opatření na obnovu a zavodňování odvodněných rašelinišť v oblastech těžby rašeliny a do určité míry též obnovu a zavodňování odvodněných rašelinišť u jiných způsobů využití půdy, například lesů. V řádně odůvodněných případech, pokud nelze zavodnění odvodněných rašelinišť v rámci zemědělského využívání provést z důvodu značných negativních dopadů na budovy, infrastrukturu, přizpůsobování se změně klimatu nebo jiných veřejných zájmů a není-li možné zavodňovat rašeliniště v rámci jiných způsobů využití půdy, měly by mít členské státy možnost snížit rozsah zavodňování rašelinišť.
- (60) Aby bylo možné plně využít přínosů pro biologickou rozmanitost, měla by jít obnova a zavodňování oblastí odvodněných rašelinišť nad rámec oblastí typů mokřadních stanovišť uvedených v příloze I směrnice 92/43/EHS, které mají být obnoveny a znovu vytvořeny. Údaje o rozsahu organických půd a o jejich emisích a pohlcování skleníkových plynů jsou monitorovány a zpřístupňovány prostřednictvím zpráv o odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví v rámci národních inventur skleníkových plynů, které členské státy předkládají na základě Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu. Obnovená a zavodněná rašeliniště mohou být i nadále produktivně využívána alternativními způsoby. Například paludikultura, tj. obhospodařování mokřadních stanovišť, může zahrnovat pěstování různých druhů rákosu, některých forem dřeva, pěstování borůvek a brusinek, pěstování rašeliníku a pastvu vodních buvolů. Tyto postupy by měly být založeny na zásadách udržitelného hospodaření a měly by být zaměřeny na posílení biologické rozmanitosti, aby mohly mít vysokou hodnotu jak z finančního, tak z ekologického hlediska. Paludikultura může být rovněž přínosná pro některé druhy, které jsou v Unii ohroženy, a může rovněž usnadnit propojení mokřadních oblastí a populací souvisejících druhů v Unii. Financování opatření na obnovu a zavodnění odvodněných rašelinišť a na kompenzaci možných ztrát příjmů může pocházet z nejrůznějších zdrojů, včetně výdajů v rámci rozpočtu Unie a unijních programů financování.
- (61) Nová Lesní strategie EU do roku 2030 vymezená ve sdělení Komise ze dne 16. července 2021 poukázala na potřebu obnovit biologickou rozmanitost lesů. Lesy a jiné zalesněné plochy pokrývají více než 43,5 % rozlohy Unie. Lesní ekosystémy s bohatou biologickou rozmanitostí jsou zranitelné vůči změně klimatu, ale jsou rovněž přirozeným spojencem při přizpůsobování se změně klimatu a rizikům souvisejícím s klimatem a boji proti nim, mimo jiné díky svým funkcím souvisejícím se zásobami a propady uhlíku, a poskytují mnoho dalších životně důležitých ekosystémových služeb a přínosů, jako jsou poskytování stavebního a jiného dřeva, potravin a dalších nedřevních produktů, regulace klimatu, stabilizace půdy, regulace eroze a čištění ovzduší a vody.
- (62) Je třeba zavést opatření na obnovu s cílem posílit biologickou rozmanitost lesních ekosystémů v celé Unii, a to i v oblastech, které nejsou pokryty typy stanovišť spadajícími do oblasti působnosti směrnice 92/43/EHS. Vzhledem k tomu, že neexistuje společná metoda pro posuzování stavu lesních ekosystémů, která by umožnila stanovit specifické cíle pro obnovu lesních ekosystémů, je vhodné stanovit obecnou povinnost zlepšovat biologickou rozmanitost v lesních ekosystémech a měřit plnění této povinnosti na základě indikátoru běžných druhů lesních ptáků a dalších vybraných ukazatelů, jako jsou stojící mrtvé dřevo, ležící mrtvé dřevo, podíl lesů s bohatou věkovou strukturou, propojení lesů, zásoba organického uhlíku, podíl lesů, v nichž převládají původní druhy dřevin, a druhová rozmanitost dřevin.
- (63) Při plánování a zavádění opatření na obnovu nezbytných pro zvýšení biologické rozmanitosti v lesních ekosystémech a při stanovování uspokojivých úrovní ukazatelů biologické rozmanitosti pro lesy by členské státy měly na základě místních podmínek zohlednit rizika lesních požárů. Členské státy by měly ke snížení těchto rizik

využívat osvědčené postupy, zejména jak je popsáno v pokynech Komise k prevenci pevninských přírodních požárů vydaných v roce 2021.

- (64) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 stanoví závazek vysadit v Unii do roku 2030 nejméně tři miliardy dalších stromů při plném dodržování ekologických zásad. Nová Lesní strategie EU do roku 2030 vymezená ve sdělení Komise ze dne 16. července 2021 zahrnuje plán provádění tohoto závazku založený na obecné zásadě výsadby a pěstování nejvhodnějších stromů na nejvhodnějších místech a za nejvhodnějším účelem. Jako nástroj pro zaznamenávání příspěvků k tomuto závazku a pokroku při jeho plnění je k dispozici on-line počítačové stromů a členské státy by měly v rámci tohoto nástroje dokumentovat vysazené stromy. Jak se stanoví ve Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a v plánu obsaženém v nové Lesní strategii EU do roku 2030, Komise vydala dne 17. března 2023 pokyny pro zalesňování, opětovné zalesňování a výsadbu stromů, které jsou šetrné z hlediska biologické rozmanitosti. Cílem těchto pokynů, v nichž se vymezuje rámec ekologických zásad, které je třeba zohlednit, je přispět k tomuto závazku, a tím podpořit provádění tohoto nařízení.
- (65) Cíle pro obnovu a související povinnosti týkající se stanovišť a druhů chráněných podle směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES v případě opylovačů a sladkovodních, sídelních, zemědělských a lesních ekosystémů by se měly vzájemně doplňovat a působit v součinnosti, aby se dosáhlo zastřešujícího cíle obnovy ekosystémů v pevninských i mořských oblastech členských států. Opatření na obnovu, která jsou nezbytná ke splnění jednoho specifického cíle, v mnoha případech přispějí též ke splnění dalších cílů nebo povinností. Členské státy by proto měly opatření na obnovu plánovat strategicky, aby maximalizovaly jejich účinnost při přispívání k obnově přírody v celé Unii. Opatření na obnovu by měla být rovněž plánována tak, aby řešila zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a prevenci a kontrolu dopadu přírodních katastrof, jakož i degradaci půdy. Měla by usilovat o optimalizaci ekologických, ekonomických i sociálních funkcí ekosystémů, včetně jejich produkčního potenciálu, s přihlédnutím k jejich přínosu k udržitelnému rozvoji příslušných regionů a komunit. Aby se zabránilo nezamýšleným důsledkům, měly by členské státy vzít v úvahu rovněž předvídatelné socioekonomické dopady a odhadované přínosy provádění opatření na obnovu. Je důležité, aby členské státy připravily podrobné národní plány na obnovu přírody na základě nejlepších dostupných vědeckých důkazů. Zdokumentované záznamy o historickém rozšíření a rozloze, jakož i o předpokládaných změnách environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu, by měly sloužit jako podklad pro určení příznivých referenčních areálů typů stanovišť. Dále je důležité, aby byla veřejnosti včas a účinně poskytnuta příležitost podílet se na vypracování plánů. Členské státy by měly zohlednit zvláštní podmínky a potřeby na svém území, aby mohly plány reagovat na relevantní tlaky, hrozby a příčiny úbytku biologické rozmanitosti, a měly by spolupracovat s cílem zajistit přeshraniční obnovu a propojení.
- (66) Aby byla zajištěna synergie mezi jednotlivými opatřeními, která byla a mají být zavedena za účelem ochrany, zachování a obnovy přírody v Unii, měly by členské státy při vypracovávání svých národních plánů na obnovu přírody zohlednit: ochranná opatření stanovená pro lokality sítě Natura 2000 a akční programy zahrnující opatření na různém stupni priorit vypracované v souladu se směrnicemi 92/43/EHS a 2009/147/ES; opatření pro dosažení dobrého ekologického a chemického stavu vodních útvarů zahrnutá do plánů povodí vypracovaných v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES⁽¹⁸⁾; strategie pro mořské prostředí k dosažení dobrého stavu prostředí ve všech mořských oblastech Unie vypracované v souladu se směrnicí 2008/56/ES; národní programy omezování znečištění ovzduší vypracované podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284⁽¹⁹⁾; národní strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti vypracované v souladu s článkem 6 Úmluvy o biologické rozmanitosti, jakož i opatření pro zachování zdrojů přijatá v souladu s nařízením (EU) č. 1380/2013 a technická opatření přijatá v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1241⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1241 ze dne 20. června 2019 o zachování rybolovných zdrojů a ochraně mořských ekosystémů pomocí technických opatření, o změně nařízení Rady (ES) č. 1967/2006, (ES) č. 1224/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 a (EU) 2019/1022 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 894/97, (ES) č. 850/98, (ES) č. 2549/2000, (ES) č. 254/2002, (ES) č. 812/2004 a (ES) č. 2187/2005 (Úř. věst. L 198, 25.7.2019, s. 105).

- (67) Aby byla zajištěna soudržnost mezi cíli tohoto nařízení a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001⁽²¹⁾, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999⁽²²⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES⁽²³⁾, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, zejména při vypracovávání národních plánů na obnovu přírody, měly by členské státy zohlednit potenciál projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů přispívat ke splnění cílů pro obnovu přírody.
- (68) Vzhledem k tomu, jak důležité je důsledně řešit dvojí výzvu související s úbytkem biologické rozmanitosti a se změnou klimatu, měla by obnova biologické rozmanitosti zohledňovat využívání energie z obnovitelných zdrojů a naopak. Pokud to lze, mělo by být možné činnosti zaměřené na obnovu a zavádění projektů týkajících se energie z obnovitelných zdrojů kombinovat, a to i v oblastech pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a zvláštních oblastech pro distribuční soustavu. Podle směrnice (EU) 2018/2001 mají členské státy povinnost provést koordinované mapování pro účely zavádění energie z obnovitelných zdrojů na svém území s cílem určit domácí potenciál a dostupné pevninské povrchové, podpovrchové, mořské nebo vnitrozemské vodní oblasti, jež jsou nezbytné pro instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a související infrastruktury, jako je distribuční síť a skladovací zařízení, včetně tepelné akumulace, které jsou nezbytné ke splnění alespoň jejich vnitrostátních příspěvků k revidovanému cíli v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030. Tyto nezbytné oblasti, včetně stávajících zařízení a mechanismů spolupráce, mají být přiměřeně odhadovaným scénářům vývoje a celkové plánované instalované kapacity pro jednotlivé technologie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů vytyčeným v národních plánech v oblasti energetiky a klimatu. Členské státy by část těchto oblastí měly určit jakožto oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie. Oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie jsou konkrétní místa, ať už na pevnině nebo na moři, která jsou obzvláště vhodná pro instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, u nichž se neočekává, že by zavedení určitého druhu energie z obnovitelných zdrojů mělo vzhledem ke zvláštnostem vybraného území významný dopad na životní prostředí. Členské státy mají upřednostnit umělé a zastavěné plochy, jako jsou střechy a fasády budov, dopravní infrastruktura a její bezprostřední okolí, parkoviště, zemědělské podniky, skládky, průmyslové areály, doly, umělé vnitrozemské vodní útvary, jezera nebo nádrže a případně městské čistírny odpadních vod, jakož i znehodnocenou půdu, kterou nelze využívat pro zemědělství. Směrnice (EU) 2018/2001 rovněž stanoví, že členské státy by měly mít možnost přijmout plán nebo plány pro určení zvláštních oblastí pro infrastrukturu pro rozvoj projektů distribučních soustav a uskládování energie, které jsou nezbytné pro integraci energie z obnovitelných zdrojů do elektrizační soustavy, pokud se neočekává, že tento rozvoj by měl významný dopad na životní prostředí, nebo pokud lze takový dopad náležitě zmírnit, nebo – není-li to možné – kompenzovat. Cílem těchto oblastí má být podporovat a doplňovat oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie. Při určování oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a zvláštních oblastí pro infrastrukturu se členské státy mají v co největší možné míře vyhnout chráněným územím a zohlednit své národní plány na obnovu přírody. Členské státy by měly koordinovat vypracování národních plánů na obnovu přírody s mapováním oblastí, které jsou potřebné ke splnění alespoň jejich vnitrostátního příspěvku k cíli v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030, a v relevantních případech s určováním oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a zvláštních oblastí pro distribuční soustavu. Během vypracovávání národních plánů na obnovu přírody by členské státy měly zajistit synergie s výstavbou infrastruktury pro energie z obnovitelných zdrojů a jiné druhy energie a s oblastmi pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a zvláštními oblastmi pro distribuční soustavu, které již byly určeny, a zajistit, aby fungování uvedených oblastí, včetně povoleného postupu vztahujícího se na uvedené oblasti a stanoveného ve směrnici (EU) 2018/2001, zůstalo beze změny.
- (69) Aby byla zajištěna synergie s opatřeními na obnovu, která již byla v členských státech naplánována nebo zavedena, měly by národní plány na obnovu přírody tato opatření uznávat a zohledňovat. Vzhledem k naléhavosti vyplývající ze šesté hodnotící zprávy IPCC, pokud jde o přijetí opatření na obnovu poškozených ekosystémů, by členské státy měly tato opatření provádět souběžně s vypracováním plánů na obnovu přírody.
- (70) Národní plány na obnovu přírody a opatření na obnovu stanovišť, jakož i opatření k zabránění zhoršování stavu stanovišť by měly rovněž zohledňovat výsledky výzkumných projektů relevantních pro posouzení stavu ekosystémů, určení a zavedení opatření na obnovu a pro účely monitorování. Ve vhodných případech by v souladu s čl. 191

⁽²¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽²²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁽²³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES ze dne 13. října 1998 o jakosti benzínu a motorové nafty a o změně směrnice Rady 93/12/EHS (Úř. věst. L 350, 28.12.1998, s. 58).

odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) měly rovněž zohlednit rozdílnou situaci v jednotlivých regionech Unie, jako jsou sociální, hospodářské a kulturní požadavky a regionální a místní charakteristiky, včetně hustoty obyvatelstva.

- (71) Je vhodné zohlednit zvláštní situaci nejvzdálenějších regionů Unie uvedených v článku 349 Smlouvy o fungování EU, který stanoví zvláštní opatření na podporu těchto regionů. Jak předpokládá Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, ochrana a obnově ekosystémů nejvzdálenějších regionů by měla být věnována zvláštní pozornost vzhledem k jejich mimořádně bohaté hodnotě biologické rozmanitosti. Zároveň by měly být zohledněny související náklady na ochranu a obnovu těchto ekosystémů a odlehlost, ostrovní povaha, malá rozloha, složitý povrch a podnebí nejvzdálenějších regionů, zejména při vypracovávání národních plánů na obnovu přírody. Členské státy se vyzývají, aby dobrovolně zahrnuly zvláštní opatření pro obnovu v těch nejvzdálenějších regionech, které nespadají do oblasti působnosti tohoto nařízení.
- (72) EEA by měla podporovat členské státy při vypracování jejich národních plánů na obnovu přírody, jakož i při monitorování pokroku při plnění cílů pro obnovu a plnění souvisejících povinností. Komise by měla posoudit, zda jsou národní plány na obnovu přírody přiměřené pro splnění těchto cílů a povinností, pro splnění zastřešujících cílů Unie, aby jakožto cíl Unie společně pokryly v rámci všech oblastí a ekosystémů spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení do roku 2030 alespoň 20 % pevninských oblastí a alespoň 20 % mořských oblastí a do roku 2050 všechny ekosystémy, které potřebují obnovu, pro splnění cíle obnovit do roku 2030 v Unii nejméně 25 000 km volně tekoucích řek, jakož i pro přispění k závazku vysadit do roku 2030 v Unii nejméně tři miliardy dalších stromů.
- (73) Zpráva o stavu přírody z roku 2020 ukázala, že podstatná část informací oznámených členskými státy v souladu s článkem 17 směrnice 92/43/EHS a článkem 12 směrnice 2009/147/ES, zejména informací o stavu z hlediska ochrany a trendech u přírodních stanovišť a druhů, které chrání, pochází z částečných průzkumů nebo je založena pouze na odborném úsudku. Uvedená zpráva rovněž ukázala, že stav několika typů stanovišť a druhů chráněných podle směrnice 92/43/EHS je stále neznámý. Odstranění těchto nedostatků ve znalostech a investice do monitorování a dohledu jsou nezbytné jako základ robustních a vědecky podložených národních plánů na obnovu přírody. V zájmu zlepšení včasnosti, účinnosti a soudržnosti různých metod monitorování by monitorování a dohled měly co nejlépe využívat výsledky výzkumných a inovačních projektů financovaných Uníí a nové technologie, jako jsou monitorování na místě a dálkový průzkum Země s využitím družicových údajů a služeb poskytovaných v rámci systému EGNOS, složek Galileo a Copernicus Kosmického programu Unie, zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ⁽²⁴⁾. Plnění cílů pro obnovu podpoří mise EU „Obnova našich oceánů a vod“, „Přizpůsobení se změně klimatu“ a „Dohoda o půdě pro Evropu“, které jsou stanoveny ve sdělení Komise ze dne 29. září 2021 o evropských misích.
- (74) S ohledem na specifické technické a finanční výzvy spojené s mapováním a monitorováním mořského prostředí by měly mít členské státy možnost, aby při posuzování stavu mořských stanovišť uvedených v příloze II tohoto nařízení jako doplněk k informacím oznámeným v souladu s článkem 17 směrnice 92/43/EHS a v souladu s článkem 17 směrnice 2008/56/ES použily jako základ pro extrapolaci informace o tlacích a hrozbách nebo jiné relevantní informace. Mělo by být rovněž možné tento přístup využít jako základ pro plánování opatření na obnovu mořských stanovišť v souladu s tímto nařízením. Celkové posouzení stavu mořských stanovišť uvedených v příloze II tohoto nařízení by mělo být založeno na nejlepších dostupných poznatcích a nejnovějším technickém a vědeckém pokroku.
- (75) S cílem zajistit monitorování pokroku při provádění národních plánů na obnovu přírody, zavedených opatření na obnovu, oblastí, na něž se opatření na obnovu vztahují, a údajů o seznamu překážek narušujících kontinuitu toku řek by měl být zaveden systém vyžadující, aby členské státy vytvořily, pravidelně aktualizovaly a zpřístupnily relevantní údaje o výsledcích tohoto monitorování. Při elektronickém poskytování údajů Komisi by se měl využívat systém Reportnet EEA a mělo by se při něm usilovat o to, aby administrativní zátěž všech subjektů byla co nejmenší.

⁽²⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí Kosmický program Unie a zřizuje Agentura Evropské unie pro Kosmický program a zrušují nařízení (EU) č. 912/2010, (EU) č. 1285/2013 a (EU) č. 377/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 69).

Aby byla zajištěna vhodná infrastruktura pro přístup veřejnosti, podávání zpráv a sdílení údajů mezi orgány veřejné správy, měly by členské státy v relevantních případech založit specifikace údajů na specifikacích uvedených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES⁽²⁵⁾, 2007/2/ES⁽²⁶⁾ a (EU) 2019/1024⁽²⁷⁾.

- (76) Aby bylo zajištěno účinné provádění tohoto nařízení, měla by Komise na vyžádání podporovat členské státy prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu, zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240⁽²⁸⁾, který poskytuje individuálně uzpůsobenou technickou podporu pro navrhování a provádění reforem. Technická podpora poskytovaná v rámci tohoto nástroje zahrnuje například posílení správní kapacity, harmonizaci legislativních rámců a sdílení relevantních osvědčených postupů.
- (77) Komise by měla podávat zprávy o pokroku dosaženém členskými státy při plnění cílů pro obnovu a souvisejících povinností stanovených v tomto nařízení na základě celounijních zpráv o pokroku vypracovaných EEA, jakož i dalších analýz a zpráv poskytnutých členskými státy v relevantních oblastech politiky, jako je politika týkající se ochrany přírody, moří a vody.
- (78) Aby se zajistilo splnění cílů a povinností stanovených v tomto nařízení, je nanejvýš důležité, aby byly provedeny odpovídající soukromé a veřejné investice do obnovy přírody. Členské státy by proto měly do svých vnitrostátních rozpočtů začlenit výdaje na cíle v oblasti biologické rozmanitosti, a to i ve vztahu k nákladům příležitosti a přechodu vyplývajícím z provádění národních plánů na obnovu přírody, a měly by zohlednit, jak jsou využívány finanční prostředky Unie. Pokud jde o financování Unii, výdaje z rozpočtu Unie a unijních programů financování, jako jsou program LIFE, Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond, zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139⁽²⁹⁾, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský zemědělský záruční fond (EZZF), oba zřízené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220⁽³⁰⁾, Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti, oba zřízené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058⁽³¹⁾, a Fond pro spravedlivou transformaci, zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056⁽³²⁾, jakož i rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695⁽³³⁾, přispívají k plnění cílů v oblasti biologické rozmanitosti s ambicí vyčlenit v roce 2024 na tyto cíle 7,5 % ročních výdajů na základě víceletého finančního rámce na období 2021–2027, stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093⁽³⁴⁾, a 10 % ročních výdajů v letech 2026 a 2027. Dalším zdrojem finančních prostředků na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů je Nástroj pro oživení a odolnost, zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241⁽³⁵⁾. Pokud jde o program LIFE, měla by být zvláštní pozornost věnována vhodnému využívání strategických projektů na ochranu přírody jako zvláštního nástroje, který by mohl podpořit provádění tohoto nařízení prostřednictvím účinného a účelného začleňování dostupných finančních zdrojů.
- (25) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).
- (26) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).
- (27) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).
- (28) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1).
- (29) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (Úř. věst. L 247, 13.7.2021, s. 1).
- (30) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022 (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 1).
- (31) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60).
- (32) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 1).
- (33) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).
- (34) Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11).
- (35) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (79) Z vypracování národních plánů na obnovu přírody nevyplývá pro členské státy povinnost, aby v zájmu provádění tohoto nařízení přepracovaly plány jakéhokoli financování v rámci společné zemědělské politiky, společné rybářské politiky nebo jiných programů či nástrojů financování v oblasti zemědělství a rybolovu vycházejících z víceletého finančního rámce na období 2021–2027.
- (80) K dispozici je řada unijních, vnitrostátních i soukromých iniciativ ke stimulaci soukromého financování, například Program InvestEU, zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ⁽³⁶⁾, který nabízí příležitosti k mobilizaci veřejných i soukromých finančních prostředků, mimo jiné na podporu zlepšování stavu přírody a biologické rozmanitosti prostřednictvím projektů zelené a modré infrastruktury, a uhlíkové zemědělství jako ekologický obchodní model. Prostřednictvím soukromého nebo veřejného financování by mohlo být podporováno financování opatření na obnovu přírody realizovaných v praxi, včetně podpory založené na výsledcích a inovativních systémů, jako jsou systémy certifikace pohlcování uhlíku. Soukromé investice by mohly být stimulovány prostřednictvím programů veřejných investic, včetně finančních nástrojů, dotací a dalších nástrojů, za předpokladu, že budou dodržena pravidla státní podpory.
- (81) K zajištění provádění tohoto nařízení jsou nezbytné odpovídající soukromé a veřejné investice do opatření na obnovu přírody. Komise by proto měla do 12 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost a po konzultaci s členskými státy předložit zprávu obsahující analýzu, která určí případné mezery při provádění tohoto nařízení. Tato zpráva by měla být případně doplněna návrhy vhodných opatření, včetně finančních opatření k řešení identifikovaných mezer, jako je zajištění vyhrazeného financování, aniž by byly dotčeny pravomoci spolunormotvůrců týkající se přijetí víceletého finančního rámce na období po roce 2027.
- (82) V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie platí, že podle zásady loajální spolupráce stanovené v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) přísluší zajištění soudní ochrany práv osob stanovených právem Unie soudům členských států. Ustanovení čl. 19 odst. 1 Smlouvy o EU členským státům navíc ukládá povinnost stanovit prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých právem Unie. Unie a její členské státy jsou stranami Úmluvy Evropské hospodářské komise OSN o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí ⁽³⁷⁾ (dále jen „Aarhuská úmluva“). Podle Aarhuské úmluvy mají členské státy zajistit, aby osoby z řad dotčené veřejnosti měly v souladu s příslušným vnitrostátním právním systémem přístup ke spravedlnosti.
- (83) Členské státy by měly při vypracovávání a provádění svých národních plánů na obnovu přírody podporovat spravedlivý a celospolečenský přístup. Měly by zavést nezbytná opatření s cílem zapojit místní a regionální orgány, vlastníky a uživatele půdy a jejich sdružení, organizace občanské společnosti, podnikatelskou sféru, komunity v oblasti výzkumu a vzdělávání, zemědělce, rybáře, lesníky, investory a další relevantní zúčastněné strany a širokou veřejnost do všech fází vypracovávání, přezkumu a provádění národních plánů na obnovu přírody a s cílem podporovat dialog a šíření vědecky podložených informací o biologické rozmanitosti a přínosech obnovy.
- (84) Podle nařízení (EU) 2021/2115 mají strategické plány společné zemědělské politiky přispívat k dosažení dlouhodobých vnitrostátních cílů stanovených v legislativních aktech uvedených v příloze XIII daného nařízení nebo z nich vycházejících a být s těmito cíli v souladu. Toto nařízení by mělo být zohledněno, až bude Komise v souladu s článkem 159 nařízení (EU) 2021/2115 provádět přezkum seznamu uvedeného v příloze XIII daného nařízení, který má být hotov do 31. prosince 2025.
- (85) V souladu se závazkem obsaženým v 8. akčním programu pro životní prostředí, stanoveném v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ⁽³⁸⁾, mají členské státy na vnitrostátní úrovni postupně rušit dotace, které škodí životnímu prostředí, a co nejlépe využívat tržní nástroje a zelené rozpočtové nástroje a nástroje financování, včetně těch, které jsou nezbytné pro zajištění sociálně spravedlivé transformace, a podporovat podniky a další zúčastněné strany při vypracovávání standardizovaných účetních postupů pro přírodní kapitál.

⁽³⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁽³⁷⁾ Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

⁽³⁸⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030 (Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22).

- (86) Za účelem zajištění nezbytných úprav tohoto nařízení by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o doplnění tohoto nařízení stanovením a aktualizací vědecky podložené metody pro monitorování rozmanitosti opylovačů a jejich populací a pokud jde o změny příloh I až VII tohoto nařízení, jimiž se skupiny a seznamy typů stanovišť, seznam mořských druhů, seznam druhů používaného pro indikátor běžných druhů polních ptáků, popis, jednotky a metodiky ukazatelů biologické rozmanitosti pro zemědělské ekosystémy a pro lesní ekosystémy a seznam příkladů opatření na obnovu přizpůsobují technickému a vědeckému pokroku, a to s cílem zohlednit získané zkušenosti s uplatňováním nařízení nebo zajistit soulad s typy stanovišť podle EUNIS. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti provedla posouzení dopadů a vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽³⁹⁾. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (87) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o upřesnění metod pro monitorování ukazatelů pro zemědělské ekosystémy uvedených v příloze IV tohoto nařízení a ukazatelů pro lesní ekosystémy uvedených v příloze VI tohoto nařízení, stanovení orientačních rámců pro určení uspokojivých úrovní pro rozlohu sídelní zeleně a korunového zápoje sídelní zeleně v sídelních ekosystémech, pro opylovače, ukazatele biologické rozmanitosti pro zemědělské ekosystémy uvedené v příloze IV tohoto nařízení a pro ukazatele pro lesní ekosystémy uvedené v příloze VI tohoto nařízení, stanovení jednotného formátu národních plánů na obnovu přírody a stanovení formátu, struktury a podrobných opatření pro poskytování údajů a informací Komisi elektronickou formou. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽⁴⁰⁾.
- (88) S cílem umožnit rychlou a účinnou reakci v případě, že dojde k nepředvídatelné, výjimečné a nevyvolané události, která je mimo kontrolu Unie a která má závažné důsledky pro celou Unii z hlediska dostupnosti půdy potřebné k zajištění dostatečné zemědělské produkce pro spotřebu potravin v Unii, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o dočasné pozastavení uplatňování relevantních ustanovení tohoto nařízení v rozsahu a po dobu, jak je nezbytně nutné, a to nejdéle po dvanáct měsíců, při současném zachování cílů tohoto nařízení. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením (EU) č. 182/2011.
- (89) Komise by měla provést hodnocení tohoto nařízení. Podle interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů by uvedené hodnocení mělo být založeno na kritériích, jimiž je účinnost, účelnost, relevance, soudržnost a přidaná hodnota, a mělo by sloužit jako základ pro posouzení dopadů možných budoucích kroků. Kromě toho by Komise měla posoudit potřebu stanovení dalších cílů pro obnovu na základě společných metod pro posuzování stavu ekosystémů, na něž se nevztahují články 4 a 5 tohoto nařízení, a to s přihlédnutím k nejnovějším vědeckým poznatkům.
- (90) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869⁽⁴¹⁾ by mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (91) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zajistit dlouhodobou a trvalou obnovu biologicky rozmanitých a odolných ekosystémů na celém evropském území členských států prostřednictvím opatření na obnovu, která mají členské státy zavést za účelem společného splnění cíle Unie pro obnovu pevninských a mořských oblastí do roku 2030 a všech oblastí, které potřebují obnovu, do roku 2050, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu jeho rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

⁽³⁹⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽⁴⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽⁴¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45).

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví pravidla, která mají přispět k:
 - a) dlouhodobé a trvalé obnově biologicky rozmanitých a odolných ekosystémů v pevninských i mořských oblastech členských států prostřednictvím obnovy poškozených ekosystémů;
 - b) dosažení zastřešujících cílů Unie v oblasti zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a neutrality z hlediska degradace půdy;
 - c) posílení potravinového zabezpečení;
 - d) plnění mezinárodních závazků Unie.
2. Toto nařízení stanoví rámec, na jehož základě členské státy zavedou účinná a územně specifikovaná opatření na obnovu, aby jakožto cíl Unie společně pokryly v rámci oblastí a ekosystémů spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení do roku 2030 alespoň 20 % pevninských oblastí a alespoň 20 % mořských oblastí a do roku 2050 všechny ekosystémy, které potřebují obnovu.

Článek 2

Zeměpisná působnost

Toto nařízení se vztahuje na ekosystémy uvedené v článcích 4 až 12:

- a) na území členských států;
- b) v pobřežních vodách členských států ve smyslu čl. 2 bodu 7 směrnice 2000/60/ES, na jejich mořském dně nebo v jejich podloží;
- c) ve vodách, na mořském dně nebo v podloží na straně směřující k moři od základní linie, od níž se měří šíře teritoriálních vod členského státu, až po nejvzdálenější hranici oblasti, ve které členský stát má nebo vykonává svrchovaná práva nebo pravomoc v souladu s Úmluvou OSN o mořském právu z roku 1982 ⁽⁴²⁾.

Toto nařízení se vztahuje pouze na ekosystémy na evropském území členských států, na něž se vztahují Smlouvy.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „ekosystémem“ dynamický celek společenství rostlin, živočichů, hub a mikroorganismů a jejich neživého prostředí, tvořící dohromady funkční jednotku, který zahrnuje typy stanovišť, stanoviště druhů a populace druhů;
- 2) „stanovištěm druhu“ stanoviště druhu ve smyslu čl. 1 písm. f) směrnice 92/43/EHS;

⁽⁴²⁾ Úř. věst. L 179, 23.6.1998, s. 3.

- 3) „obnovou“ proces aktivní nebo pasivní podpory obnovy ekosystému za účelem zlepšení jeho struktury a funkcí, s cílem zachovat nebo zvýšit biologickou rozmanitost a odolnost ekosystému prostřednictvím zlepšování stavu plochy s výskytem typu stanoviště za účelem dosažení dobrého stavu, znovuvytvoření příznivého referenčního areálu a zlepšování stavu stanoviště druhu za účelem dosažení jeho dostatečné kvality a rozlohy v souladu s čl. 4 odst. 1, 2 a 3 a čl. 5 odst. 1, 2 a 3 a splnění cílů a povinností podle článků 8 až 12, včetně dosažení uspokojivých úrovní pro ukazatele uvedené v člincích 8 až 12;
- 4) „dobrým stavem“, pokud jde o plochu s výskytem typu stanoviště, stav, kdy klíčové vlastnosti daného typu stanoviště, zejména jeho struktura, funkce a typické druhy nebo typické druhové složení, odrážejí vysokou úroveň ekologické integrity, stability a odolnosti nezbytnou k zajištění dlouhodobého zachování daného ekosystému, a tak přispívají k dosažení nebo zachování příznivého stavu stanoviště z hlediska ochrany, jestliže je dotčený typ stanoviště obsažen v příloze I směrnice 92/43/EHS, a v případě mořských ekosystémů přispívají k dosažení nebo zachování dobrého stavu prostředí;
- 5) „dobrým stavem prostředí“ dobrý stav prostředí ve smyslu čl. 3 bodu 5 směrnice 2008/56/ES;
- 6) „příznivým stavem stanoviště z hlediska ochrany“ příznivý stav z hlediska ochrany ve smyslu čl. 1 písm. e) směrnice 92/43/EHS;
- 7) „příznivým stavem druhu z hlediska ochrany“ příznivý stav z hlediska ochrany ve smyslu čl. 1 písm. i) směrnice 92/43/EHS;
- 8) „příznivým referenčním areálem“ celková rozloha plochy s výskytem typu stanoviště v dané biogeografické nebo mořské oblasti na vnitrostátní úrovni, která je považována za minimální rozlohu nezbytnou k zajištění dlouhodobé životaschopnosti daného typu stanoviště a jeho typických druhů nebo typického druhového složení a všech významných ekologických variant daného typu stanoviště v jeho přirozeném areálu rozšíření, kterou tvoří stávající rozloha plochy s výskytem daného typu stanoviště, a pokud tato rozloha není dostatečná pro zajištění dlouhodobé životaschopnosti daného typu stanoviště a jeho typických druhů nebo typického druhového složení, dodatečná rozloha nezbytná pro znovuvytvoření daného typu stanoviště; je-li dotčený typ stanoviště uveden v příloze I směrnice 92/43/EHS, přispívá toto znovuvytvoření k dosažení příznivého stavu stanoviště z hlediska ochrany a v případě mořských ekosystémů toto znovuvytvoření přispívá k dosažení nebo zachování dobrého stavu prostředí;
- 9) „dostatečnou kvalitou stanoviště“ kvalita stanoviště druhu, která umožňuje splnění ekologických požadavků druhu v kterékoli fázi jeho biologického cyklu tak, aby se dlouhodobě udržoval jako životaschopná složka svého stanoviště ve svém přirozeném areálu rozšíření, čímž se přispívá k dosažení nebo zachování příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, pokud jde o druhy uvedené v přílohách II, IV nebo V směrnice 92/43/EHS, a k zajištění populací druhů volně žijících ptáků, na něž se vztahuje směrnice 2009/147/ES, a v mořských ekosystémech to navíc přispívá k dosažení nebo zachování dobrého stavu prostředí;
- 10) „dostatečnou rozlohou stanoviště“ rozloha stanoviště druhu, která umožňuje splnění ekologických požadavků druhu v kterékoli fázi jeho biologického cyklu tak, aby se dlouhodobě udržoval jako životaschopná složka svého stanoviště ve svém přirozeném areálu rozšíření, čímž se přispívá k dosažení nebo zachování příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, pokud jde o druhy uvedené v přílohách II, IV nebo V směrnice 92/43/EHS, a k zajištění populací druhů volně žijících ptáků, na něž se vztahuje směrnice 2009/147/ES, a v mořských ekosystémech to navíc přispívá k dosažení nebo zachování dobrého stavu prostředí;
- 11) „velmi běžným a rozšířeným typem stanoviště“ typ stanoviště, který se vyskytuje v několika biogeografických oblastech v Unii s rozsahem překračujícím 10 000 km²;
- 12) „opylovačem“ volně žijící hmyz, který přenáší pyl z prašníku jedné rostliny na bliznu jiné rostliny, což umožňuje oplození a tvorbu semen;
- 13) „poklesem populací opylovačů“ snížení četnosti nebo rozmanitosti opylovačů nebo snížení obojího;
- 14) „původním druhem dřevin“ druh dřeviny vyskytující se ve svém přirozeném areálu rozšíření, atmi nulém nebo současném, a v přirozeném potenciálu rozšíření, tedy v rámci areálu, kde se přirozeně vyskytuje nebo by se mohl vyskytovat bez přímého nebo nepřímého vysazení člověkem nebo bez jeho péče;

- 15) „místní správní jednotkou“ správní jednotka členského státu na nižší úrovni, než je správní jednotka provincie, regionu nebo státu, stanovená v souladu s článkem 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ⁽⁴³⁾;
- 16) „městskými centry“ a „městskými klastry“ klasifikované územní jednotky ve městech, v menších městech a na předměstích pomocí typologie na základě statistické sítě (gridu) stanovené v souladu s čl. 4b odst. 2 nařízení (ES) č. 1059/2003;
- 17) „městy“ místní správní jednotky, kde alespoň 50 % obyvatelstva žije v jednom nebo více městských centrech, měreno podle stupně urbanizace stanoveného v souladu s čl. 4b odst. 3 písm. a) nařízení (ES) č. 1059/2003;
- 18) „menšími městy a předměstími“ místní správní jednotky, kde v městském centru žije méně než 50 % obyvatelstva, ale alespoň 50 % obyvatel žije v městském klástru, měreno na základě stupně urbanizace stanoveného v souladu s čl. 4b odst. 3 písm. a) nařízení (ES) č. 1059/2003;
- 19) „příměstskými oblastmi“ oblasti přiléhající k městským centrům nebo městským klástrům, které zahrnují alespoň všechny oblasti do jednoho kilometru, měřeného od vnějších hranic těchto městských center nebo městských klástrů, a nacházející se ve stejném městě nebo ve stejném menším městě a předměstí jako tato městská centra nebo městské klástry;
- 20) „sídelní zelení“ celková rozloha stromů, keřů, křovin, trvalé bylinné vegetace, lišejníků a mechů, rybníků a vodních toků, které se nacházejí ve městech a menších městech a na předměstích, vypočtená na základě údajů poskytnutých službou monitorování území programu Copernicus v rámci složky Copernicus Kosmického programu Unie, zavedeného nařízením (EU) 2021/696, a dalších vhodných doplňujících údajů poskytnutých dotčeným členským státem, jsou-li pro daný členský stát k dispozici;
- 21) „korunovým zápojem sídelní zeleně“ celková rozloha stromového porostu ve městech a menších městech a na předměstích vypočtená na základě údajů o hustotě stromového porostu poskytnutých službou monitorování území programu Copernicus v rámci složky Copernicus Kosmického programu Unie, zavedeného nařízením (EU) 2021/696, a dalších vhodných doplňujících údajů poskytnutých dotčeným členským státem, jsou-li pro daný členský stát k dispozici;
- 22) „volně tekoucí řekou“ řeka nebo úsek řeky, jejíž podélnému, příčnému a vertikálnímu propojení nebrání umělé stavby tvořící překážku a jejíž přirozené funkce jsou do značné míry neovlivněny;
- 23) „zavodňováním rašelinišť“ proces přeměny odvodněné rašelinné půdy na vlhkou půdu;
- 24) „oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie“ oblast pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie ve smyslu čl. 2 bodu 9a směrnice (EU) 2018/2001.

KAPITOLA II

CÍLE PRO OBNOVU A SOUVISEJÍCÍ POVINNOSTI

Článek 4

Obnova suchozemských, pobřežních a sladkovodních ekosystémů

1. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná k uvedení do dobrého stavu ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v příloze I, které v dobrém stavu nejsou. Tato opatření na obnovu se zavedou:
 - a) do roku 2030 na alespoň 30 % celkové rozlohy všech typů stanovišť uvedených v příloze I, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15;
 - b) do roku 2040 na alespoň 60 % a do roku 2050 na alespoň 90 % rozlohy každé skupiny typů stanovišť uvedené v příloze I, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15.

⁽⁴³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) (Úř. věst. L 154, 21.6.2003, s. 1).

Pro účely tohoto odstavce členské státy do roku 2030 podle potřeby upřednostní opatření na obnovu v oblastech, které se nacházejí v lokalitách sítě Natura 2000.

2. Odchylně od odst. 1 prvního pododstavce písm. a) a b) mohou členské státy v řádně odůvodněných případech a pro účely uvedeného odstavce vyjmout z příslušné skupiny typů stanovišť velmi běžné a rozšířené typy stanovišť, které pokrývají více než 3 % jejich evropského území.

Pokud členský stát uplatní odchylku uvedenou v prvním pododstavci, zavede opatření na obnovu:

- a) do roku 2050 u každého z těchto typů stanovišť na ploše představující alespoň 80 % rozlohy, která není v dobrém stavu;
- b) do roku 2030 alespoň u jedné třetiny procentního podílu uvedeného v písmenu a) a
- c) do roku 2040 alespoň u dvou třetin procentního podílu uvedeného v písmenu a).

Odchylka uvedená v prvním pododstavci se použije pouze tehdy, je-li zajištěno, že procentní podíl uvedený v druhém pododstavci písm. a) nebrání tomu, aby na biogeografické úrovni dotčeného členského státu bylo u každého z těchto typů stanovišť dosaženo příznivého stavu z hlediska ochrany, nebo aby byl tento stav zachován.

3. Pokud členský stát uplatní odchylku podle odstavce 2, vztahuje se povinnost stanovená v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) na celkovou rozlohu všech zbývajících typů stanovišť uvedených v příloze I, která není v dobrém stavu, a povinnost stanovená v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) se vztahuje na zbývající rozlohu s výskytem příslušných skupin typů stanovišť uvedených v příloze I, která není v dobrém stavu.

4. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná pro znovuvytvoření typů stanovišť uvedených v příloze I v oblastech, kde se tyto typy stanovišť nevyskytují, s cílem dosáhnout u těchto typů stanovišť příznivého referenčního areálu. Tato opatření se zavedou na plochách představujících do roku 2030 alespoň 30 % dodatečné rozlohy potřebné k dosažení celkového příznivého referenčního areálu u každé skupiny typů stanovišť uvedené v příloze I podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15, na plochách představujících do roku 2040 alespoň 60 % této rozlohy a do roku 2050 na 100 % této rozlohy.

5. Odchylně od odstavce 4 tohoto článku, pokud se členský stát domnívá, že není možné zavést do roku 2050 opatření na obnovu, která jsou nezbytná k tomu, aby bylo u konkrétního typu stanoviště dosaženo příznivého referenčního areálu na 100 % rozlohy, může dotčený členský stát ve svém národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15 stanovit nižší procentní podíl na úrovni mezi 90 % a 100 % a poskytnout odpovídající odůvodnění. V takovém případě členský stát postupně zavede opatření na obnovu, která jsou nezbytná k dosažení tohoto nižšího podílu do roku 2050. Do roku 2030 pokryjí tato opatření na obnovu alespoň 30 % dodatečné rozlohy potřebné k dosažení tohoto nižšího procentního podílu do roku 2050 a do roku 2040 pokryjí alespoň 60 % dodatečné rozlohy potřebné k dosažení tohoto nižšího procentního podílu do roku 2050.

6. Pokud členský stát uplatní odchylku podle odstavce 5 na konkrétní typy stanovišť, vztahuje se povinnost stanovená v odstavci 4 na zbývající typy stanovišť, které jsou součástí skupin typů stanovišť uvedených v příloze I, do nichž tyto konkrétní typy stanovišť patří.

7. Členské státy zavedou opatření na obnovu pro suchozemská, pobřežní a sladkovodní stanoviště druhů uvedených v přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a pro suchozemská, pobřežní a sladkovodní stanoviště volně žijících ptáků, kteří spadají do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES, která jsou kromě opatření na obnovu podle odstavců 1 a 4 tohoto článku nezbytná ke zlepšení kvality a rozlohy těchto stanovišť, a to i jejich znovuvytvořením, a ke zvýšení propojenosti, dokud nebude dosaženo dostatečné kvality a rozlohy těchto stanovišť.

8. Určení nejvhodnějších ploch pro opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 4 a 7 tohoto článku se zakládá na nejlepších dostupných poznatcích a nejnovějších vědeckých důkazech o stavu typů stanovišť uvedených v příloze I tohoto nařízení, měřeno podle struktury a funkcí, které jsou nezbytné pro jejich dlouhodobé zachování, včetně jejich typických druhů, jak je uvedeno v čl. 1 písm. e) směrnice 92/43/EHS, a o kvalitě a rozloze stanovišť druhů uvedených v odstavci 7 tohoto článku, s využitím informací poskytnutých podle článku 17 směrnice 92/43/EHS a článku 12 směrnice 2009/147/ES a případně se zohledněním rozdílné situace v různých regionech, jak je uvedeno v čl. 14 odst. 16 písm. c) tohoto nařízení.

9. Členské státy nejpozději do roku 2030 zajistí, aby byl znám stav typů stanovišť alespoň na 90 % rozlohy všech typů stanovišť uvedených v příloze I a do roku 2040 aby byl znám stav všech ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v příloze I.

10. Opatření na obnovu uvedená v odstavcích 1 a 4 zohlední potřebu lepšího propojení mezi typy stanovišť uvedenými v příloze I a ekologické požadavky druhů uvedených v odstavci 7, které se v těchto typech stanovišť vyskytují.

11. Členské státy zavedou opatření, která mají za cíl zajistit, aby plochy, na něž se vztahují opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 4 a 7, vykazovaly soustavné zlepšování stavu typů stanovišť uvedených v příloze I, dokud nebude dosaženo dobrého stavu, a soustavné zlepšování kvality stanovišť druhů uvedených v odstavci 7, dokud u těchto stanovišť nebude dosaženo dostatečné kvality.

Aniž je dotčena směrnice 92/43/EHS, členské státy zavedou opatření, která mají za cíl zajistit, aby se stav ploch, na nichž bylo dosaženo dobrého stavu a na nichž bylo dosaženo dostatečné kvality stanovišť daného druhu, výrazně nezhoršoval.

12. Aniž je dotčena směrnice 92/43/EHS, členské státy usilují o to, aby byla do data zveřejnění jejich národních plánů na obnovu přírody podle čl. 17 odst. 6 tohoto nařízení zavedena potřebná opatření s cílem zabránit výraznému zhoršování stavu ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v příloze I tohoto nařízení, které jsou v dobrém stavu nebo jsou nezbytné ke splnění cílů pro obnovu stanovených v odstavci 17 tohoto článku.

13. Pokud jde o odstavce 11 a 12 tohoto článku, mohou členské státy při absenci jiných alternativ uplatňovat mimo lokality sítě Natura 2000 požadavky na nezhoršování stavu stanovené v uvedených odstavcích na úrovni jednotlivých biogeografických oblastí svého území pro každý typ stanoviště a každé stanoviště druhů, pokud dotčený členský stát do 19. února 2025 oznámí Komisi svůj záměr použít tento odstavec a splní povinnosti stanovené v čl. 15 odst. 3 písm. g), čl. 20 odst. 1 písm. j), čl. 21 odst. 1 a čl. 21 odst. 2 písm. b).

14. Mimo lokality sítě Natura 2000 se povinnost stanovená v odstavci 11 nevztahuje na zhoršování stavu způsobené:

- a) zásahem vyšší moci, včetně přírodních katastrof;
- b) nevyhnutelnými změnami stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu;
- c) v důsledku plánu nebo projektu převažujícího veřejného zájmu, u něhož nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, což se posoudí případ od případu, nebo
- d) činností nebo nečinností třetích zemí, za něž dotčený členský stát nenese odpovědnost.

15. Mimo lokality sítě Natura 2000 se povinnost stanovená v odstavci 12 nevztahuje na zhoršování stavu způsobené:

- a) zásahem vyšší moci, včetně přírodních katastrof;
- b) nevyhnutelnými změnami stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu;
- c) v důsledku plánu nebo projektu převažujícího veřejného zájmu, u něhož nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, nebo
- d) činností nebo nečinností třetích zemí, za něž dotčený členský stát nenese odpovědnost.

16. V rámci lokalit sítě Natura 2000 je nesplnění povinností stanovených v odstavcích 11 a 12 odůvodněné, pokud je způsobeno:

- a) zásahem vyšší moci, včetně přírodních katastrof;
- b) nevyhnutelnými změnami stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu, nebo
- c) v důsledku plánu nebo projektu schváleného v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS.

17. Členské státy zajistí:

- a) zvětšování rozlohy plochy s výskytem typů stanovišť uvedených v příloze I, která je v dobrém stavu, dokud nebude v dobrém stavu alespoň 90 % rozloha dokud nebude dosaženo příznivého referenčního areálu pro každý typ stanoviště v každé biogeografické oblasti dotčeného členského státu;
- b) rostoucí trend směrem k dostatečné kvalitě a rozloze suchozemských, pobřežních a sladkovodních stanovišť druhů uvedených v přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a druhů, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES.

Článek 5

Obnova mořských ekosystémů

1. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná k uvedení do dobrého stavu ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v příloze II, které v dobrém stavu nejsou. Tato opatření na obnovu se zavedou:

- a) do roku 2030 na alespoň 30 % celkové rozlohy skupin typů stanovišť 1 až 6 uvedených v příloze II, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15;
- b) do roku 2040 na alespoň 60 % a do roku 2050 na alespoň 90 % rozlohy každé ze skupin typů stanovišť 1 až 6 uvedených v příloze I, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15;
- c) do roku 2040 na alespoň dvou třetinách procentního podílu, který je uveden v písmeni d) tohoto odstavce, rozlohy skupiny typů stanovišť 7 uvedené v příloze II, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15 a
- d) do roku 2050 na procentním podílu, který je stanoven v souladu s čl. 14 odst. 3, rozlohy skupiny typů stanovišť 7 uvedené v příloze II, která není v dobrém stavu, podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15.

Procentní podíl uvedený v prvním pododstavci písm. d) tohoto článku se stanoví tak, aby nebránil dosažení nebo zachování dobrého stavu prostředí určeného podle čl. 9 odst. 1 směrnice 2008/56/ES.

2. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která jsou nezbytná pro znovuvytvoření typů stanovišť ve skupinách 1 až 6 uvedených v příloze II na plochách, kde se tyto typy stanovišť nevyskytují, s cílem dosáhnout u těchto typů stanovišť příznivého referenčního areálu. Tato opatření se zavedou do roku 2030 na plochách představujících alespoň 30 % dodatečné rozlohy potřebné k dosažení příznivého referenčního areálu u každé skupiny typů stanovišť podle kvantifikace v národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15, do roku 2040 na plochách představujících alespoň 60 % této rozlohy a do roku 2050 na 100 % této rozlohy.

3. Odchylně od odstavce 2 tohoto článku, pokud se členský stát domnívá, že není možné zavést do roku 2050 opatření na obnovu, která jsou nezbytná k tomu, aby bylo u konkrétního typu stanoviště dosaženo příznivého referenčního areálu na 100 % rozlohy, může dotčený členský stát ve svém národním plánu na obnovu přírody uvedeném v článku 15 stanovit nižší procentní podíl na úrovni mezi 90 % a 100 % a poskytnout odpovídající odůvodnění. V takovém případě členský stát postupně zavede opatření na obnovu, která jsou nezbytná k dosažení tohoto nižšího podílu do roku 2050. Do roku 2030 pokryjí tato opatření na obnovu alespoň 30 % dodatečné rozlohy potřebné k dosažení tohoto nižšího procentního podílu do roku 2050 a do roku 2040 pokryjí alespoň 60 % dodatečné rozlohy potřebné k dosažení tohoto nižšího procentního podílu do roku 2050.

4. Pokud členský stát uplatní odchylku podle odstavce 3 na konkrétní typy stanovišť, vztahuje se povinnost stanovená v odstavci 2 na zbývající dodatečnou rozlohu, která je zapotřebí k dosažení příznivého referenčního areálu každé skupiny typů stanovišť uvedených v příloze II, do níž dané konkrétní typy stanovišť patří.

5. Členské státy zavedou opatření na obnovu pro mořská stanoviště druhů uvedených v příloze III tohoto nařízení a v přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a pro mořská stanoviště volně žijících ptáků, kteří spadají do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES, která jsou kromě opatření na obnovu podle odstavců 1 a 2 tohoto článku nezbytná ke zlepšení kvality a rozlohy těchto stanovišť, a to i jejich znovuvytvořením, a ke zvýšení propojenosti, dokud nebude dosaženo dostatečné kvality a rozlohy těchto stanovišť.

6. Určení nejvhodnějších oblastí pro opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 2 a 5 tohoto článku se zakládá na nejlepších dostupných poznatcích a nejnovějším technickém a vědeckém pokroku, pokud jde o určování stavu typů stanovišť uvedených v příloze II tohoto nařízení a kvantit a rozlohy stanovišť druhů uvedených v odstavci 5 tohoto článku, s využitím informací poskytnutých podle článku 17 směrnice 92/43/EHS, článku 12 směrnice 2009/147/ES a článku 17 směrnice 2008/56/ES.

7. Členské státy zajistí, aby byl znám stav těchto ploch:

- a) do roku 2030 alespoň na 50 % rozlohy všech typů stanovišť ve skupinách 1 až 6 uvedených v příloze II;
- b) do roku 2040 u všech ploch s výskytem typů stanovišť ve skupinách 1 až 6 uvedených v příloze II;
- c) do roku 2040 alespoň na 50 % rozlohy všech typů stanovišť ve skupině 7 uvedené v příloze II;
- d) do roku 2050 u všech ploch s výskytem typů stanovišť ve skupině 7 uvedené v příloze II.

8. Opatření na obnovu uvedená v odstavcích 1 a 2 zohlední potřebu lepší ekologické soudržnosti a lepšího ekologického propojení mezi typy stanovišť uvedenými v příloze II a ekologické požadavky druhů uvedených v odstavci 5, které se na těchto typech stanovišť vyskytují.

9. Členské státy zavedou opatření, která mají za cíl zajistit, aby plochy, na něž se vztahují opatření na obnovu v souladu s odstavci 1, 2 a 5, vykazovaly soustavné zlepšování stavu typů stanovišť uvedených v příloze II, dokud nebude dosaženo dobrého stavu, a soustavné zlepšování kvality stanovišť druhů uvedených v odstavci 5, dokud u těchto stanovišť nebude dosaženo dostatečné kvality.

Aniž je dotčena směrnice 92/43/EHS, členské státy zavedou opatření, která mají za cíl zajistit, aby se stav ploch, na nichž bylo dosaženo dobrého stavu a na nichž bylo dosaženo dostatečné kvality stanovišť daného druhu, výrazně nezhoršoval.

10. Aniž je dotčena směrnice 92/43/EHS, členské státy usilují o to, aby byla do data zveřejnění jejich národních plánů na obnovu přírody v souladu s čl. 17 odst. 6 tohoto nařízení zavedena potřebná opatření s cílem zabránit výraznému zhoršování stavu ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v příloze II tohoto nařízení, které jsou v dobrém stavu nebo jsou nezbytné k plnění cílů pro obnovu stanovených v odstavci 14 tohoto článku.

11. Mimo lokality sítě Natura 2000 se povinnost stanovená v odstavci 9 nevztahuje na zhoršování stavu způsobené:

- a) zásahem vyšší moci, včetně přírodních katastrof;
- b) nevyhnutelnými změnami stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu;
- c) v důsledku plánu nebo projektu převažujícího veřejného zájmu, u něhož nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, což se posoudí případ od případu, nebo
- d) činností nebo nečinností třetích zemí, za něž dotčený členský stát nenese odpovědnost.

12. Mimo lokality sítě Natura 2000 se povinnost stanovená v odstavci 10 nevztahuje na zhoršování stavu způsobené:

- a) zásahem vyšší moci, včetně přírodních katastrof;
- b) nevyhnutelnými změnami stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu;
- c) v důsledku plánu nebo projektu převažujícího veřejného zájmu, u něhož nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, nebo
- d) činností nebo nečinností třetích zemí, za něž dotčený členský stát nenese odpovědnost.

13. V rámci lokalit sítě Natura 2000 je nesplnění povinností stanovených v odstavcích 9 a 10 odůvodněné, pokud je způsobeno:

- a) zásahem vyšší moci, včetně přírodních katastrof;
- b) nevyhnutelnými změnami stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu, nebo
- c) v důsledku plánu nebo projektu schváleného v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS.

14. Členské státy zajistí:

- a) zvětšování rozlohy ploch s výskytem typů stanovišť ve skupinách 1 až 6 uvedených v příloze II, která je v dobrém stavu, dokud nebude v dobrém stavu alespoň z 90 % rozlohy a dokud nebude dosaženo příznivého referenčního areálu pro každý typ stanoviště v každé biogeografické oblasti dotčeného členského státu;
- b) zvětšování rozlohy ploch s výskytem typů stanovišť ve skupině 7 uvedené v příloze II, která je v dobrém stavu, dokud nebude v dobrém stavu alespoň procentní podíl uvedený v odst. 1 prvním pododstavci písm. d) a dokud nebude v každé biogeografické oblasti dotčeného členského státu dosaženo příznivého referenčního areálu pro každý typ stanoviště;
- c) rostoucí trend směrem k dostatečné kvalitě a rozloze mořských stanovišť druhů uvedených v příloze III tohoto nařízení a přílohách II, IV a V směrnice 92/43/EHS a druhů, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2009/147/ES.

Článek 6

Energie z obnovitelných zdrojů

1. Pro účely čl. 4 odst. 14 a 15 a čl. 5 odst. 11 a 12 se má za to, že plánování, výstavba a provoz zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jejich připojení k distribuční soustavě a související distribuční soustava samotná, jakož i skladovací zařízení jsou v převažujícím veřejném zájmu. Členské státy je mohou osvobodit od požadavku podle čl. 4 odst. 14 a 15 a čl. 5 odst. 11 a 12, že nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení, a to za předpokladu, že:

- a) bylo provedeno strategické posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s podmínkami stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES⁽⁴⁴⁾ nebo
- b) uvedená zařízení byla podrobena posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s podmínkami stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU⁽⁴⁵⁾.

2. Členské státy mohou za řádně odůvodněných a specifických okolností omezit uplatňování odstavce 1 na určité části svého území, jakož i na určité druhy technologií nebo na projekty s určitými technickými charakteristikami v souladu s prioritami stanovenými v jejich integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu podle nařízení (EU) 2018/1999.

Pokud členské státy uplatní omezení podle prvního pododstavce, informují o nich Komisi a odůvodní je.

Článek 7

Národní obrana

1. Při zavádění opatření na obnovu pro účely čl. 4 odst. 1, 4 nebo 7 nebo čl. 5 odst. 1, 2 nebo 5 mohou členské státy osvobodit od této povinnosti oblasti využívané pro činnosti výhradně za účelem národní obrany, pokud jsou daná opatření považována za neslučitelná s pokračujícím vojenským využíváním dotčených oblastí.

⁽⁴⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30).

⁽⁴⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1).

2. Pro účely čl. 4 odst. 14 a 15 a čl. 5 odst. 11 a 12 mohou členské státy stanovit, že plány a projekty určené výhradně pro účely národní obrany se považují za plány a projekty, které jsou v převažujícím veřejném zájmu.

Pro účely čl. 4 odst. 14 a 15 a čl. 5 odst. 11 a 12 mohou členské státy plány a projekty určené výhradně pro účely národní obrany osvobodit od požadavku, že nejsou k dispozici žádná méně škodlivá alternativní řešení. Pokud však členský stát tuto výjimku uplatní, zavede opatření, pokud je to přiměřené a proveditelné, s cílem zmírnit dopad těchto plánů a projektů na typy stanovišť.

Článek 8

Obnova sídelních ekosystémů

1. Do 31. prosince 2030 členské státy zajistí, aby v porovnání s rokem 2024 nedošlo k žádné čisté ztrátě celkové vnitrostátní plochy sídelní zeleně a korunového zápoje sídelní zeleně v oblastech sídelních ekosystémů určených v souladu s čl. 14 odst. 4. Pro účely tohoto odstavce mohou členské státy z těchto celkových vnitrostátních ploch vyloučit oblasti sídelních ekosystémů, v nichž je podíl sídelní zeleně v městských centrech a městských klastrech vyšší než 45 % a podíl korunového zápoje sídelní zeleně vyšší než 10 %.
2. Od 1. ledna 2031 dosáhnou členské státy rostoucího trendu, pokud jde o celkovou vnitrostátní plochu sídelní zeleně, mimo jiné i začleněním sídelní zeleně do budov a infrastruktury, v rámci oblastí sídelních ekosystémů určených v souladu s čl. 14 odst. 4, přičemž tento trend se od 1. ledna 2031 měří každých šest let, dokud není dosaženo uspokojivé úrovně stanovené v souladu s čl. 14 odst. 5.
3. Členské státy dosáhnou v každé oblasti sídelních ekosystémů určené v souladu s čl. 14 odst. 4 rostoucího trendu korunového zápoje sídelní zeleně, přičemž tento trend se od 1. ledna 2031 měří každých šest let, dokud není dosaženo uspokojivé úrovně stanovené v souladu s čl. 14 odst. 5.

Článek 9

Obnova přirozeného propojení řek a přírodních funkcí souvisejících záplavových území

1. Členské státy vypracují seznam umělých překážek propojení povrchových vod a s ohledem na socioekonomické funkce umělých překážek určí překážky, které je třeba odstranit, aby se přispělo ke splnění cílů pro obnovu stanovených v článku 4 tohoto nařízení a cíle obnovit v Unii do roku 2030 nejméně 25 000 km volně tekoucích řek, aniž by tím byla dotčena směrnice 2000/60/ES, zejména čl. 4 odst. 3, 5 a 7 uvedené směrnice, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013⁽⁴⁶⁾, zejména článek 15 uvedeného nařízení.
2. Členské státy odstraní umělé překážky propojení povrchových vod určené v seznamu vypracovaném podle odstavce 1 tohoto článku v souladu s plánem jejich odstranění uvedeným v čl. 15 odst. 3 písm. i) a n). Při odstraňování umělých překážek se členské státy přednostně zabývají zastaralými překážkami, zejména těmi, které již nejsou zapotřebí pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, vnitrozemskou plavbu, zásobování vodou, ochranu před záplavami nebo jiné využití.
3. Členské státy doplní odstranění umělých překážek v souladu s odstavcem 2 opatřeními nezbytnými ke zlepšení přirozených funkcí souvisejících záplavových území.
4. Členské státy zajistí, aby bylo zachováno přirozené propojení řek a přirozené funkce souvisejících záplavových území obnovených v souladu s odstavci 2 a 3.

⁽⁴⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 ze dne 11. prosince 2013 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě a o zrušení rozhodnutí č. 661/2010/EU (Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 1).

Článek 10

Obnova populací opylovačů

1. Členské státy nejpozději do roku 2030 včasným zavedením vhodných a účinných opatření zlepší rozmanitost opylovačů a zvrátí pokles jejich populací a poté dosáhnou rostoucího trendu populací opylovačů, přičemž tento trend se od roku 2030 měří alespoň každých šest let, dokud není dosaženo uspokojivých úrovní stanovených v souladu s čl. 14 odst. 5.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci za účelem doplnění tohoto nařízení stanovením a aktualizací vědecky podložené metody monitorování rozmanitosti opylovačů a populací opylovačů. Komise přijme první z těchto aktů v přenesené pravomoci, kterými se tato metoda stanoví, do 19. srpna 2025.
3. Metoda uvedená v odstavci 2 poskytuje standardizovaný přístup ke shromažďování ročních údajů o četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v různých ekosystémech a k posouzení trendů jejich populací a účinnosti opatření na obnovu přijatých členskými státy v souladu s odstavcem 1.
4. Při použití metody uvedené v odstavci 2 členské státy zajistí, aby údaje z monitorování pocházely z dostatečného počtu lokalit s cílem zabezpečit reprezentativnost v rámci celého svého území. Členské státy ve vhodných případech podporují občanskou vědu při shromažďování údajů z monitorování a poskytují odpovídající zdroje pro plnění těchto úkolů.
5. Komise a relevantní agentury Unie, zejména EEA, Evropský úřad pro bezpečnost potravin a Evropská agentura pro chemické látky, v souladu se svými příslušnými mandáty koordinují své činnosti týkající se opylovačů a na žádost poskytují členským státům informace s cílem podpořit je při plnění svých povinností podle tohoto článku. Za tímto účelem Komise mimo jiné zřídí specializovanou pracovní skupinu a koordinovaným způsobem šíří relevantní informace a odborné znalosti určené členským státům.

Článek 11

Obnova zemědělských ekosystémů

1. Nad rámec oblastí, na něž se vztahují opatření na obnovu podle čl. 4 odst. 1, 4 a 7, zavedou členské státy opatření na obnovu nezbytná pro zvýšení biologické rozmanitosti zemědělských ekosystémů, přičemž zohlední změnu klimatu, sociální a ekonomické potřeby venkovských oblastí a nutnost zajistit v Unii udržitelnou zemědělskou produkci.
2. Členské státy zavedou opatření, která mají za cíl dosáhnout na vnitrostátní úrovni rostoucího trendu alespoň u dvou ze tří následujících ukazatelů týkajících se zemědělských ekosystémů, jež jsou upřesněny v příloze IV, přičemž tento trend se měří od 18. srpna 2024 do 31. prosince 2030 a poté každých šest let, dokud není dosaženo uspokojivých úrovní stanovených v souladu s čl. 14 odst. 5:
 - a) indikátor motýlů v travních porostech;
 - b) zásoba organického uhlíku v minerální složce orné půdy;
 - c) podíl zemědělské půdy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí.
3. Členské státy zavedou opatření na obnovu, která mají za cíl zajistit, aby indikátor běžných druhů polních ptáků na vnitrostátní úrovni založený na druzích uvedených v příloze V, u něhož se hodnota indikátoru ke dni 1. září 2025 rovná 100, dosáhl těchto úrovní:
 - a) pokud jde o členské státy uvedené v příloze V, jejichž populace polních ptáků jsou z historického hlediska více poškozeny: 110 do roku 2030, 120 do roku 2040 a 130 do roku 2050;
 - b) pokud jde o členské státy uvedené v příloze V, jejichž populace polních ptáků jsou z historického hlediska méně poškozeny: 105 do roku 2030, 110 do roku 2040 a 115 do roku 2050.
4. Členské státy zavedou opatření, která mají za cíl obnovit zemědělsky využívané organické půdy na odvodněných rašeliništích. Tato opatření se zavedou alespoň pro:

- a) 30 % těchto ploch do roku 2030, přičemž alespoň čtvrtina z nich bude zavodněna;
- b) 40 % těchto ploch do roku 2040, přičemž alespoň třetina z nich bude zavodněna;
- c) 50 % těchto ploch do roku 2050, přičemž alespoň třetina z nich bude zavodněna.

Členské státy mohou zavést opatření na obnovu, včetně zavodnění, v oblastech těžby rašeliny a započítat tyto oblasti jako oblasti přispívající k plnění příslušných cílů uvedených v prvním pododstavci písm. a), b) a c).

Kromě toho mohou členské státy zavést opatření na obnovu za účelem zavodnění organické půdy, která tvoří odvodněná rašeliniště využívaná k jiným účelům než k zemědělskému využití a těžbě rašeliny, a započítat tyto zavodněné oblasti jako oblasti přispívající do maximální výše 40 % k plnění cílů uvedených v prvním pododstavci písm. a), b) a c).

Opatření na obnovu, která spočívají v zavodňování rašelinišť, včetně hladin vody, jichž má být dosaženo, musí přispívat ke snížení čistých emisí skleníkových plynů a ke zvýšení biologické rozmanitosti, přičemž se zohlední vnitrostátní a místní podmínky.

V řádně odůvodněných případech může členský stát snížit rozsah zavodňování zemědělsky využívaných rašelinišť na menší podíl, než je požadován podle prvního pododstavce písm. a), b) a c) tohoto odstavce, pokud je pravděpodobné, že toto zavodňování bude mít významné negativní dopady na infrastrukturu, budovy, přizpůsobování se změně klimatu nebo jiné veřejné zájmy a pokud toto zavodňování nelze provést na jiné než zemědělské půdě. Toto případné snížení se určí v souladu s čl. 14 odst. 8.

Povinnost členských států splnit cíle v oblasti zavodňování stanovené v prvním pododstavci písm. a), b) a c) neznámá, že zemědělci a soukromí vlastníci půdy mají povinnost zavodňovat svou půdu, a zavodňování zemědělské půdy je pro ně i nadále dobrovolné, aniž jsou dotčeny povinnosti vyplývající z vnitrostátních právních předpisů.

Členské státy případně poskytují pobídky k zavodňování, aby se stalo lákavou volbou pro zemědělce a soukromé vlastníky půdy, a podporují přístup zemědělců a dalších zúčastněných stran k odborné přípravě a poradenství ohledně přínosů zavodňování rašelinišť a možností následného hospodaření s půdou a souvisejících příležitostí.

Článek 12

Obnova lesních ekosystémů

1. Nad rámec oblastí, na něž se vztahují opatření na obnovu podle čl. 4 odst. 1, 4 a 7, zavedou členské státy opatření na obnovu nezbytná pro zvýšení biologické rozmanitosti lesních ekosystémů, přičemž zohlední rizika lesních požárů.
2. Členské státy dosáhnou na vnitrostátní úrovni rostoucího trendu u indikátoru běžných druhů lesních ptáků, jenž je upřesněn v příloze VI, přičemž tento trend se měří od 18. srpna 2024 do 31. prosince 2030 a poté každých šest let, dokud není dosaženo uspokojivých úrovní stanovených v souladu s čl. 14 odst. 5.
3. Členské státy dosáhnou na vnitrostátní úrovni rostoucího trendu alespoň u šesti ze sedmi následujících ukazatelů pro lesní ekosystémy, jež jsou upřesněny v příloze VI, zvolených na základě jejich schopnosti prokázat zvýšení biologické rozmanitosti lesních ekosystémů v rámci dotčeného členského státu, přičemž tento trend se měří od 18. srpna 2024 do 31. prosince 2030 a poté každých šest let, dokud není dosaženo uspokojivých úrovní stanovených v souladu s čl. 14 odst. 5:
 - a) stojící mrtvé dřevo;
 - b) ležící mrtvé dřevo;
 - c) podíl lesů s bohatou věkovou strukturou;
 - d) propojení lesů;
 - e) zásoba organického uhlíku;

- f) podíl lesů, v nichž převládají původní druhy dřevin;
 - g) druhová rozmanitost dřevin.
4. Nesplnění povinností stanovených v odstavcích 2 a 3 je odůvodněné, pokud je způsobeno:
- a) rozsáhlým zásahem vyšší moci, včetně přírodních katastrof, zejména neplánovaného a nekontrolovaného lesního požáru, nebo
 - b) nevyhnutelnými změnami stanovišť, které jsou přímo způsobeny změnou klimatu.

Článek 13

Výsadba tří miliard dalších stromů

1. Členské státy při určování a provádění opatření na obnovu zaměřených na splnění cílů a povinností stanovených v článcích 4 a 8 až 12 usilují o to, aby přispěly k naplnění závazku vysadit do roku 2030 na úrovni Unie nejméně tři miliardy dalších stromů.
2. Členské státy zajistí, aby jejich příspěvek k naplnění závazku stanoveného v odstavci 1 bylo dosaženo při plném respektování ekologických zásad, a to i zajištěním druhové rozmanitosti a rozmanitosti z hlediska věkové struktury a upřednostněním původních druhů dřevin s výjimkou, ve velmi specifických případech a podmínkách, nepůvodních druhů přizpůsobených místním půdním, klimatickým a ekologickým podmínkám a podmínkám stanoviště, jež hrají úlohu při podpoře zvýšené odolnosti vůči změně klimatu. Opatření k naplnění tohoto závazku jsou zaměřena na zvýšení ekologické propojenosti a jsou založena na udržitelném zalesňování, opětovném zalesňování a výsadbě stromů a rozšiřování sídelní zeleně.

KAPITOLA III

NÁRODNÍ PLÁNY NA OBNOVU PŘÍRODY

Článek 14

Vypracování národních plánů na obnovu přírody

1. Každý členský stát vypracuje národní plán na obnovu přírody a provede přípravné monitorování a výzkum potřebné k určení opatření na obnovu, která jsou nezbytná pro splnění cílů pro obnovu a povinností stanovených v článcích 4 až 13 a pro přispění k zastřešujícím cílům a cílům Unie stanoveným v článku 1, s přihlédnutím k nejnovějším vědeckým poznatkům.
2. Členské státy kvantifikují území, které je třeba obnovit, aby bylo dosaženo cílů pro obnovu stanovených v článcích 4 a 5, přičemž zohlední stav typů stanovišť uvedených v čl. 4 odst. 1 a 4 a čl. 5 odst. 1 a 2 a kvalitu a rozlohu stanovišť druhů uvedených v čl. 4 odst. 7 a čl. 5 odst. 5, které se vyskytují v ekosystémech, na něž se vztahuje článek 2. Kvantifikace je založena mimo jiné na těchto informacích:
- a) pro každý typ stanoviště:
 - i) celková rozloha stanoviště a mapa jeho současného rozšíření;
 - ii) rozloha stanoviště, která není v dobrém stavu;
 - iii) příznivý referenční areál zohledňující údaje o historickém rozšíření a předpokládané změny environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu;
 - iv) plochy, které jsou nejvhodnější pro znovuvytvoření typů stanovišť s ohledem na probíhající a předpokládané změny environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu;

- b) dostatečná kvalita a rozloha stanovišť druhů, které jsou nezbytné pro dosažení jejich příznivého stavu z hlediska ochrany, s přihlédnutím k oblastem, které jsou nejvhodnější pro znovuvytvoření těchto stanovišť, a propojení mezi nimi potřebnému k tomu, aby populace druhů prosperovaly, jakož i probíhajícím a plánovaným změnám environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu, konkurujícím si potřebám stanovišť a druhů a přítomnosti zemědělské půdy vysoké přírodní hodnoty.

Pro účely kvantifikace rozlohy každého typu stanoviště, kterou je třeba obnovit, aby byly splněny cíle pro obnovu stanovené v čl. 4 odst. 1 písm. a) a čl. 5 odst. 1 písm. a), zahrnuje rozloha stanoviště, která není v dobrém stavu, uvedená v prvním pododstavci písm. a) bodě ii) tohoto odstavce pouze ty plochy, u nichž je stav daného typu stanoviště znám.

Pro účely kvantifikace rozlohy každého typu stanoviště, který je třeba obnovit, aby byly splněny cíle pro obnovu stanovené v čl. 4 odst. 1 písm. b) a čl. 5 odst. 1 písm. b), c) a d), zahrnuje rozloha stanoviště, která není v dobrém stavu, uvedená v prvním pododstavci písm. a) bodě ii) tohoto odstavce pouze ty plochy, u nichž je stav typu stanoviště znám nebo má být znám podle čl. 4 odst. 9 a čl. 5 odst. 7.

Pokud členský stát hodlá uplatnit odchylku stanovenou v čl. 4 odst. 2, určí tento členský stát procentní podíly uvedené ve zmíněném článku.

Pokud členský stát hodlá uplatnit odchylku stanovenou v čl. 4 odst. 5 a čl. 5 odst. 3, určí tento členský stát nižší procentní podíly stanovené podle uvedených článků.

3. Pokud jde o skupinu typů stanovišť 7 uvedenou v příloze II, stanoví členské státy procentní podíl uvedený v čl. 5 odst. 1 písm. d).
4. Členské státy u všech svých měst, menších měst a předměstí určí a zmapují oblasti sídelních ekosystémů podle článku 8.

Oblast sídelního ekosystému města nebo menšího města a předměstí zahrnuje:

- a) celé město nebo menší město a předměstí nebo
- b) části města nebo menšího města a předměstí, včetně alespoň jeho městských center, městských klastrů a – považují-li to dotčené členské státy za vhodné – příměstských oblastí.

Členské státy mohou oblasti sídelních ekosystémů dvou nebo více přilehlých měst nebo dvou nebo více menších měst a předměstí nebo lokalit obou typů sloučit do jedné oblasti sídelních ekosystémů, která bude pro uvedená města nebo menší města a předměstí společná.

5. Do roku 2030 členské státy prostřednictvím otevřeného a účinného procesu a posouzení na základě nejnovějších vědeckých poznatků stanoví v orientačním rámci uvedeném v čl. 20 odst. 10, a je-li k dispozici, v orientačním rámci uvedeném v čl. 20 odst. 11 uspokojivé úrovně pro:

- a) populace opylovačů uvedené v čl. 10 odst. 1 a pro ukazatele uvedené v čl. 12 odst. 2;
- b) každý ze zvolených ukazatelů uvedených v čl. 11 odst. 2;
- c) každý ze zvolených ukazatelů uvedených v čl. 12 odst. 3;
- d) sídelní zeleň uvedenou v čl. 8 odst. 2 a
- e) korunový zápoj sídelní zeleně uvedený v čl. 8 odst. 3.

6. Členské státy určí a zmapují zemědělské a lesní oblasti, které potřebují obnovu, zejména oblasti, které v důsledku intenzifikace nebo jiných faktorů obhospodařování potřebují lepší propojení a vyšší rozmanitost krajiny.

7. Každý členský stát může do 19. srpna 2025 vypracovat metodiku, která doplní metodiku uvedenou v příloze IV, s cílem monitorovat krajinné prvky s vysokou rozmanitostí, na které se nevztahuje společná metoda uvedená v popisu krajinných prvků s vysokou rozmanitostí v dané příloze. Komise do 19. září 2024 poskytne pokyny ohledně rámce pro vypracování těchto metodik.

8. Členské státy případně určí snížení rozsahu zavodňování zemědělsky využívaných rašelinišť podle čl. 11 odst. 4 pátého pododstavce.

9. Členské státy určí synergie s opatřeními ke zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně, zajištění neutrality z hlediska degradace půdy a předcházení katastrofám a odpovídajícím způsobem stanoví prioritu opatření na obnovu. Členské státy rovněž zohlední:

- a) své integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu uvedené v článku 3 nařízení (EU) 2018/1999;
- b) své dlouhodobé strategie uvedené v článku 15 nařízení (EU) 2018/1999;
- c) závazný celkový cíl Unie pro rok 2030 stanovený v článku 3 směrnice (EU) 2018/2001.

10. Členské státy určí synergie se zemědělstvím a lesnictvím. Určí rovněž stávající zemědělské a lesnické postupy, včetně intervencí v rámci společné zemědělské politiky, které přispívají k cílům tohoto nařízení.

11. Z provádění tohoto nařízení nevyplývá pro členské státy povinnost přepracovat plány jakéhokoli financování v rámci společné zemědělské politiky, společné rybářské politiky nebo jiných programů a nástrojů financování v oblasti zemědělství a rybolovu vycházejících z víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

12. Členské státy mohou podporovat zavádění soukromých nebo veřejných režimů podpory ve prospěch zúčastněných stran, které provádějí opatření na obnovu uvedená v článcích 4 až 12, včetně správců a vlastníků půdy, zemědělců, lesníků a rybářů.

13. Členské státy koordinují vytváření národních plánů na obnovu přírody s mapováním oblastí, které jsou potřebné ke splnění alespoň jejich vnitrostátních příspěvků k cíli v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030, a v relevantních případech s určováním oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a zvláštních oblastí pro infrastrukturu. Během vypracovávání národních plánů na obnovu přírody členské státy zajistí synergie s výstavbou infrastruktury pro energii z obnovitelných zdrojů a jiné druhy energie a s jakýmkoli již určenými oblastmi pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a zvláštními oblastmi pro infrastrukturu a zajistí, aby fungování těchto oblastí, včetně povolovacího postupu vztahujícího se na tyto oblasti a stanoveného ve směrnici (EU) 2018/2001, stejně jako fungování projektů v oblasti distribuční soustavy, které jsou nezbytné pro integraci energie z obnovitelných zdrojů do elektrizační soustavy, a příslušné povolovací řízení zůstaly beze změny.

14. Při vypracovávání svých národních plánů na obnovu přírody členské státy zohlední zejména:

- a) ochranná opatření stanovená pro lokality sítě Natura 2000 v souladu se směrnicí 92/43/EHS;
- b) akční programy zahrnující opatření na různém stupni priorit vypracované v souladu se směrnicí 92/43/EHS;
- c) opatření pro dosažení dobrého kvantitativního, ekologického a chemického stavu vodních útvarů zahrnutá do programů opatření, plánů povodí vypracovaných v souladu se směrnicí 2000/60/ES a plánů pro zvládání povodňových rizik vypracovaných v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES⁽⁴⁷⁾;
- d) případně strategie pro mořské prostředí k dosažení dobrého stavu prostředí ve všech mořských oblastech Unie vypracované v souladu se směrnicí 2008/56/ES;
- e) národní programy omezování znečištění ovzduší vypracované podle směrnice (EU) 2016/2284;
- f) národní strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti vypracované v souladu s článkem 6 Úmluvy o biologické rozmanitosti;
- g) v příslušných případech opatření pro zachování a řízení zdrojů přijatá v rámci společné rybářské politiky;
- h) strategické plány společné zemědělské politiky vypracované v souladu s nařízením (EU) 2021/2115.

15. Při vypracovávání svých národních plánů na obnovu přírody členské státy rovněž zohlední projekty v oblasti strategických a kritických surovin, jsou-li uznány podle práva Unie.

⁽⁴⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27).

16. Při vypracovávání svých národních plánů na obnovu přírody členské státy:
- a) mohou využít různé příklady opatření na obnovu uvedené v příloze VII v závislosti na konkrétních vnitrostátních a místních podmínkách a nejnovější vědecké poznatky;
 - b) usilují o optimalizaci ekologických, ekonomických a sociálních funkcí ekosystémů, jakož i jejich přínosu k udržitelnému rozvoji příslušných regionů a komunit;
 - c) mohou přihlédnout k rozdílné situaci v různých regionech související se sociálními, ekonomickými a kulturními požadavky, regionálními a místními charakteristikami a hustotou obyvatelstva; ve vhodných případech by měla být zohledněna zvláštní situace nejvzdálenějších regionů Unie, jako je jejich odlehlost, ostrovní povaha, malá rozloha, složitý povrch a podnebí, jakož i jejich bohatá biologická rozmanitost a související náklady na ochranu a obnovu jejich ekosystémů.
17. Členské státy, pokud je to možné, podporují synergie s národními plány na obnovu přírody jiných členských států, zejména pokud jde o ekosystémy, které přesahují hranice států, nebo pokud členské státy sdílejí mořskou oblast nebo podoblast ve smyslu směrnice 2008/56/ES.
18. Je-li to proveditelné a vhodné, mohou členské státy pro účely vypracování a provádění národních plánů na obnovu přírody v souvislosti s obnovou a znovuvytvořením mořských ekosystémů využívat stávající regionální struktury pro institucionální spolupráci.
19. Zjistí-li členské státy problém, který by mohl bránit plnění povinností týkajících se obnovy a znovuvytvoření mořských ekosystémů a který vyžaduje přijetí opatření, pro něž nejsou příslušné, obrátí se v případě, že se jich daný problém týká, jednotlivě nebo společně na členské státy, Komisi nebo mezinárodní organizace a poskytnou jim popis zjištěného problému a možných opatření za účelem jejich zvážení a případného přijetí.
20. Členské státy zajistí, aby vypracovávání plánu na obnovu přírody bylo otevřené, transparentní, inkluzivní a efektivní a aby byla veřejnosti, včetně všech relevantních zúčastněných stran, včas a účinně poskytnuta příležitost podílet se na tomto vypracovávání. Konzultace jsou v souladu s požadavky stanovenými ve směrnici 2001/42/ES.

Článek 15

Obsah národních plánů na obnovu přírody

1. Národní plán na obnovu přírody se vztahuje na období do roku 2050, přičemž průběžné lhůty odpovídají cílům a povinnostem stanoveným v článcích 4 až 13.
2. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku může být národní plán na obnovu přírody, který má být předložen v souladu s článkem 16 a čl. 17 odst. 6, s ohledem na období od 1. července 2032 a až do jeho přezkumu v souladu s čl. 19 odst. 1 omezen na strategický přehled:
- a) prvků uvedených v odstavci 3 a
 - b) obsahu uvedeného v odstavcích 4 a 5.
- Revidovaný národní plán na obnovu přírody, jenž bude výsledkem přezkumu provedeného v souladu s čl. 19 odst. 1 do 30. června 2032, může být, pokud jde o období od 1. července 2042 a až do jeho přezkumu v souladu s čl. 19 odst. 1 do 30. června 2042 omezen na strategický přehled prvků a obsahu uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce.
3. Každý členský stát do svého národního plánu na obnovu přírody za použití jednotného formátu stanoveného v souladu s odstavcem 7 tohoto článku zahrne tyto prvky:
- a) kvantifikaci ploch, které mají být obnoveny za účelem splnění cílů pro obnovu stanovených v článcích 4 až 12, na základě přípravných prací provedených v souladu s článkem 14 a orientačních map potenciálních ploch, které mají být obnoveny;

- b) pokud členský stát uplatní odchylku stanovenou v čl. 4 odst. 5 nebo čl. 5 odst. 3, odůvodnění toho, proč není možné zavést do roku 2050 opatření na obnovu, která jsou nezbytná k dosažení příznivého referenčního areálu konkrétního typu stanoviště, a odůvodnění nižšího procentního podílu stanoveného podle uvedených článků, jak jej tento členský stát určil;
- c) popis opatření na obnovu plánovaných nebo zavedených v zájmu splnění cílů pro obnovu a povinností stanovených v článcích 4 až 13 tohoto nařízení a specifikace týkající se toho, která z těchto opatření na obnovu jsou plánována nebo zavedena v rámci sítě Natura 2000 zřízené v souladu se směrnicí 92/43/EHS;
- d) zvláštní oddíl, v němž jsou uvedena opatření zaměřená na splnění povinností stanovených v čl. 4 odst. 9 a čl. 5 odst. 7;
- e) pokud členský stát uplatní odchylku stanovenou v čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení, odůvodnění toho, jak procentní podíly stanovené v souladu s uvedeným článkem nebrání tomu, aby bylo na biogeografické úrovni dotčeného členského státu dosaženo příznivého stavu příslušných typů stanovišť z hlediska ochrany, jak je stanoven podle čl. 1 písm. e) směrnice 92/43/EHS, nebo aby byl tento stav zachován;
- f) popis opatření zaměřených na zajištění toho, aby se stav ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v přílohách I a II, kde bylo dosaženo dobrého stavu, nezhoršoval a aby se výrazně nezhoršoval stav stanovišť druhů uvedených v čl. 4 odst. 7 a čl. 5 odst. 5 na plochách, kde bylo dosaženo dostatečné kvality stanovišť daného druhu, v souladu s čl. 4 odst. 11 a čl. 5 odst. 9;
- g) případně popis toho, jak se na jeho území uplatňuje čl. 4 odst. 13, včetně:
 - i) vysvětlení systému kompenzačních opatření, která mají být přijata při každém výskytu výrazného zhoršení stavu, jakož i nezbytného monitorování výrazného zhoršování stavu typů stanovišť a stanovišť druhů a přijatých kompenzačních opatření a podávání souvisejících zpráv;
 - ii) vysvětlení, jak bude zajištěno, aby provádění čl. 4 odst. 13 neovlivnilo plnění cílových hodnot a cílů stanovených v článcích 1, 4 a 5;
- h) popis opatření pro zachování typů stanovišť uvedených v přílohách I a II v dobrém stavu na plochách, kde se vyskytují, a pro zamezení výraznému zhoršení stavu dalších ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v přílohách I a II, v souladu s čl. 4 odst. 12 a čl. 5 odst. 10;
- i) seznam překážek a překážek, které je na základě určení v souladu s čl. 9 odst. 1 třeba odstranit, plán na jejich odstranění v souladu s čl. 9 odst. 2 a délku volně tekoucích řek, jíž má být dosaženo odstraněním těchto překážek, odhadnutou od roku 2020 do roku 2030 a do roku 2050 a veškerá další opatření k obnovení přirozených funkcí záplavových území v souladu s čl. 9 odst. 3;
- j) popis ukazatelů pro zemědělské ekosystémy zvolených podle čl. 11 odst. 2 a jejich vhodnosti k prokázání zvýšení biologické rozmanitosti v zemědělských ekosystémech v dotčeném členském státě;
- k) případně odůvodnění pro zavodňování rašeliníšť v nižším poměru, než jaký je stanoven v čl. 11 odst. 4 prvním pododstavci písm. a), b) a c);
- l) popis ukazatelů pro lesní ekosystémy zvolených podle čl. 12 odst. 3 a jejich vhodnosti k prokázání zvýšení biologické rozmanitosti v lesních ekosystémech v dotčeném členském státě;
- m) popis příspěvku k naplnění závazku uvedeného v článku 13;
- n) harmonogram pro zavedení opatření na obnovu v souladu s články 4 až 12;
- o) zvláštní oddíl, v němž budou v příslušných případech stanoveny individualizovaná opatření na obnovu v jeho nejvzdálenějších regionech;
- p) monitorování ploch, které mají být obnoveny v souladu s články 4 a 5, postup pro posuzování účinnosti opatření na obnovu zavedených v souladu s články 4 až 12 a pro revizi těchto opatření, je-li to nezbytné k zajištění toho, aby byly splněny cíle a povinnosti stanovené v článcích 4 až 13;

- q) údaje o ustanoveních k zajištění soustavných, dlouhodobých a trvalých účinků opatření na obnovu uvedených v člancích 4 až 12;
- r) odhadované vedlejší přínosy pro zmírňování změny klimatu a zajištění neutrality z hlediska degradace půdy spojené s opatřeními na obnovu v průběhu času;
- s) předvídatelné socioekonomické dopady a odhadované přínosy provádění opatření na obnovu uvedených v člancích 4 až 12;
- t) zvláštní oddíl uvádějící, jak národní plán na obnovu přírody zohledňuje:
 - i) význam scénářů změny klimatu pro plánování druhu opatření na obnovu a jejich umístění;
 - ii) potenciál opatření na obnovu, pokud jde o minimalizaci dopadů změny klimatu na přírodu, předcházení přírodním katastrofám nebo zmírňování jejich důsledků a podporu přizpůsobení se změně klimatu;
 - iii) synergie s vnitrostátními strategiemi nebo plány pro přizpůsobení se změně klimatu a s vnitrostátními zprávami o posouzení rizika katastrof;
 - iv) přehled vzájemného působení mezi opatřeními obsaženými v národním plánu na obnovu přírody a vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu;
- u) odhadované potřeby financování pro provádění opatření na obnovu, včetně popisu podpory pro zúčastněné strany dotčené opatřeními na obnovu nebo jinými novými povinnostmi vyplývajícími z tohoto nařízení, a prostředky zamýšleného financování z veřejných nebo soukromých zdrojů, včetně financování nebo spolufinancování prostřednictvím unijních nástrojů financování;
- v) údaje o dotacích, které negativně ovlivňují plnění cílů a povinností stanovených v tomto nařízení;
- w) shrnutí procesu vypracovávání a zavádění národního plánu na obnovu přírody, včetně informací o účasti veřejnosti a o tom, jak byly zohledněny potřeby místních komunit a zúčastněných stran;
- x) zvláštní oddíl uvádějící, jak byly v souladu s čl. 17 odst. 5 zohledněny připomínky Komise k návrhu národního plánu pro obnovu přírody podle čl. 17 odst. 4; pokud dotčený členský stát připomínky Komise nebo jejich podstatnou část nezohlední, předloží pro to odůvodnění.

4. Národní plán na obnovu přírody v příslušných případech zahrnuje opatření pro zachování a řízení zdrojů, která členský stát hodlá přijmout v rámci společné rybářské politiky, včetně opatření pro zachování zdrojů v rámci společných doporučení, která má členský stát v úmyslu iniciovat v souladu s postupem stanoveným v nařízení (EU) č. 1380/2013 a uvedeným v článku 18 tohoto nařízení, a veškeré relevantní informace o těchto opatřeních.

5. Národní plán na obnovu přírody obsahuje přehled vzájemného působení mezi opatřeními zahrnutými do národního plánu na obnovu přírody a do vnitrostátního strategického plánu společné zemědělské politiky.

6. Národní plán pro obnovu přírody případně obsahuje přehled aspektů souvisejících s rozdílnou situací v různých regionech, jak je uvedeno v čl. 14 odst. 16 písm. c).

7. Komise prostřednictvím prováděcích aktů stanoví jednotný formát pro národní plán na obnovu přírody. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 24 odst. 2. Při vytváření jednotného formátu je Komisi nápomocna EEA. Do 1. prosince 2024 předloží Komise návrhy prováděcích aktů výboru uvedenému v čl. 24 odst. 1.

Článek 16

Předložení návrhu národního plánu na obnovu přírody

Každý členský stát předloží Komisi návrh národního plánu na obnovu přírody podle článků 14 a 15 do 1. září 2026.

Článek 17

Posouzení národního plánu na obnovu přírody

1. Komise návrh národního plánu na obnovu přírody posoudí do šesti měsíců ode dne jeho obdržení. Při tomto posouzení postupuje Komise v úzké spolupráci s členským státem.
2. Při posuzování návrhu národního plánu na obnovu přírody Komise vyhodnotí:
 - a) jeho soulad s článkem 15;
 - b) jeho přiměřenost pro splnění cílů a povinností stanovených v článcích 4 až 13;
 - c) jeho příspěvek k plnění zastřešujících cílů a cílů Unie uvedených v článku 1, specifických cílů uvedených v čl. 9 odst. 1 spočívajících v obnově alespoň 25 000 km volně tekoucích řek v Unii do roku 2030 a závazku uvedeného v článku 13 vysadit v Unii do roku 2030 tři miliardy dalších stromů.
3. Pro účely posouzení návrhu národního plánu na obnovu přírody jsou Komisi nápomocni odborníci nebo EEA.
4. Komise může členskému státu do šesti měsíců ode dne obdržení návrhu národního plánu na obnovu přírody zaslat své připomínky k tomuto plánu.
5. Členský stát ve svém konečném národním plánu na obnovu přírody veškeré připomínky Komise zohlední.
6. Do šesti měsíců ode dne obdržení připomínek Komise členský stát svůj národní plán na obnovu přírody dokončí, zveřejní a předloží jej Komisi.

Článek 18

Koordinace opatření na obnovu mořských ekosystémů

1. Členské státy, jejichž národní plány na obnovu přírody zahrnují opatření pro zachování zdrojů, která mají být přijata v rámci společné rybářské politiky, plně využijí nástrojů v ní stanovených.
2. Pokud národní plány na obnovu přírody zahrnují opatření, která vyžadují předložení společného doporučení prostřednictvím postupu regionalizace podle článku 18 nařízení (EU) č. 1380/2013, zahájí členské státy, které tyto národní plány na obnovu přírody vypravovávají, s přihlédnutím ke lhůtám stanoveným v článku 5 tohoto nařízení včas konzultace s dalšími členskými státy s přímým zájmem na řízení, jež jsou těmito opatřeními dotčeny, a s příslušnými poradními sbory podle čl. 18 odst. 2 nařízení (EU) č. 1380/2013, aby bylo možné se včas dohodnout na případných společných doporučeních a předložit je. Za tímto účelem zahrnou do národního plánu na obnovu přírody rovněž odhadovaný harmonogram konzultací a předložení společných doporučení.
3. Komise usnadňuje a monitoruje pokrok při předkládání společných doporučení v rámci společné rybářské politiky. Členské státy nejpozději 18 měsíců před příslušnou lhůtou předloží společná doporučení týkající se opatření pro zachování zdrojů nezbytná k tomu, aby přispěla ke splnění cílů stanovených v článku 5.
4. V případě, že společná doporučení podle odstavce 2 tohoto článku, která se týkají opatření pro zachování zdrojů nezbytných pro splnění povinností podle právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí uvedených v článku 11 nařízení (EU) č. 1380/2013, nebudou předložena v příslušné lhůtě uvedené v odstavci 3 tohoto článku, může Komise případně plně využít nástroje stanovené v čl. 11 odst. 4 daného nařízení za podmínky v něm uvedených.

Článek 19

Přezkum národních plánů na obnovu přírody

1. Každý členský stát do 30. června 2032 a poté do 30. června 2042 přezkoumá a zreviduje svůj národní plán na obnovu přírody a zahrne do něj doplňující opatření. Následně každý členský stát svůj národní plán na obnovu přírody přezkoumá alespoň jednou za deset let a v případě potřeby jej zreviduje a zahrne do něj doplňující opatření.

Přezkumy jsou prováděny v souladu s články 14 a 15, přičemž se zohlední pokrok dosažený při provádění plánů, nejlepší dostupné vědecké poznatky, jakož i dostupné poznatky o změnách nebo očekávaných změnách environmentálních podmínek v důsledku změny klimatu. Při přezkumech, které mají být provedeny do 30. června 2032 a do 30. června 2042, členské státy zohlední poznatky o stavu typů stanovišť uvedených v přílohách I a II získané v souladu s čl. 4 odst. 9 a čl. 5 odst. 7. Každý členský stát svůj revidovaný národní plán na obnovu přírody zveřejní a předloží jej Komisi.

2. Pokud se na základě monitorování provedeného v souladu s článkem 20 ukáže, že opatření stanovená v národním plánu na obnovu přírody nebudou postačovat ke splnění cílů pro obnovu a povinností stanovených v člancích 4 až 13, členský stát národní plán na obnovu přírody přezkoumá a v případě potřeby jej zreviduje a zahrne do něj doplňující opatření. Členské státy své revidované národní plány na obnovu přírody zveřejní a předloží je Komisi.

3. Pokud se Komise na základě informací uvedených v čl. 21 odst. 1 a 2 a posouzení uvedeného v čl. 21 odst. 4 a 5 domnívá, že pokrok, jehož členský stát dosáhl, nepostačuje ke splnění cílů a povinností stanovených v člancích 4 až 13, může po konzultaci s dotčeným členským státem tento členský stát požádat, aby předložil revidovaný návrh národního plánu na obnovu přírody s doplňujícími opatřeními. Členský stát tento revidovaný národní plán na obnovu přírody s doplňujícími opatřeními zveřejní a do šesti měsíců ode dne obdržení žádosti Komise jej předloží Komisi. Na žádost dotčeného členského státu a v řádně odůvodněných případech může Komise uvedenou lhůtu prodloužit o dalších šest měsíců.

KAPITOLA IV

MONITOROVÁNÍ A PODÁVÁNÍ ZPRÁV

Článek 20

Monitorování

1. Členské státy monitorují:

- a) stav a trend vývoje stavu typů stanovišť a kvalitu a trend vývoje kvality stanovišť druhů uvedených v člancích 4 a 5 v oblastech, na které se vztahují opatření na obnovu, na základě monitorování uvedeného v čl. 15 odst. 3 písm. p);
- b) plochu sídelní zeleně a korunového zápoje sídelní zeleně v oblastech sídelních ekosystémů, jak je uvedena v článku 8 a určena v souladu s čl. 14 odst. 4;
- c) alespoň dva z ukazatelů biologické rozmanitosti pro zemědělské ekosystémy zvolené členským státem v souladu s čl. 11 odst. 2;
- d) populace běžných druhů polních ptáků uvedených v příloze V;
- e) ukazatel biologické rozmanitosti pro lesní ekosystémy uvedený v čl. 12 odst. 2;
- f) alespoň šest z ukazatelů biologické rozmanitosti pro lesní ekosystémy zvolených členským státem v souladu s čl. 12 odst. 3;
- g) četnost a druhovou rozmanitost opylovačů metodou stanovenou v souladu s čl. 10 odst. 2;
- h) rozlohu a stav ploch s výskytem typů stanovišť uvedených v přílohách I a II;
- i) rozlohu a kvalitu stanovišť druhů uvedených v čl. 4 odst. 7 a čl. 5 odst. 5;

- j) rozsah a umístění ploch, na nichž došlo k výraznému zhoršení stavu typů stanovišť a stanovišť druhů, a ploch, na něž se vztahují kompenzační opatření přijatá podle čl. 4 odst. 13, jakož i účinnost kompenzačních opatření z hlediska zajištění toho, aby žádné zhoršení stavu typů stanovišť a stanovišť druhů nebylo na úrovni jednotlivých biogeografických oblastí na jejich území výrazné a aby nebylo ohroženo plnění cílů stanovených v člancích 1, 4 a 5.
2. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. a) začíná ihned po zavedení opatření na obnovu.
3. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. b), c), d), e) a f) začíná dne 18. srpna 2024.
4. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. g) tohoto článku začíná jeden rok po vstupu aktu v přenesené pravomoci uvedeného v čl. 10 odst. 2 v platnost.
5. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. j) tohoto článku začíná, jakmile je Komisi předloženo oznámení uvedené v čl. 4 odst. 13.
6. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. a) a b) se provádí nejméně každých šest let. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. c), týkající se v příslušných případech zásoby organického uhlíku v minerální složce orné půdy a podílu zemědělské půdy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí, a odst. 1 písm. f), týkající se v příslušných případech stojícího mrtvého dřeva, ležícího mrtvého dřeva, podílu lesů s bohatou věkovou strukturou, propojení lesů, zásob organického uhlíku, podílu lesů, v nichž převládají původní druhy dřevin, a druhové rozmanitosti dřevin, se provádí nejméně každých šest let, nebo v kratším období, je-li to nezbytné pro vyhodnocení dosažení rostoucích trendů do roku 2030. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. c), týkající se v příslušných případech indikátoru motýlů v travních porostech, s odst. 1 písm. d), týkající se indikátoru běžných druhů polních ptáků, a odst. 1 písm. e), týkající se indikátoru běžných lesních druhů ptáků, a s odst. 1 písm. g), týkající se druhů opylovačů, se provádí každý rok. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. h) a i) se provádí nejméně jednou za šest let a je koordinováno s cyklem podávání zpráv podle článku 17 směrnice 92/43/EHS a s počátečním posouzením podle článku 17 směrnice 2008/56/ES. Monitorování v souladu s odst. 1 písm. j) se provádí každé tři roky.
7. Členské státy zajistí, aby ukazatele pro zemědělské ekosystémy uvedené v čl. 11 odst. 2 písm. b) a ukazatele pro lesní ekosystémy uvedené v čl. 12 odst. 3 písm. a), b) a e) tohoto nařízení byly monitorovány způsobem, který je v souladu s monitorováním požadovaným podle nařízení (EU) 2018/841 a (EU) 2018/1999.
8. Členské státy zveřejňují údaje získané na základě monitorování podle tohoto článku v souladu se směrnicí 2007/2/ES a v souladu s četností monitorování stanovenou v odstavci 6 tohoto článku.
9. Monitorovací systémy členských států fungují na základě elektronických databází a geografických informačních systémů a maximalizují přístup k údajům a službám z technologií dálkového průzkumu Země, pozorování Země (služby programu Copernicus), senzorů a zařízení in situ nebo údajům občanské vědy a jejich využívání, přičemž využívají příležitostí, které nabízí umělá inteligence a pokročilá analýza a zpracování dat.
10. Do 31. prosince 2028 stanoví Komise prostřednictvím prováděcích aktů orientační rámec pro stanovení uspokojivých úrovní uvedených v čl. 8 odst. 2 a 3, čl. 10 odst. 1 a čl. 11 odst. 2.
11. Komise může prostřednictvím prováděcích aktů:
- a) upřesnit metody monitorování ukazatelů pro zemědělské ekosystémy uvedených v příloze IV;
- b) upřesnit metody monitorování ukazatelů pro lesní ekosystémy uvedených v příloze VI;
- c) stanovit orientační rámec pro stanovení uspokojivých úrovní uvedených v čl. 12 odst. 2 a 3.
12. Prováděcí akty uvedené v odstavcích 10 a 11 tohoto článku se přijímají přezkumným postupem podle čl. 24 odst. 2.

Článek 21

Podávání zpráv

1. Do 30. června 2028 a poté nejméně jednou za tři roky poskytnou členské státy Komisi elektronicky tyto údaje:
 - a) plocha, na niž se vztahují opatření na obnovu uvedená v člancích 4 až 12;
 - b) rozsah ploch, kde došlo k výraznému zhoršení stavu typů stanovišť a stanovišť druhů, a ploch, na něž se vztahují kompenzační opatření přijatá podle čl. 4 odst. 13;
 - c) překážky podle článku 9, které byly odstraněny a
 - d) jejich příspěvek k naplnění závazku uvedeného v článku 13.
2. Do 30. června 2031 za období do roku 2030 a poté nejméně jednou za šest let poskytnou členské státy Komisi, které je nápomocna EEA, elektronicky tyto údaje a informace:
 - a) informace o pokroku při provádění národního plánu na obnovu přírody a při zavádění opatření na obnovu a o pokroku při plnění cílů a povinností stanovených v člancích 4 až 13;
 - b) informace o:
 - i) umístění ploch, v nichž došlo k výraznému zhoršení stavu typů stanovišť nebo stanovišť druhů, a ploch, na něž se vztahují kompenzační opatření přijatá podle čl. 4 odst. 13;
 - ii) popisu účinnosti kompenzačních opatření přijatých podle čl. 4 odst. 13 při zajišťování toho, aby žádné zhoršení stavu typů stanovišť a stanovišť druhů nebylo na úrovni jednotlivých biogeografických oblastí na jejich území výrazné;
 - iii) popisu účinnosti kompenzačních opatření přijatých podle čl. 4 odst. 13 při zajišťování toho, aby nebylo ohroženo plnění cílů stanovených v člancích 1, 4 a 5;
 - c) výsledky monitorování provedeného v souladu s článkem 20, a v případě výsledků monitorování prováděného v souladu s čl. 20 odst. 1 písm. h) a i) včetně map s geografickými odkazy;
 - d) umístění a rozsah ploch, na něž se vztahují opatření na obnovu uvedená v člancích 4 a 5 a čl. 11 odst. 4, včetně map těchto oblastí s geografickými odkazy;
 - e) aktualizovaný seznam překážek uvedený v čl. 9 odst. 1;
 - f) informace o pokroku dosaženém při naplňování potřeb financování v souladu s čl. 15 odst. 3 písm. u), a to včetně přezkumu skutečných investic ve srovnání s počátečními předpokládanými investicemi.
3. Komise prostřednictvím prováděcích aktů stanoví formát, strukturu a podrobná pravidla pro předkládání informací uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 24 odst. 2. Při vypracovávání formátu, struktury a podrobných ujednání pro elektronické podávání zpráv je Komisi nápomocna EEA.
4. Do 31. prosince 2028 a poté každé tři roky poskytne EEA Komisi technický přehled pokroku při dosahování cílů a plnění povinností stanovených v tomto nařízení na základě údajů poskytnutých členskými státy v souladu s odstavcem 1 tohoto článku a čl. 20 odst. 8.
5. Do 30. června 2032 a poté každých šest let poskytne EEA Komisi technickou zprávu o pokroku na úrovni celé Unie při dosahování cílů a plnění povinností stanovených v tomto nařízení na základě údajů poskytnutých členskými státy v souladu s odstavci 1, 2 a 3 tohoto článku. EEA může rovněž použít informace poskytnuté podle článku 17 směrnice 92/43/EHS, článku 15 směrnice 2000/60/ES, článku 12 směrnice 2009/147/ES a článku 17 směrnice 2008/56/ES.
6. Ke dni 19. srpna 2029 a poté každých šest let předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění tohoto nařízení.

7. Do 19. srpna 2025 předloží Komise po konzultaci s členskými státy Evropskému parlamentu a Radě zprávu obsahující:

- a) přehled finančních zdrojů dostupných na úrovni Unie pro účely provádění tohoto nařízení;
- b) posouzení financování potřebného k provádění článků 4 až 13 a k dosažení cíle stanoveného v čl. 1 odst. 2;
- c) analýzu s cílem zjistit případné mezery ve financování při plnění povinností stanovených v tomto nařízení;
- d) případně návrhy vhodných opatření, včetně finančních opatření k řešení zjištěných mezer, jako je zajištění vyhrazeného financování, aniž by byly dotčeny výsady spolunormotvůrců pro přijetí víceletého finančního rámce na období po roce 2027.

8. Členské státy zajistí, aby informace uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku byly přiměřené a aktuální a aby byly přístupné veřejnosti v souladu se směrnicemi 2003/4/ES, 2007/2/ES a (EU) 2019/1024.

KAPITOLA V

AKTY V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI A PROVÁDĚCÍ AKTY

Článek 22

Změna příloh

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha I tak, aby byl způsob seskupení typů stanovišť přizpůsoben technickému a vědeckému pokroku a byly zohledněny zkušenosti získané při uplatňování tohoto nařízení.

2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha II tak, aby byl přizpůsoben:

- a) seznam typů stanovišť s cílem zajistit soudržnost s aktualizacemi klasifikace stanovišť podle Evropského informačního systému o přírodě (EUNIS) a
- b) způsob seskupení typů stanovišť technickému a vědeckému pokroku a byly zohledněny zkušenosti získané při uplatňování tohoto nařízení.

3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha III tak, aby byl seznam mořských druhů uvedený v článku 5 přizpůsoben technickému a vědeckému pokroku.

4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha IV tak, aby byly popis, jednotka a metodika ukazatelů biologické rozmanitosti pro zemědělské ekosystémy přizpůsobeny technickému a vědeckému pokroku.

5. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha V tak, aby byl seznam druhů používaných pro indikátor běžných druhů polních ptáků v členských státech přizpůsoben technickému a vědeckému pokroku.

6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha VI tak, aby byly popis, jednotka a metodika ukazatelů biologické rozmanitosti pro lesní ekosystémy přizpůsobeny technickému a vědeckému pokroku.

7. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha VII tak, aby byl seznam příkladů opatření na obnovu přizpůsoben technickému a vědeckému pokroku a byly zohledněny zkušenosti získané při uplatňování tohoto nařízení.

Článek 23

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v čl. 10 odst. 2 a čl. 22 odst. 1 až 7 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 18. srpna 2024. Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament ani Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 10 odst. 2 a čl. 22 odst. 1 až 7 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akty v přenesené pravomoci přijaté podle čl. 10 odst. 2 nebo čl. 22 odst. 1 až 7 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti nim Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 24

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

KAPITOLA VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 25

Změna nařízení (EU) 2022/869

V čl. 7 odst. 8 nařízení (EU) 2022/869 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Pokud jde o důsledky pro životní prostředí, kterými se zabývá čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS, čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES a čl. 4 odst. 14 a 15 a čl. 5 odst. 11 a 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 (*), za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky uvedené ve zmíněných směrnících a ve zmíněném nařízení, jsou projekty na seznamu Unie považovány z hlediska energetické politiky za projekty ve veřejném zájmu a lze je považovat za projekty v převažujícím veřejném zájmu.“

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 ze dne 24. června 2024 o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869 (Úř. věst. L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).“

Článek 26

Přezkum

1. Komise vyhodnotí uplatňování tohoto nařízení do 31. prosince 2033.

Hodnocení zahrnuje posouzení dopadu tohoto nařízení na odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu s přihlédnutím k relevantním vazbám na produkci potravin a potravinové zabezpečení v Unii a posouzení širších socioekonomických dopadů tohoto nařízení.

2. Zprávu o hlavních zjištěních tohoto hodnocení Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Pokud to Komise bude považovat za vhodné, připojí ke zprávě legislativní návrh na změnu příslušných ustanovení tohoto nařízení s přihlédnutím k potřebě stanovit další cíle pro obnovu, včetně aktualizovaných cílů pro roky 2040 a 2050, na základě společných metod posuzování stavu ekosystémů, na něž se nevztahují články 4 a 5, hodnocení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku a nejnovějších vědeckých poznatků.

Článek 27

Dočasné pozastavení

1. Dojde-li k nepředvídatelné, výjimečné a nevyvolané události, která je mimo kontrolu Unie a která má pro celou Unii závažné důsledky z hlediska dostupnosti půdy potřebné k zajištění dostatečné zemědělské produkce pro spotřebu potravin v Unii, přijme Komise prováděcí akty, které jsou v mimořádné situaci nezbytné a odůvodněné. Tyto prováděcí akty mohou dočasně pozastavit uplatňování relevantních ustanovení článku 11 v rozsahu a po dobu, jak je nezbytně nutné. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 24 odst. 2.

2. Prováděcí akty přijaté podle odstavce 1 zůstanou v platnosti po dobu nejdéle dvanácti měsíců. Pokud po uplynutí této doby přetrvávají specifické problémy uvedené v odstavci 1, může Komise předložit vhodný legislativní návrh za účelem jejího prodloužení.

3. Komise informuje Evropský parlament a Radu o jakémkoli aktu přijatém podle odstavce 1 do dvou pracovních dnů po jeho přijetí.

Článek 28

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 24. června 2024.

Za Evropský parlament

předseda

R. METSOLA

Za Radu

předseda

A. MARON

PŘÍLOHA I

**SUCHOZEMSKÉ, POBŘEŽNÍ A SLADKOVODNÍ EKOSYSTÉMY – TYPY STANOVÍŠŤ A SKUPINY
TYPŮ STANOVÍŠŤ PODLE ČL. 4 ODS. 1 A 4**

Níže uvedený seznam zahrnuje všechny typy suchozemských, pobřežních a sladkovodních stanovišť vyjmenované v příloze I směrnice 92/43/EHS uvedené v čl. 4 odst. 1 a 4 a dále šest skupin těchto typů stanovišť, konkrétně 1) mokřady (pobřežní a vnitrozemské), 2) travní porosty a jiná pastvinná stanoviště, 3) řeky, jezera, lužní, nivní a břehová stanoviště, 4) lesy, 5) stepní, vřesovištní a křovinná stanoviště a 6) skalní a dunová stanoviště.

1. SKUPINA 1: Mokřady (pobřežní a vnitrozemské)

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
--	--

Pobřežní a slaná stanoviště

1130	Ústí řek do moře (estuária)
1140	Bahnitá a písčná stanoviště za odlivu nezaplavená mořskou vodou
1150	Pobřežní laguny
1310	Porosty slanorožce (<i>Salicornia</i> spp.) a dalších jednoletých rostlin kolonizujících bahno a písek
1320	Travníky s druhy rodu <i>Spartina</i> (<i>Spartinion maritimae</i>)
1330	Atlantské slané louky (<i>Glauco-Puccinellietalia maritimae</i>)
1340	Vnitrozemské slané louky
1410	Středomořské slané louky (<i>Juncetalia maritimi</i>)
1420	Středomořské a termoatlantské halofilní křoviny (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>)
1530	Panonské slané stepi a slaniska
1650	Boreální baltské úzké zátoky

Vlhká vřesoviště a slatinné travníky

4010	Severoatlantská vlhká vřesoviště s <i>Erica tetralix</i>
4020	Atlantská vlhká vřesoviště mírného pásu s druhy <i>Erica ciliaris</i> a <i>Erica tetralix</i>
6460	Slatinné travníky na Troodu

Rašeliniště, slatě a močály

7110	Aktivní vrchoviště
------	--------------------

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
7120	Degradovaná vrchoviště dosud schopná přirozené obnovy
7130	Povrchová rašeliniště
7140	Přechodová rašeliniště a třasoviska
7150	Prolákliny na rašelinném podloží (Rhynchosporion)
7160	Finsko-skandinávské prameny a pramenité močály bohaté na minerální látky
7210	Vápenité slatiny s <i>Cladium mariscus</i> a společenstvem <i>Caricion davallianae</i>
7220	Prameniště s tvorbou pěnovec (Cratoneurion)
7230	Bazická slatiniště
7240	Alpínská pionýrská společenstva svazu <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i>
7310	Bažiny Aapa
7320	Palsové bažiny

Vlhké lesy

9080	Finsko-skandinávské listnaté bažinaté lesy
91D0	Rašelinné lesy

2. SKUPINA 2: Travní porosty a jiná pastvinná stanoviště

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
--	--

Pobřežní a dunová stanoviště

1630	Boreální baltské pobřežní louky
21A0	Machéry

Vřesovištní a křovinná stanoviště

4030	Evropská suchá vřesoviště
4040	Suchá atlantská pobřežní vřesoviště s <i>Erica vagans</i>

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
4090	Endemické porosty nízkých keřů v horách Středomoří s druhy rodu <i>Genista</i>
5130	Porosty <i>Juniperus communis</i> na vřesovištích nebo travinných porostech na vápencích
8240	Vápencové „chodníky“

Travní porosty

6110	Skalní vápnomilné nebo basofilní travinné porosty <i>Alyso-Sedion albi</i>
6120	Vápnomilné travinné porosty na suchých píscích
6130	Travinné porosty na podloží bohatém na těžké kovy (<i>Violetalia calaminariae</i>)
6140	Pyrenejské travinné porosty s <i>Festuca eskia</i> na křemičitém podloží
6150	Alpínské a boreální travinné porosty na křemičitém podloží
6160	Travinné porosty s <i>Festuca indigesta</i> v iberských horách
6170	Alpínské a subalpínské vápnomilné travinné porosty
6180	Makaronéské mezofilní travinné porosty
6190	Panonské skalní trávničky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)
6210	Facie polopřirozených suchých travinných porostů a křovin na vápenitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)
6220	Pseudostepi s travinami a jednoletou vegetací <i>Thero-Brachypodietea</i>
6230	Druhově bohaté smilkové (rod <i>Nardus</i>) travní porosty na křemičitých podložích v horských oblastech (a v podhorských oblastech kontinentální Evropy)
6240	Subpanonské stepní travinné porosty
6250	Panonské sprašové stepní travinné porosty
6260	Panonské písčité stepi
6270	Finsko-skandinávské nížinné druhově bohaté suché až středně vlhké travinné porosty
6280	Severské alvary a ploché skály z prekambrického vápence
62A0	Suché trávničky východního Submediteriánu (<i>Scorzoneratalia villosae</i>)

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
62B0	Hadcové trávníky na Kypru
62C0	Pontsko-sarmatské stepi
62D0	Acidofilní pastviny v moesijských horách
6410	Bezkolencové louky (<i>Molinia</i> spp.) na vápenitých, rašelinných nebo hlinitosiltových těžkých půdách (<i>Molinia caerulea</i>)
6420	Středomořské vlhké vysokostébelnaté travinné porosty (<i>Molinio-Holoschoenion</i>)
6510	Nížinné sečené louky s druhy <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>
6520	Horské sečené louky

Dehesy a louky s dřevinami

6310	Dehesy se vždyzelenými druhy dubů <i>Quercus</i> spp.
6530	Finsko-skandinávské louky s dřevinami
9070	Finsko-skandinávské pastviny porostlé dřevinami

3. SKUPINA 3: Řeky, jezera, lužní, nivní a břehová stanoviště

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
--	--

Řeky a jezera

3110	Oligotrofní vody na písčinných pláních s velmi nízkým obsahem minerálních látek s vegetací typu <i>Littorelletalia uniflorae</i>
3120	Oligotrofní vody na písčinných půdách v západním Středomoří s velmi nízkým obsahem minerálních látek s druhy rodu <i>Isoetes</i>
3130	Oligotrofní až mesotrofní stojaté vody s vegetací typu <i>Littorelletea uniflorae</i> a/nebo <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>
3140	Tvrdé oligo-mesotrofní vody s benthickou vegetací s druhy rodu <i>Chara</i>
3150	Přírodní eutrofní jezera s vegetačními typy <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i>
3160	Přírodní dystrofní jezera a tůňe

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
3170	Středomořské periodické tůně
3180	Turlofy
3190	Jezera sádrovcového krasu
31A0	Transylvánské horké prameny s <i>Nelumbo nucifera</i>
3210	Finsko-skandinávské přirozené řeky
3220	Alpínské vodní toky a bylinná vegetace podél jejich břehů
3230	Alpínské vodní toky a jejich dřevinná pobřežní vegetace s druhem <i>Myricaria germanica</i>
3240	Alpínské vodní toky a jejich dřevinná pobřežní vegetace s druhem <i>Salix elaeagnos</i>
3250	Stále tekoucí středomořské řeky s porosty druhu <i>Glaucium flavum</i>
3260	Vodní tok od nížin po hory s vegetačními typy <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>
3270	Bahnité říční břehy s vegetačními typy <i>Chenopodion rubri</i> p.p. a <i>Bidention</i> p.p.
3280	Stále tekoucí středomořské řeky s vegetací <i>Paspalo-Agrostidion</i> a převýslými stěnami vrb rodu <i>Salix</i> a <i>Populus alba</i>
3290	Přerušované tekoucí středomořské řeky s vegetací <i>Paspalo-Agrostidion</i>
32A0	Pěnovcové kaskády krasových řek v Dinárských Alpách

Nivní louky

6430	Vlhkomilná vysokostébelnatá lemová společenstva nížin a horského až alpínského výškového stupně
6440	Nivní louky říčních údolí s vegetací typu <i>Cnidion dubii</i>
6450	Severní boreální nivní louky
6540	Submediteránní travní porosty <i>Molinio-Hordeion secalini</i>

Lužní/břehové lesy

9160	Subatlantské a středoevropské doubravy a dubohabrové lesy (<i>Carpinion betuli</i>)
------	---

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
91E0	Lužní lesy s olší lepkavou (<i>Alnus glutinosa</i>) a jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
91F0	Břehové smíšené lesy s <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> a <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> nebo <i>Fraxinus angustifolia</i> podél velkých řek (<i>Ulmenion minoris</i>)
92A0	Galeriové lesy s druhy <i>Salix alba</i> a <i>Populus alba</i>
92B0	Břehové porosty na středomořských vodních tocích s periodickým průtokem s pěnišníkem <i>Rhododendron ponticum</i> , druhy rodu <i>Salix</i> a jinými druhy
92C0	Lesy s platanem východním (<i>Platanus orientalis</i>) a ambroní <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)
92D0	Jižní břehové galeriové lesy a houštiny (<i>Nerio-Tamaricetea</i> a <i>Securinegion tinctoriae</i>)
9370	Palmové háje s datlovníkem (<i>Phoenix</i> spp.)

4. SKUPINA 4: Lesy

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
Boreální lesy	
9010	Západní tajga
9020	Finsko-skandinávské hemiboreální přirozené staré listnaté lesy (<i>Quercus</i> , <i>Tilia</i> , <i>Acer</i> , <i>Fraxinus</i> nebo <i>Ulmus</i>) bohaté na epifyty
9030	Přirozené lesy ve stadiu primární sukcese na vyzdviženém mořském pobřeží
9040	Severské subalpínské/subarktické lesy s břízou pýřitou (<i>Betula pubescens</i> ssp. <i>czerepanovii</i>)
9050	Finsko-skandinávské smrčiny (<i>Picea abies</i>) s bohatou bylinnou vegetací
9060	Jehličnaté lesy na ledotokových morénových valech nebo s nimi spojené

Lesy mírného pásu

9110	Bučiny typu <i>Luzulo-Fagetum</i>
9120	Atlantské acidofilní bučiny s cesmínou (<i>Ilex</i> spp.) a příležitostně i s tisem (<i>Taxus</i> spp.) v křovinném patře (<i>Quercion robori-petraeae</i> nebo <i>Illici-Fagenion</i>)
9130	Bučiny typu <i>Asperulo-Fagetum</i>

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
9140	Středoevropské subalpínské bučiny s javorem (<i>Acer spp.</i>) a šťovíkem (<i>Rumex arifolius</i>)
9150	Středoevropské vápencové bučiny (<i>Cephalanthero-Fagion</i>)
9170	Dubohabrové lesy typu <i>Galio-Carpinetum</i>
9180	Lesy typu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a ve stržích
9190	Staré acidofilní doubravy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>) na písčitých rovinách
91A0	Staré zakrslé doubravy s druhy rodů <i>Ilex</i> a <i>Blechnum</i> na Britských ostrovech
91B0	Teplomilné jasanové lesy s jasanem úzkolistým (<i>Fraxinus angustifolia</i>)
91G0	Panonské dubohabrové lesy s <i>Quercus petraea</i> a <i>Carpinus betulus</i>
91H0	Panonské šípákové doubravy s <i>Quercus pubescens</i>
91I0	Eurosibiřské stepní doubravy (<i>Quercus spp.</i>)
91J0	Tisové lesy (<i>Taxus baccata</i>) na Britských ostrovech
91K0	Ilyrské lesy s <i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)
91L0	Ilyrské dubohabrové lesy (<i>Erythronio-Carpinion</i>)
91M0	Panonsko-balkánské doubravy s dubem cedrem a dubem zimním
91P0	Jedlové lesy s jedlí svatokřížskou (<i>Abietetum polonicum</i>)
91Q0	Západokarpatské vápnomilné bory s borovicí lesní
91R0	Dinárské bory s borovicí lesní na dolomitech (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)
91S0	Západopontské bučiny
91T0	Středoevropské lišejníkové bory s borovicí lesní
91U0	Sarmatské stepní bory
91V0	Dácké bučiny (<i>Symphyto-Fagion</i>)
91W0	Moesijské bučiny

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
91X0	Dobrogejské bučiny
91Y0	Dácké dubohabrové lesy
91Z0	Moesijské lesy s lípou stříbrnou
91AA	Východní lesy s dubem bílým
91BA	Moesijské lesy s jedlí stříbrnou
91CA	Rodopské a balkánské bory s borovicí lesní

Středomořské a makaronéské lesy

9210	Apeninské bučiny s tisem (<i>Taxus</i> spp.) a cesmínou (<i>Ilex</i> spp.)
9220	Apeninské bučiny s jedlí bělokorou (<i>Abies alba</i>) a bučiny s jedlí <i>Abies nebrodensis</i>
9230	Galicijsko-portugalské doubravy s druhy <i>Quercus robur</i> a <i>Quercus pyrenaica</i>
9240	Iberské doubravy s druhy <i>Quercus faginea</i> a <i>Quercus canariensis</i>
9250	Doubravy s dubem <i>Quercus trojana</i>
9260	Kaštanovníkové lesy <i>Castanea sativa</i>
9270	Helénské bučiny s jedlí <i>Abies borisii-regis</i>
9280	Doubravy s dubem uherským <i>Quercus frainetto</i>
9290	Lesy s <i>Cupressus</i> (<i>Acero-Cupression</i>)
9310	Egejské doubravy s druhem <i>Quercus brachyphylla</i>
9320	Olivovníkové a rohovníkové lesy (<i>Olea</i> a <i>Ceratonia</i>)
9330	Doubravy s dubem korkovým
9340	Doubravy s druhy <i>Quercus ilex</i> a <i>Quercus rotundifolia</i>
9350	Doubravy s dubem <i>Quercus macrolepis</i>
9360	Makaronéské vavřínové lesy (s druhy rodů <i>Laurus</i> , <i>Ocotea</i>)

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
9380	Cesmínové lesy s <i>Ilex aquifolium</i>
9390	Křoviny a nízké lesy s <i>Quercus alnifolia</i>
93A0	Lesy s <i>Quercus infectoria</i> (<i>Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae</i>)

Horské jehličnaté lesy

9410	Acidofilní smrčiny horského až alpínského výškového stupně (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)
9420	Alpínské lesy s modřínem opadavým (<i>Larix decidua</i>) a/nebo limbové lesy s druhem <i>Pinus cembra</i>
9430	Subalpínské a horské blatkové lesy s druhem <i>Pinus uncinata</i>
9510	Jižní apeninské jedlové lesy s jedlí bělokorou (<i>Abies alba</i>)
9520	Jedlové lesy s jedlí španělskou <i>Abies pinsapo</i>
9530	Submediteránní bory s endemickou borovicí černou
9540	Středomořské bory s endemickou borovicí mesogejskou
9550	Kanárské endemické bory
9560	Endemické lesy s jalovcem (<i>Juniperus</i> spp.)
9570	Lesy s <i>Tetraclinis articulata</i>
9580	Středomořské tisové lesy s <i>Taxus baccata</i>
9590	Lesy s <i>Cedrus brevifolia</i> (<i>Cedrosetum brevifoliae</i>)
95A0	Vysoko položené bory v horách Středomoří

5. SKUPINA 5: Stepní, vřesovištní a křovinná stanoviště

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
Slané a sádrovcové stepi	
1430	Halonitrofilní iberské křoviny (<i>Pegano-Salsoletea</i>)
1510	Středomořské slané stepi (<i>Limonietalia</i>)

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
1520	Vegetace iberských sádrovcových půd (Gypsophiletalia)

Vřesoviště a křoviny mírného pásu

4050	Endemická makaronéská vřesoviště
4060	Alpínská a boreální vřesoviště
4070	Křovinné porosty s druhy Pinus mugo a Rhododendron hirsutum (Mugo-Rhododendretum hirsuti)
4080	Subarktické vrbové křoviny s druhy rodu Salix
40A0	Subkontinentální peripanonské křoviny
40B0	Rodopské houštiny druhu Potentilla fruticosa
40C0	Ponto-sarmatské listnaté houštiny

Tuholisté křoviny (matoraly)

5110	Trvalá xerothermní společenstva na skalnatých svazích s Buxus sempervirens (Berberidion p. p.)
5120	Horská společenstva s Cytisus purgans
5140	Křovinná společenstva s Cistus palhinhae na vlhkých přímořských vřesovištích
5210	Stromovité matoraly s jalovci Juniperus spp.
5220	Stromovité matoraly s druhy rodu Zyziphus
5230	Stromovité matoraly s vavřínem Laurus nobilis
5310	Houštiny vavřínu Laurus nobilis
5320	Nízké porosty pryšců (Euphorbia) v blízkosti pobřežních skalních útesů
5330	Termo-středomořské houštiny a houštiny na suchých („předpouštních“) stanovištích
5410	Frigany na vrcholcích pobřežních útesů v západním Středomoří (Astragalo-Plantaginetum subulatae)
5420	Frigany se Sarcopoterium spinosum
5430	Endemické frigany svazu Euphorbio-Verbascion

6. SKUPINA 6: Skalní a dunová stanoviště

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
Mořské útesy, pláže a ostrůvky	
1210	Jednoletá vegetace naplavenin
1220	Trvalá vegetace kamenitých břehů
1230	Vegetací porostlé útesy na pobřeží Atlantského oceánu a Baltského moře
1240	Vegetací porostlé útesy středomořského pobřeží (s endemickými druhy rodu Limonium)
1250	Vegetací porostlé útesy s endemickou flórou makaronéského pobřeží
1610	Baltské eskerové ostrovy s vegetací písčných, kamenitých a oblázkových pláží a sublitorální vegetací
1620	Boreální baltské ostrůvky a malé ostrovy
1640	Boreální baltské písčné pláže s trvalou vegetací
Pobřežní a vnitrozemské duny	
2110	Pohyblivé duny v zárodečném stadiu
2120	Pohyblivé duny podél pobřeží s porosty <i>Ammophila arenaria</i> („bílé duny“)
2130	Zpevněné pobřežní duny s bylinnou vegetací („šedé duny“)
2140	Odvápněné zpevněné duny s porosty <i>Empetrum nigrum</i>
2150	Atlantské odvápněné zpevněné duny (<i>Calluno-Ulicetea</i>)
2160	Duny s porosty <i>Hippophaë rhamnoides</i>
2170	Duny s porosty <i>Salix repens</i> ssp. <i>argentea</i> (<i>Salicion arenariae</i>)
2180	Stromy porostlé duny atlantské, kontinentální a boreální oblasti
2190	Vlhké prolákliny v dunách
2210	Zpevněné pobřežní duny s vegetací <i>Crucianellion maritimae</i>
2220	Duny s porosty <i>Euphorbia terracina</i>

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
2230	Travné dunové porosty typu <i>Malcolmietalia</i>
2240	Travné dunové porosty typu <i>Brachypodietalia</i> s jednoletou vegetací
2250	Pobřežní duny s jalovci <i>Juniperus</i> spp.
2260	Duny s porosty tuholistých keřů <i>Cisto-Lavenduletalia</i>
2270	Duny porostlé borovicemi <i>Pinus pinea</i> nebo <i>Pinus pinaster</i>
2310	Suchá písčité vřesoviště s druhy rodů <i>Calluna</i> a <i>Genista</i>
2320	Suchá písčité vřesoviště s druhy rodu <i>Calluna</i> a se šichou černou (<i>Empetrum nigrum</i>)
2330	Vnitrozemské duny s otevřenými travinnými porosty s druhy rodů <i>Corynephorus</i> a <i>Agrostis</i>
2340	Panonské vnitrozemské duny
91N0	Křoviny panonských vnitrozemských písčinych dun (<i>Junipero-Populetum albae</i>)

Skalní stanoviště

8110	Křemičité suti horského až sněžního stupně (<i>Androsacetalia alpinae</i> a <i>Galeopsietalia ladani</i>)
8120	Vápcové suti horského až alpského stupně (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)
8130	Suti západního Středomoří a teplomilné suti
8140	Suti východního Středomoří
8150	Křemičité suti středoevropských vysočin
8160	Středoevropské vápcové suti pahorkatinného a horského stupně
8210	Vápcové skalní svahy s chasmoxytní vegetací
8220	Křemičité skalní svahy s chasmoxytní vegetací
8230	Křemičité skály s pionýrskou vegetací <i>Sedo-Scleranthion</i> nebo <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>
8310	Jeskyně nepřístupné veřejnosti
8320	Lávová pole a přírodní prohlubně

Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS	Název typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
8340	Stálé ledovce

PŘÍLOHA II

MOŘSKÉ EKOSYSTÉMY – TYPY STANOVIŠŤ A SKUPINY TYPŮ STANOVIŠŤ PODLE ČL. 5 ODS. 1 A 2

Níže uvedený seznam zahrnuje typy mořských stanovišť uvedené v čl. 5 odst. 1 a 2 a dále sedm skupin těchto typů stanovišť, konkrétně 1) kolonie mořských řas, 2) lesy makrořas, 3) kolonie měkkýšů, 4) mäerlové kolonie, 5) kolonie hub a korálů a korálotvorné kolonie, 6) průduchy a vývěry a 7) měkké sedimenty (do 1 000 metrů hloubky). Je zde uveden i vztah k typům stanovišť uvedeným v příloze I směrnice 92/43/EHS.

Zde použitá klasifikace typů mořských stanovišť, rozdělená podle mořských biogeografických oblastí, vychází z typologie mořských stanovišť podle Evropského informačního systému o přírodě (EUNIS) ve verzi revidované v roce 2022 EEA. Informace o souvisejících stanovištích uvedených v příloze I směrnice 92/43/EHS vycházejí ze srovnávacího dokumentu zveřejněného EEA v roce 2021 ⁽¹⁾.

1. Skupina 1: Kolonie mořských řas

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
Atlantský oceán		
MA522	Kolonie mořských řas na atlantském litorálním písku	1140; 1160
MA623	Kolonie mořských řas na atlantském litorálním bahně	1140; 1160
MB522	Kolonie mořských řas na atlantském infralitorálním písku	1110; 1150; 1160
Baltské moře		
MA332	Baltský hydrolitorální hrubý sediment s ponořenou vegetací	1130; 1160; 1610; 1620
MA432	Baltský hydrolitorální smíšený sediment s ponořenou vegetací	1130; 1140; 1160; 1610
MA532	Baltský hydrolitorální písek s ponořenými zakořeněnými rostlinami	1130; 1140; 1160; 1610
MA632	Baltské hydrolitorální bahno s převahou ponořených zakořeněných rostlin	1130; 1140; 1160; 1650
MB332	Baltský infralitorální hrubý sediment s ponořenými zakořeněnými rostlinami	1110; 1160
MB432	Baltský infralitorální smíšený sediment s ponořenými zakořeněnými rostlinami	1110; 1160; 1650

⁽¹⁾ Klasifikace mořských stanovišť EUNIS 2022. Evropská agentura pro životní prostředí <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eunis-habitat-classification-1>.

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MB532	Baltský infralitorální písek s ponořenými zakořeněnými rostlinami	1110; 1130; 1150; 1160
MB632	Baltský infralitorální bahenní sediment s ponořenými zakořeněnými rostlinami	1130; 1150; 1160; 1650
Černé moře		
MB546	Louky mořské trávy a louky s oddenkovými řasami v infralitorálním bahnitém písku Černého moře ovlivněném sladkou vodou	1110; 1130; 1160
MB547	Louky mořské trávy v Černém moři na mírně exponovaném výše položeném infralitorálním čistém písku	1110; 1160
MB548	Louky mořské trávy v Černém moři na níže položeném infralitorálním písku	1110; 1160
Středozemní moře		
MB252	Biocenóza posidonie mořské (<i>Posidonia oceanica</i>)	1120
MB2521	Ekomorfóza pruhovaných luk posidonie mořské (<i>Posidonia oceanica</i>)	1120; 1130; 1160
MB2522	Ekomorfóza luk posidonie mořské (<i>Posidonia oceanica</i>) typu „bariérového útesu“	1120; 1130; 1160
MB2523	Facie mrtvých „houštin“ posidonie mořské (<i>Posidonia oceanica</i>) bez velkého množství epiflóry	1120; 1130; 1160
MB2524	Společenství s lazuchou prorůstavou (<i>Caulerpa prolifera</i>) na dnech s výskytem posidonie	1120; 1130; 1160
MB5521	Společenství s druhem <i>Cymodocea nodosa</i> na dobře vytříděném jemném písku	1110; 1130; 1160
MB5534	Společenství s druhem <i>Cymodocea nodosa</i> na povrchovém bahnitém písku v chráněných vodách	1110; 1130; 1160
MB5535	Společenství s druhem <i>Zostera noltei</i> na povrchovém bahnitém písku v chráněných vodách	1110; 1130; 1160
MB5541	Společenství s druhem <i>Ruppia cirrhosa</i> a/nebo s táhlicí přímořskou (<i>Ruppia maritima</i>) na písku	1110; 1130; 1160
MB5544	Společenství s druhem <i>Zostera noltei</i> v euryhalinním a eurytermním prostředí na písku	1110; 1130; 1160

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MB5545	Společenství s vochoou mořskou (<i>Zostera marina</i>) v euryhalinním a eurytermním prostředí	1110; 1130; 1160

2. Skupina 2: Lesy makrořas

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
-----------	-----------------------------------	--

Atlantský oceán

MA123	Společenstva mořských řas na atlantských litorálních skalách s plnou salinitou	1160; 1170; 1130
MA125	Chaluhotvaré na atlantských litorálních skalách s proměnlivou salinitou	1170; 1130
MB121	Společenstva chaluh a mořských řas na atlantských infralitorálních skalách	1170; 1160
MB123	Společenstva chaluh a mořských řas na atlantských infralitorálních skalách ovlivněných či narušených sedimenty	1170; 1160
MB124	Společenstva chaluh na atlantských infralitorálních skalách s proměnlivou salinitou	1170; 1130; 1160
MB321	Společenstva chaluh a mořských řas na atlantském infralitorálním hrubém sedimentu	1160
MB521	Společenstva chaluh a mořských řas na atlantském infralitorálním písku	1160
MB621	Společenstva s vegetací na atlantském infralitorálním bahně	1160

Baltské moře

MA131	Baltské hydrolitorální skály a balvany s vytrvalými druhy řas	1160; 1170; 1130; 1610; 1620
MB131	Vytrvalé druhy řas na baltských infralitorálních skalách a balvanech	1170; 1160
MB232	Baltské infralitorální dno s úlomky mušlí	1160; 1110

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MB333	Baltský infralitorální hrubý sediment s vytrvalými druhy řas	1110; 1160
MB433	Baltský infralitorální smíšený sediment s vytrvalými druhy řas	1110; 1130; 1160; 1170
Černé moře		
MB144	Výše položené exponované infralitorální skály s chaluhotvarými v Černém moři s převahou slávkovitých	1170; 1160
MB149	Výše položené středně exponované infralitorální skály s chaluhotvarými v Černém moři s převahou slávkovitých	1170; 1160
MB14A	Chaluhotvaré a jiné řasy na chráněných výše položených infralitorálních skalách v Černém moři vystavené světlu	1170; 1160
Středozemní moře		
MA1548	Společenství s druhem <i>Fucus virsoides</i>	1160; 1170
MB1512	Společenství s druhem <i>Cystoseira tamariscifolia</i> a <i>Saccorhiza polyschides</i>	1170; 1160
MB1513	Společenství s druhem <i>Cystoseira amentacea</i> (var. <i>amentacea</i> , var. <i>stricta</i> , var. <i>spicata</i>)	1170; 1160
MB151F	Společenství s druhem <i>Cystoseira brachycarpa</i>	1170; 1160
MB151G	Společenství s druhem <i>Cystoseira crinita</i>	1170; 1160
MB151H	Společenství s druhem <i>Cystoseira crinitophylla</i>	1170; 1160
MB151J	Společenství s druhem <i>Cystoseira sauvageauana</i>	1170; 1160
MB151K	Společenství s druhem <i>Cystoseira spinosa</i>	1170; 1160
MB151L	Společenství s hroznovicí <i>Sargassum vulgare</i>	1170; 1160
MB151M	Společenství s druhem <i>Dictyopteris polypodioides</i>	1170; 1160
MB151W	Společenství s druhem <i>Cystoseira compressa</i>	1170; 1160

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MB1524	Společenství s druhem <i>Cystoseira barbata</i>	1170; 1160
MC1511	Společenství s druhem <i>Cystoseira zosteroides</i>	1170; 1160
MC1512	Společenství s druhem <i>Cystoseira usneoides</i>	1170; 1160
MC1513	Společenství s druhem <i>Cystoseira dubia</i>	1170; 1160
MC1514	Společenství s druhem <i>Cystoseira corniculata</i>	1170; 1160
MC1515	Společenství s druhy rodu hroznovice (<i>Sargassum</i>)	1170; 1160
MC1518	Společenství s druhem <i>Laminaria ochroleuca</i>	1170; 1160
MC3517	Společenství s druhem <i>Laminaria rodriguezii</i> na detritických dnech	1160

3. Skupina 3: Kolonie měkkýšů

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
-----------	-----------------------------------	--

Atlantský oceán

MA122	Společenstva slávky jedlé (<i>Mytilus edulis</i>) a/nebo svijonožců na atlantských litorálních skalách vystavených vlnám	1160; 1170
MA124	Společenstva škeblí a/nebo svijonožců s mořskými řasami na atlantských litorálních skalách	1160; 1170
MA227	Útesy s mlži v litorální zóně Atlantského oceánu	1170; 1140
MB222	Útesy s mlži v infralitorální zóně Atlantského oceánu	1170; 1130; 1160
MC223	Útesy s mlži v cirkalitorální zóně Atlantského oceánu	1170

Baltské moře

MB231	Infralitorální dna Baltského moře s převahou epibentických mlžů	1170; 1160
MC231	Cirkalitorální dna Baltského moře s převahou epibentických mlžů	1170; 1160; 1110

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MD231	Cirkalitorální biogenní dna Baltského moře mimo pobřeží s výskytem epibentických mlžů	1170
MD232	Cirkalitorální dna Baltského moře mimo pobřeží pokrytá úlomky mušlí s výskytem mlžů	1170
MD431	Směšená cirkalitorální dna Baltského moře s makroskopickými epibentickými biotickými strukturami	
MD531	Směšený cirkalitorální písek Baltského moře s makroskopickými epibentickými biotickými strukturami	
MD631	Cirkalitorální bahno Baltského moře mimo pobřeží s výskytem epibentických mlžů	
Černé moře		
MB141	Níže položené infralitorální skály v Černém moři s převahou bezobratlých	1170
MB143	Výše položené exponované infralitorální skály s foliózními řasami (bez chaluhotvarých) v Černém moři s převahou slávkovitých	1170; 1160
MB148	Výše položené středně exponované infralitorální skály s foliózními řasami (jinými než chaluhotvaré) v Černém moři s převahou slávkovitých	1170; 1160
MB242	Kolonie škeblí v černomořské infralitorální oblasti	1170; 1130; 1160
MB243	Ústřicové útesy na níže položených infralitorálních skalách v Černém moři	1170
MB642	Infralitorální terigenní bahno v Černém moři	1160
MC141	Cirkalitorální skály v Černém moři s převahou bezobratlých	1170
MC241	Kolonie škeblí v cirkalitorálním terigenním bahně v Černém moři	1170
MC645	Níže položené cirkalitorální bahno v Černém moři	
Středozemní moře		
MA1544	Facie se slávkou středomořskou (<i>Mytilus galloprovincialis</i>) ve vodách obohacených organickou hmotou	1160; 1170

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MB1514	Facie se slávkou středomořskou (<i>Mytilus galloprovincialis</i>)	1170; 1160
	Středomořské infralitorální ústřicové lavice	
	Středomořské cirkalitorální ústřicové lavice	

4. Skupina 4: Mäerlové kolonie

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
-----------	-----------------------------------	--

Atlantský oceán

MB322	Mäerlové kolonie na atlantském infralitorálním hrubém sedimentu	1110; 1160
MB421	Mäerlové kolonie na atlantském infralitorálním smíšeném sedimentu	1110; 1160
MB622	Mäerlové kolonie na atlantském infralitorálním bahnitým sedimentu	1110; 1160

Středozemní moře

MB3511	Společenství s rhodolity v hrubém písku a jemném štěrku míseném vlnami	1110; 1160
MB3521	Společenství s rhodolity v hrubém písku a jemném štěrku pod vlivem spodních proudů	1110; 1160
MB3522	Společenství s mäerlem (tj. soužití s druhy <i>Lithothamnion corallioides</i> a <i>Phymatolithon calcareum</i>) na středomořském hrubém písku a štěrku	1110; 1160
MC3521	Společenství s rhodolity na pobřežních detritických dnech	1110
MC3523	Společenství s mäerlem (druhy <i>Lithothamnion corallioides</i> a <i>Phymatolithon calcareum</i>) na pobřežních detritických dnech	1110

5. Skupina 5: Kolonie hub a korálů a korálotvorné kolonie

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
Atlantský oceán		
MC121	Společenstva trávníků s faunou na atlantských cirkalitorálních skalách	1170
MC124	Společenstva fauny na atlantských cirkalitorálních skalách s proměnlivou salinitou	1170; 1130
MC126	Společenstva atlantských cirkalitorálních jeskyň a převisů	8330; 1170
MC222	Studenovodní korálové útesy v cirkalitorální zóně Atlantského oceánu	1170
MD121	Společenstva hub na cirkalitorálních skalách v Atlantském oceánu mimo pobřeží	1170
MD221	Studenovodní korálové útesy v cirkalitorální zóně Atlantského oceánu mimo pobřeží	1170
ME122	Společenstva hub na výše položených batyálních skalách v Atlantském oceánu	1170
ME123	Směšená hlubinná korálová společenstva na výše položených batyálních skalách v Atlantském oceánu	1170
ME221	Výše položený batyální hlubinný korálový útes v Atlantském oceánu	1170
ME322	Směšené hlubinné korálové společenstvo na výše položeném batyálním hrubém sedimentu v Atlantském oceánu	
ME324	Agregace hub na výše položeném batyálním hrubém sedimentu v Atlantském oceánu	
ME422	Agregace hub na výše položeném batyálním smíšeném sedimentu v Atlantském oceánu	
ME623	Agregace hub na výše položeném atlantském batyálním bahně	

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
ME624	Vzpřímené korálové pole na výše položeném atlantském batyálním bahně	
MF121	Směšené hlubinné korálové společenstvo na níže položených batyálních skalách v Atlantském oceánu	1170
MF221	Níže položený batyální hlubinný korálový útes v Atlantském oceánu	1170
MF321	Směšené hlubinné korálové společenstvo na níže položeném batyálním hrubém sedimentu v Atlantském oceánu	
MF622	Agregace hub na níže položeném atlantském batyálním bahně	
MF623	Vzpřímené korálové pole na níže položeném atlantském batyálním bahně	
Baltské moře		
MB138	Baltské infralitorální skály a balvany s epibentickými houbami	1170; 1160
MB43A	Baltský infralitorální smíšený sediment s epibentickými houbami (Porifera)	1160; 1170
MC133	Baltské cirkalitorální skály a balvany s epibentickými žahavci	1170; 1160
MC136	Baltské cirkalitorální skály a balvany s epibentickými houbami	1170; 1160
MC433	Baltský cirkalitorální smíšený sediment s epibentickými žahavci	1160; 1170
MC436	Baltský cirkalitorální smíšený sediment s epibentickými houbami	1160
Černé moře		
MD24	Cirkalitorální biogenní stanoviště v Černém moři mimo pobřeží	1170
ME14	Výše položené batyální skály v Černém moři	1170

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
ME24	Výše položené batyální biogenní stanoviště v Černém moři	1170
MF14	Níže položené batyální skály v Černém moři	1170
Středozemní moře		
MB151E	Facie s turbinatkou protáhlou (<i>Cladocora caespitosa</i>)	1170; 1160
MB151Q	Facie s dendrofylou krajkovou (<i>Astroides calycularis</i>)	1170; 1160
MB151a	Facie a společenství korálotvorných biocenóz (v enklávě)	1170; 1160
MC1519	Facie s trsovníkem žlutým (<i>Eunicella cavolini</i>)	1170; 1160
MC151A	Facie s trsovníkem sevřeným (<i>Eunicella singularis</i>)	1170; 1160
MC151B	Facie s rohovitkou červenou (<i>Paramuricea clavata</i>)	1170; 1160
MC151E	Facie s druhem <i>Leptogorgia sarmentosa</i>	1170; 1160
MC151F	Facie s <i>Antipatella subpinnata</i> a řídkými červenými řasami	1170; 1160
MC151G	Facie s masivními houbami a řídkými červenými řasami	1170; 1160
MC1522	Facie s korálem červeným (<i>Corallium rubrum</i>)	8330; 1170
MC1523	Facie s dendrofylou žlutou (<i>Leptopsammia pruvoti</i>)	8330; 1170
MC251	Korálotvorné plochy	1170
MC6514	Facie lepkavého bahna s laločnicí dlanitou (<i>Alcyonium palmatum</i>) a sumýšem královským (<i>Parastichopus regalis</i>) na cirkalitorálním bahně	1160
MD151	Biocenóza podél skalnatého šelfu ve Středozemním moři	1170
MD25	Cirkalitorální biogenní stanoviště ve Středozemním moři mimo pobřeží	1170
MD6512	Facie lepkavého bahna s laločnicí dlanitou (<i>Alcyonium palmatum</i>) a sumýšem královským (<i>Parastichopus regalis</i>) na níže položeném cirkalitorálním bahně	

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
ME1511	Středomořské výše položené batyální útesy turbinatky větvené (<i>Lophelia pertusa</i>)	1170
ME1512	Středomořské výše položené batyální útesy okulíny drsné (<i>Madrepora oculata</i>)	1170
ME1513	Středomořské výše položené batyální útesy okulíny drsné (<i>Madrepora oculata</i>) a turbinatky větvené (<i>Lophelia pertusa</i>)	1170
ME6514	Středomořské výše položené batyální facie s druhem <i>Pheronema carpenteri</i>	
MF1511	Středomořské níže položené batyální útesy turbinatky větvené (<i>Lophelia pertusa</i>)	1170
MF1512	Středomořské níže položené batyální útesy okulíny drsné (<i>Madrepora oculata</i>)	1170
MF1513	Středomořské níže položené batyální útesy okulíny drsné (<i>Madrepora oculata</i>) a turbinatky větvené (<i>Lophelia pertusa</i>)	1170
MF6511	Středomořské níže položené batyální facie písčitého bahna s houbou kořenovitou (<i>Thenea muricata</i>)	
MF6513	Středomořské níže položené batyální facie hutného bahna s korálkovníkem protáhlým (<i>Isidella elongata</i>)	

6. Skupina 6: Průduchy a vývěry

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
-----------	-----------------------------------	--

Atlantský oceán

MB128	Průduchy a vývěry v atlantských infralitorálních skalách	1170; 1160; 1180
MB627	Průduchy a vývěry v atlantském infralitorálním bahně	1130; 1160
MC127	Průduchy a vývěry v atlantských cirkalitorálních skalách	1170; 1180
MC622	Průduchy a vývěry v atlantském cirkalitorálním bahně	1160
MD122	Průduchy a vývěry na atlantských cirkalitorálních skalách mimo pobřeží	1170
MD622	Průduchy a vývěry v atlantském cirkalitorálním bahně mimo pobřeží	

7. Skupina 7: Měkké sedimenty (do 1 000 metrů hloubky)

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
Atlantský oceán		
MA32	Atlantský litorální hrubý sediment	1130; 1160
MA42	Atlantský litorální smíšený sediment	1130; 1140; 1160
MA52	Atlantský litorální písek	1130; 1140; 1160
MA62	Atlantské litorální bahno	1130; 1140; 1160
MB32	Atlantský infralitorální hrubý sediment	1110; 1130; 1160
MB42	Atlantský infralitorální smíšený sediment	1110; 1130; 1150; 1160
MB52	Atlantský infralitorální písek	1110; 1130; 1150; 1160
MB62	Atlantské infralitorální bahno	1110; 1130; 1160
MC32	Atlantský cirkalitorální hrubý sediment	1110; 1160
MC42	Atlantský cirkalitorální smíšený sediment	1110; 1160
MC52	Atlantský cirkalitorální písek	1110; 1160
MC62	Atlantské cirkalitorální bahno	1160
MD32	Atlantský cirkalitorální hrubý sediment mimo pobřeží	
MD42	Atlantský cirkalitorální smíšený sediment mimo pobřeží	
MD52	Atlantský cirkalitorální písek mimo pobřeží	

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MD62	Atlantské cirkalitorální bahno mimo pobřeží	
ME32	Výše položený batyální hrubý sediment v Atlantském oceánu	
ME42	Výše položený batyální smíšený sediment v Atlantském oceánu	
ME52	Výše položený batyální písek v Atlantském oceánu	
ME62	Výše položené batyální bahno v Atlantském oceánu	
MF32	Níže položený batyální hrubý sediment v Atlantském oceánu	
MF42	Níže položený batyální smíšený sediment v Atlantském oceánu	
MF52	Níže položený batyální písek v Atlantském oceánu	
MF62	Níže položené batyální bahno v Atlantském oceánu	
Baltské moře		
MA33	Baltský hydrolitorální hrubý sediment	1130; 1160; 1610; 1620
MA43	Baltský hydrolitorální smíšený sediment	1130; 1140; 1160; 1610
MA53	Baltský hydrolitorální písek	1130; 1140; 1160; 1610
MA63	Baltské hydrolitorální bahno	1130; 1140; 1160; 1650
MB33	Baltský infralitorální hrubý sediment	1110; 1150; 1160
MB43	Baltský infralitorální smíšený sediment	1110; 1130; 1150; 1160; 1170; 1650
MB53	Baltský infralitorální písek	1110; 1130; 1150; 1160
MB63	Baltské infralitorální bahno	1130; 1150; 1160; 1650
MC33	Baltský cirkalitorální hrubý sediment	1110; 1160
MC43	Baltský cirkalitorální smíšený sediment	1160; 1170

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MC53	Baltský cirkalitorální písek	1110; 1160
MC63	Baltské cirkalitorální bahno	1160; 1650
MD33	Baltský cirkalitorální hrubý sediment mimo pobřeží	
MD43	Baltský cirkalitorální smíšený sediment mimo pobřeží	
MD53	Baltský cirkalitorální písek mimo pobřeží	
MD63	Baltské cirkalitorální bahno mimo pobřeží	
Černé moře		
MA34	Litorální hrubý sediment v Černém moři	1160
MA44	Litorální smíšený sediment v Černém moři	1130; 1140; 1160
MA54	Litorální písek v Černém moři	1130; 1140; 1160
MA64	Litorální bahno v Černém moři	1130; 1140; 1160
MB34	Infralitorální hrubý sediment v Černém moři	1110; 1160
MB44	Infralitorální smíšený sediment v Černém moři	1110; 1170
MB54	Infralitorální písek v Černém moři	1110; 1130; 1160
MB64	Infralitorální bahno v Černém moři	1130; 1160
MC34	Cirkalitorální hrubý sediment v Černém moři	1160
MC44	Cirkalitorální smíšený sediment v Černém moři	
MC54	Cirkalitorální písek v Černém moři	1160
MC64	Cirkalitorální bahno v Černém moři	1130; 1160

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MD34	Cirkalitorální hrubý sediment v Černém moři mimo pobřeží	
MD44	Cirkalitorální smíšený sediment v Černém moři mimo pobřeží	
MD54	Cirkalitorální písek v Černém moři mimo pobřeží	
MD64	Cirkalitorální bahno v Černém moři mimo pobřeží	
Středozemní moře		
MA35	Středomořský litorální hrubý sediment	1160; 1130
MA45	Středomořský litorální smíšený sediment	1140; 1160
MA55	Středomořský litorální písek	1130; 1140; 1160
MA65	Středomořské litorální bahno	1130; 1140; 1150; 1160
MB35	Středomořský infralitorální hrubý sediment	1110; 1160
MB45	Středomořský infralitorální smíšený sediment	
MB55	Středomořský infralitorální písek	1110; 1130; 1150; 1160
MB65	Středomořské infralitorální bahno	1130; 1150
MC35	Středomořský cirkalitorální hrubý sediment	1110; 1160
MC45	Středomořský cirkalitorální smíšený sediment	
MC55	Středomořský cirkalitorální písek	1110; 1160
MC65	Středomořské cirkalitorální bahno	1130; 1160
MD35	Cirkalitorální hrubý sediment ve Středozemním moři mimo pobřeží	
MD45	Cirkalitorální smíšený sediment ve Středozemním moři mimo pobřeží	
MD55	Cirkalitorální písek ve Středozemním moři mimo pobřeží	

Kód EUNIS	Název typu stanoviště podle EUNIS	Kód typu stanoviště podle přílohy I směrnice 92/43/EHS
MD65	Cirkalitorální bahno ve Středozemním moři mimo pobřeží	
ME35	Výše položený batyální hrubý sediment ve Středozemním moři	
ME45	Výše položený batyální smíšený sediment ve Středozemním moři	
ME55	Výše položený batyální písek ve Středozemním moři	
ME65	Výše položené batyální bahno ve Středozemním moři	
MF35	Níže položený batyální hrubý sediment ve Středozemním moři	
MF45	Níže položený batyální smíšený sediment ve Středozemním moři	
MF55	Níže položený batyální písek ve Středozemním moři	
MF65	Níže položené batyální bahno ve Středozemním moři	

PŘÍLOHA III

MOŘSKÉ DRUHY PODLE ČL. 5 Odst. 5

- 1) piloun queenslandský (*Pristis clavata*);
 - 2) piloun mnohozubý (*Pristis pectinata*);
 - 3) piloun obecný (*Pristis pristis*);
 - 4) žralok veliký (*Cetorhinus maximus*) a žralok bílý (*Carcharodon carcharias*);
 - 5) světlooun malý (*Etmopterus pusillus*);
 - 6) manta (*Mobula alfredi*);
 - 7) manta atlantská (*Mobula birostris*);
 - 8) manta velká (*Mobula mobular*);
 - 9) manta senegalská (*Mobula rochebrunei*);
 - 10) manta japonská (*Mobula japanica*);
 - 11) manta Thurstonova (*Mobula thurstoni*);
 - 12) manta kambodžská (*Mobula eregoodootenkee*);
 - 13) manta chilská (*Mobula tarapacana*);
 - 14) manta Kuhlova (*Mobula kuhlii*);
 - 15) manta malá (*Mobula hypostoma*);
 - 16) rejnok norský (*Dipturus nidarosiensis*);
 - 17) rejnok bílý (*Rostroraja alba*);
 - 18) pilohřbetovití (*Rhinobatidae*);
 - 19) polorejнок křídlatý (*Squatina squatina*);
 - 20) losos obecný (*Salmo salar*);
 - 21) pstruh obecný (*Salmo trutta*);
 - 22) síh špičatotypý (*Coregonus oxyrhynchus*)
-

SEZNAM UKAZATELŮ BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI PRO ZEMĚDĚLSKÉ EKOSYSTÉMY UVEDENÝCH V ČL. 11 ODS. 2

Ukazatel	Popis, jednotky a metodika pro stanovení a monitorování ukazatele
Indikátor motýlů v travních porostech	Popis: Tento ukazatel tvoří druhy, jež jsou považovány za typické pro evropské travní porosty, vyskytují se ve velké části Evropy a jsou zahrnuty do většiny systémů monitorování motýlů. Je založen na geometrickém průměru trendů, pokud jde o dané druhy. Jednotka: indikátor. Metodika: vypracovaná a používaná organizací Butterfly Conservation Europe, viz Van Swaay, C.A.M., Assessing Butterflies in Europe – Butterfly Indicators 1990–2018 (Posouzení motýlů v Evropě – ukazatele pro motýly 1990–2008), technická zpráva, <i>Butterfly Conservation Europe</i>, 2020.
Zásoba organického uhlíku v minerální složce orné půdy	Popis: Tento ukazatel popisuje zásobu organického uhlíku v minerální složce orné půdy v hloubce 0 až 30 cm. Jednotka: tuny organického uhlíku na hektar. Metodika: stanovená v příloze V nařízení (EU) 2018/1999 v souladu s pokyny IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006 a podpořená rámcovým průzkumem využití půdy a krajinného pokryvu (LUCAS) pro půdu, Jones A. et al., <i>LUCAS Soil 2022</i> (LUCAS – půda 2022), technická zpráva Společného výzkumného střediska, Úřad pro publikace Evropské unie, 2021.
Podíl zemědělské půdy s krajinnými prvky s vysokou rozmanitostí	Popis: Krajinné prvky s vysokou rozmanitostí, jako jsou ochranné pásy, živé ploty, stromy rostoucí jednotlivě i ve skupinách, stromořadí, meze, plošky, strouhy, potoky, malé mokřady, terasy, mohyly, kamenné zídky, rybníčky a kulturní prvky, jsou prvky trvalé přirozené nebo polopřirozené vegetace vyskytující se v zemědělském prostředí, které poskytují ekosystémové služby a podporují biologickou rozmanitost. K plnění této funkce je nutné, aby krajinné prvky byly co nejméně vystaveny nepříznivým vnějším rušivým vlivům, a tím se zajistila bezpečná stanoviště pro různé taxony; proto musí splňovat následující podmínky: a) nemohou být využívány k zemědělské produkci (ani jako pastviny nebo k produkci krmiva), ledaže je toto využití nezbytné pro zachování biologické rozmanitosti, a b) neměly by být ošetřovány hnojivem či pesticidy, s výjimkou ošetření nízkým množstvím tuhého hnoje. Půdu ležící ladem, a to i dočasně, lze považovat za krajinný prvek s vysokou rozmanitostí, pokud splňuje kritéria uvedená výše v písmenech a) a b) druhého odstavce. Za krajinné prvky s vysokou rozmanitostí lze považovat také produktivní stromy jako součást udržitelných agrolesnických systémů nebo stromy v extenzivních starých sadech na trvalých travních porostech a produktivní prvky v živých plotech, pokud splňují kritérium uvedené výše v písmenu b) druhého odstavce a pokud ke sklizni dochází pouze v době, kdy nemůže dojít k ohrožení vysoké úrovně biologické rozmanitosti. Jednotka: procenta (podíl obhospodařované zemědělské plochy).

Ukazatel	Popis, jednotky a metodika pro stanovení a monitorování ukazatele
	Metodika: vypracovaná podle ukazatele I.21 v příloze I nařízení (EU) 2021/2115, na základě nejnovější aktualizované verze šetření LUCAS pro krajinné prvky, viz Ballin M. et al., Redesign sample for Land Use/Cover Area frame Survey (LUCAS) (Přehodnocení vzorku pro rámcový průzkum využití půdy a krajinného pokryvu (LUCAS)), Eurostat 2018, a pro půdu ležící ladem viz Farm Structure, Reference Metadata in Single Integrated Metadata Structure (Struktura zemědělských hospodářství, Jednotná struktura integrovaných metadat), online publikace, Eurostat, a případně pro krajinné prvky s vysokou rozmanitostí, na něž se nevztahuje výše uvedená metodika, metodika, kterou vypracovaly členské státy v souladu s <u>čl. 14 odst. 7</u> tohoto nařízení. Metodika LUCAS se pravidelně aktualizuje s cílem zvýšit spolehlivost údajů používaných v Unii a členskými státy na vnitrostátní úrovni při provádění jejich národních plánů na obnovu přírody.

PŘÍLOHA V

INDIKÁTOR BĚŽNÝCH DRUHŮ POLNÍCH PTÁKŮ NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI

Popis

Indikátor běžných druhů polních ptáků shrnuje populační trendy běžných a rozšířených druhů polních ptáků a má sloužit jako zástupný ukazatel pro hodnocení stavu biologické rozmanitosti zemědělských ekosystémů v Evropě. Vnitrostátní indikátor běžných druhů polních je složený indikátor sledující několik druhů ptáků, který měří míru změny relativní četnosti druhů polních ptáků ve vybraných zkoumaných lokalitách na vnitrostátní úrovni. Tento indikátor je založen na speciálně vybraných druzích ptáků, které jsou z hlediska získávání potravy nebo hnízdění závislé na zemědělských stanovištích. Vnitrostátní indikátory běžných druhů polních ptáků jsou založeny na souborech druhů, které jsou pro jednotlivé členské státy relevantní. Vnitrostátní indikátor běžných druhů ptáků zemědělské krajiny se vypočítává ve vztahu k základnímu roku, pro který je hodnota indikátoru obvykle stanovena na 100. Hodnoty trendu vyjadřují celkovou populační změnu velikosti populací jednotlivých druhů polních ptáků v průběhu několika let.

Metodika: Brlík a kol. (2021): Databáze údajů sledující dlouhodobé velkoplošné populační změny běžných hnízdících evropských ptáků. Sci Data 8, 21. <https://doi.org/10.1038/s41597-021-00804-2>

„Členskými státy s historicky více poškozenými populacemi polních ptáků“ se rozumí členské státy, v nichž polovina nebo více druhů zařazených do vnitrostátního indikátoru běžných druhů polních ptáků dlouhodobě vykazuje negativní populační trend. Pro členské státy, v nichž nejsou data o dlouhodobých populačních trendech u některých druhů k dispozici, se použijí informace o stavu druhu na evropské úrovni.

Jedná se o tyto členské státy:

Česko

Dánsko

Německo

Estonsko

Španělsko

Francie

Itálie

Lucembursko

Maďarsko

Nizozemsko

Finsko

„Členskými státy s historicky méně poškozenými populacemi polních ptáků“ se rozumí členské státy, v nichž méně než polovina druhů zařazených do vnitrostátního indikátoru běžných druhů polních ptáků dlouhodobě vykazuje negativní populační trend. Pro členské státy, v nichž nejsou data o dlouhodobých populačních trendech u některých druhů k dispozici, se použijí informace o stavu druhu na evropské úrovni.

Jedná se o tyto členské státy:

Belgie

Bulharsko

Irsko

Řecko

Chorvatsko

Kypr

Lotyšsko

Litva

Malta

Rakousko

Polsko

Portugalsko

Rumunsko

Slovinsko

Slovensko

Švédsko

Seznam druhů používaných pro indikátor běžných druhů polních ptáků v členských státech**Belgie - Vlámsko***Alauda arvensis**Anthus pratensis**Emberiza citrinella**Falco tinnunculus**Haematopus ostralegus**Hirundo rustica**Limosa limosa**Linaria cannabin**Motacilla flava**Numenius arquata**Passer montanus**Perdix perdi**Saxicola torquatus**Sylvia communis**Vanellus vanellus***Belgie - Valonsko***Alauda arvensis**Anthus pratensis**Corvus frugilegus**Emberiza citrinella**Falco tinnunculus**Hirundo rustica**Lanius collurio**Linaria cannabina**Miliaria calandra**Motacilla flava**Passer montanus**Perdix perdix**Saxicola torquatus**Streptopelia turtur**Sturnus vulgaris**Sylvia communis**Vanellus vanellus***Bulharsko***Alauda arvensis**Carduelis carduelis**Coturnix coturnix**Corvus frugilegus**Emberiza hortulana**Emberiza melanocephala*

Falco tinnunculus
Galerida cristata
Hirundo rustica
Lanius collurio
Linaria cannabina
Miliaria calandra
Motacilla flava
Perdix perdix
Passer montanus
Sylvia communis
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Upupa epops

Česko

Alauda arvensis
Anthus pratensis
Ciconia ciconia
Corvus frugilegus
Emberiza citrinella
Falco tinnunculus
Hirundo rustica
Lanius collurio
Linaria cannabina
Miliaria calandra
Motacilla flava
Passer montanus
Perdix perdix
Saxicola rubetra
Saxicola torquatus
Serinus serinus
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Vanellus vanellus

Dánsko

Alauda arvensis
Anthus pratensis
Carduelis carduelis
Corvus corone
Corvus frugilegus
Emberiza citrinella

Falco tinnunculus
Gallinago gallinago
Hirundo rustica
Lanius collurio
Linaria cannabina
Miliaria calandra
Motacilla alba
Motacilla flava
Oenanthe oenanthe
Passer montanus
Perdix perdix
Saxicola rubetra
Sylvia communis
Sylvia curruca
Turdus pilaris
Vanellus vanellus

Německo

Alauda arvensis
Athene noctua
Emberiza citrinella
Lanius collurio
Limosa limosa
Lullula arborea
Miliaria calandra
Milvus milvus
Saxicola rubetra
Vanellus vanellus

Estonsko

Alauda arvensis
Anthus pratensis
Corvus frugilegus
Emberiza citrinella
Hirundo rustica
Lanius collurio
Linaria cannabina
Motacilla flava
Passer montanus
Saxicola rubetra
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Vanellus vanellus

Irsko

Carduelis carduelis
Columba oenas
Columba palumbus
Corvus cornix
Corvus frugilegus
Corvus monedula
Emberiza citrinella
Falco tinnunculus
Fringilla coelebs
Hirundo rustica
Chloris chloris
Linaria cannabina
Motacilla alba
Passer domesticus
Phasianus colchicus
Pica pica
Saxicola torquatus
Sturnus vulgaris

Řecko

Alauda arvensis
Apus apus
Athene noctua
Calandrella brachydactyla
Carduelis carduelis
Carduelis chloris
Ciconia ciconia
Corvus corone
Corvus monedula
Delichon urbicum
Emberiza cirrus
Emberiza hortulana
Emberiza melanocephala
Falco naumanni
Falco tinnunculus
Galerida cristata
Hirundo daurica
Hirundo rustica
Lanius collurio
Lanius minor
Lanius senator

Linaria cannabina
Lullula arborea
Luscinia megarhynchos
Melanocorypha calandra
Miliaria calandra
Motacilla flava
Oenanthe hispanica
Oenanthe oenanthe
Passer domesticus
Passer hispaniolensis
Passer montanus
Pica pica
Saxicola rubetra
Saxicola torquatus
Streptopelia decaocto
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia melanocephala
Upupa epops

Španělsko

Alauda arvensis
Alectoris rufa
Athene noctua
Calandrella brachydactyla
Carduelis carduelis
Cisticola juncidis
Corvus monedula
Coturnix coturnix
Emberiza calandra
Falco tinnunculus
Galerida cristata
Hirundo rustica
Linaria cannabina
Melanocorypha calandra
Merops apiaster
Oenanthe hispanica
Passer domesticus
Passer montanus
Pica pica
Pterocles orientalis
Streptopelia turtur

Sturnus unicolor

Tetrax tetrax

Upupa epops

Francie

Alauda arvensis

Alectoris rufa

Anthus campestris

Anthus pratensis

Buteo buteo

Corvus frugilegus

Coturnix coturnix

Emberiza cirrus

Emberiza citrinella

Emberiza hortulana

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Lanius collurio

Linaria cannabina

Lullula arborea

Melanocorypha calandra

Motacilla flava

Oenanthe oenanthe

Perdix perdix

Saxicola torquatus

Saxicola rubetra

Sylvia communis

Upupa epops

Vanellus vanellus

Chorvatsko

Alauda arvensis

Anthus campestris

Anthus trivialis

Carduelis carduelis

Coturnix coturnix

Emberiza cirrus

Emberiza citrinella

Emberiza melanocephala

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Jynx torquilla

Lanius collurio

Lanius senator
Linaria cannabina
Lullula arborea
Luscinia megarhynchos
Miliaria calandra
Motacilla flava
Oenanthe hispanica
Oriolus oriolus
Passer montanus
Pica pica
Saxicola rubetra
Saxicola torquatus
Streptopelia turtur
Sylvia communis
Upupa epops
Vanellus vanellus

Itálie

Alauda arvensis
Anthus campestris
Calandrella brachydactyla
Carduelis carduelis
Carduelis chloris
Corvus cornix
Emberiza calandra
Emberiza hortulana
Falco tinnunculus
Galerida cristata
Hirundo rustica
Jynx torquilla
Lanius collurio
Luscinia megarhynchos
Melanocorypha calandra
Motacilla alba
Motacilla flava
Oriolus oriolus
Passer domesticus italiae
Passer hispaniolensis
Passer montanus
Pica pica
Saxicola torquatus
Serinus serinus

Streptopelia turtur

Sturnus unicolor

Sturnus vulgaris

Upupa epops

Kypr

Alectoris chukar

Athene noctua

Carduelis carduelis

Cisticola juncidis

Clamator glandarius

Columba palumbus

Coracias garrulus

Corvus corone cornix

Coturnix coturnix

Emberiza calandra

Emberiza melanocephala

Falco tinnunculus

Francolinus francolinus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Chloris chloris

Iduna pallida

Linaria cannabina

Oenanthe cypriaca

Parus major

Passer hispaniolensis

Pica pica

Streptopelia turtur

Sylvia conspicillata

Sylvia melanocephala

Lotyšsko

Acrocephalus palustris

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Carduelis carduelis

Carpodacus erythrinus

Ciconia ciconia

Crex crex

Emberiza citrinella

Lanius collurio

Locustella naevia

Motacilla flava
Passer montanus
Saxicola rubetra
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Vanellus vanellus

Litva

Alauda arvensis
Anthus pratensis
Carduelis carduelis
Ciconia ciconia
Crex crex
Emberiza citrinella
Hirundo rustica
Lanius collurio
Motacilla flava
Passer montanus
Saxicola rubetra
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Vanellus vanellus

Lucemburk

Alauda arvensis
Emberiza citrinella
Lanius collurio
Linaria cannabina
Passer montanus
Saxicola torquatus
Sylvia communis

Maďarsko

Alauda arvensis
Anthus campestris
Coturnix coturnix
Emberiza calandra
Falco tinnunculus
Galerida cristata
Lanius collurio
Lanius minor
Locustella naevia
Merops apiaster
Motacilla flava

Perdix perdix

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Sylvia nisoria

Vanellus vanellus

Malta

Calandrella brachydactyla

Linaria cannabina

Cettia cetti

Cisticola juncidis

Coturnix coturnix

Emberiza calandra

Lanius senator

Monticola solitarius

Passer hispaniolensis

Passer montanus

Serinus serinus

Streptopelia decaocto

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia conspicillata

Sylvia melanocephala

Nizozemsko

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Athene noctua

Calidris pugnax

Carduelis carduelis

Corvus frugilegus

Coturnix coturnix

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Gallinago gallinago

Haematopus ostralegus

Hippolais icterina

Hirundo rustica

Limosa limosa

Miliaria calandra

Motacilla fl. ava

Numenius arquata

Passer montanus

Perdix perdix
Saxicola torquatus
Spatula clypeata
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Tringa totanus
Turdus viscivorus
Vanellus vanellus

Rakousko

Acrocephalus palustris
Alauda arvensis
Anthus spinoletta
Anthus trivialis
Carduelis carduelis
Emberiza citrinella
Falco tinnunculus
Jynx torquilla
Lanius collurio
Linaria cannabina
Lullula arborea
Miliaria calandra
Oenanthe oenanthe
Passer montanus
Perdix perdix
Saxicola rubetra
Saxicola torquatus
Serinus citrinella
Serinus serinus
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Turdus pilaris
Vanellus vanellus

Polsko

Alauda arvensis
Anthus pratensis
Ciconia ciconia
Emberiza citrinella
Emberiza hortulana
Falco tinnunculus

Galerida cristata
Hirundo rustica
Lanius collurio
Limosa limosa
Linaria cannabina
Miliaria calandra
Motacilla flava
Passer montanus
Saxicola torquatus
Saxicola rubetra
Serinus serinus
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Upupa epops
Vanellus vanellus

Portugalsko

Athene noctua
Bubulcus ibis
Carduelis carduelis
Chloris chloris
Ciconia ciconia
Cisticola juncidis
Coturnix coturnix
Delichon urbicum
Emberiza cirrus
Falco tinnunculus
Galerida cristata
Hirundo rustica
Lanius meridionalis
Linaria cannabina
Merops apiaster
Miliaria calandra
Milvus migrans
Passer domesticus
Pica pica
Saxicola torquatus
Serinus serinus
Sturnus unicolor
Upupa epops

Rumunsko

Alauda arvensis
Anthus campestris
Calandrella brachydactyla
Ciconia ciconia
Corvus frugilegus
Emberiza calandra
Emberiza citrinella
Emberiza hortulana
Emberiza melanocephala
Falco tinnunculus
Galerida cristata
Hirundo rustica
Lanius collurio
Lanius minor
Linaria cannabina
Melanocorypha calandra
Motacilla flava
Passer montanus
Perdix perdix
Saxicola rubetra
Saxicola torquatus
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Upupa epops
Vanellus vanellus

Slovinsko

Acrocephalus palustris
Alauda arvensis
Anthus trivialis
Carduelis carduelis
Columba oenas
Columba palumbus
Emberiza calandra
Emberiza cirrus
Emberiza citrinella
Falco tinnunculus
Galerida cristata
Hirundo rustica
Jynx torquilla

Lanius collurio
Linaria cannabina
Lullula arborea
Luscinia megarhynchos
Motacilla flava
Passer montanus
Phoenicurus phoenicurus
Picus viridis
Saxicola rubetra
Saxicola torquatus
Serinus serinus
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Upupa epops
Vanellus vanellus

Slovensko

Alauda arvensis
Carduelis carduelis
Emberiza calandra
Emberiza citrinella
Falco tinnunculus
Hirundo rustica
Chloris chloris
Lanius collurio
Linaria cannabina
Locustella naevia
Motacilla flava
Passer montanus
Saxicola rubetra
Saxicola torquatus
Serinus serinus
Streptopelia turtur
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Sylvia nisoria
Vanellus vanellus

Finsko

Alauda arvensis
Anthus pratensis
Corvus monedula

Crex crex
Delichon urbica
Emberiza hortulana
Hirundo rustica
Numenius arquata
Passer montanus
Saxicola rubetra
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Turdus pilaris
Vanellus vanellus

Švédsko

Alauda arvensis
Anthus pratensis
Corvus frugilegus
Emberiza citrinella
Emberiza hortulana
Falco tinnunculus
Hirundo rustica
Lanius collurio
Linaria cannabina
Motacilla flava
Passer montanus
Saxicola rubetra
Sturnus vulgaris
Sylvia communis
Vanellus vanellus

SEZNAM UKAZATELŮ BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI PRO LESNÍ EKOSYSTÉMY UVEDENÝCH V ČL. 12 Odst. 2 a 3

Ukazatel	Popis, jednotky a metodika pro stanovení a monitorování ukazatele
Stojící mrtvé dřevo	Popis: Tento ukazatel udává množství odumřelé stojící dřevní biomasy v lesích a na jiných zalesněných plochách. Jednotka: m³/ha. Metodika: vypracovaná a používaná ve zprávě konference FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i> (Stav evropských lesů 2020), FOREST EUROPE 2020, a v popisu vnitrostátních lesních inventur v publikaci Tomppo E. et al., <i>National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting</i> (Vnitrostátní lesní inventury. Cesty ke společnému podávání zpráv), Springer, 2010, se zohledněním metodiky stanovené v příloze V nařízení (EU) 2018/1999 v souladu s pokyny IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006.
Ležící mrtvé dřevo	Popis: Tento ukazatel udává množství odumřelé dřevní biomasy ležící na zemi v lesích a na jiných zalesněných plochách. Jednotka: m³/ha. Metodika: vypracovaná a používaná ve zprávě konference FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i> (Stav evropských lesů 2020), FOREST EUROPE 2020, a v popisu vnitrostátních lesních inventur v publikaci Tomppo E. et al., <i>National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting</i> (Vnitrostátní lesní inventury. Cesty ke společnému podávání zpráv), Springer, 2010, se zohledněním metodiky stanovené v příloze V nařízení (EU) 2018/1999 v souladu s pokyny IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006.
Podíl lesů s bohatou věkovou strukturou	Popis: Tento ukazatel udává podíl lesů využitelných pro zásobování dřevem, které mají nerovnoměrnou věkovou strukturou, ve srovnání s těmi, které mají rovnoměrnou věkovou strukturu. Jednotka: Procento lesů využitelných pro zásobování dřevem, které mají nerovnoměrnou věkovou strukturu. Metodika: vypracovaná a používaná ve zprávě konference FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i> (Stav evropských lesů 2020), FOREST EUROPE 2020, a v popisu vnitrostátních lesních inventur v publikaci Tomppo E. et al., <i>National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting</i> (Vnitrostátní lesní inventury. Cesty ke společnému podávání zpráv), Springer, 2010.
Propojení lesů	Popis: Propojení lesů udává stupeň kompaktnosti zalesněných území. Stanoví se na stupnici 0 až 100. Jednotka: indikátor. Metodika: vypracovaná Organizací OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Vogt P. et al., <i>FAO – State of the World's Forests: Forest Fragmentation</i> (Stav světových lesů: Fragmentace lesů), technická zpráva Společného výzkumného střediska, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2019.

Ukazatel	Popis, jednotky a metodika pro stanovení a monitorování ukazatele
Indikátor běžných druhů lesních ptáků	Popis: Indikátor lesních druhů ptáků popisuje trendy v četnosti běžných druhů lesních ptáků v evropském areálu daných druhů v průběhu času. Jedná se o složený indikátor vytvořený na základě vypořádaných údajů o druzích ptáků typických pro lesní stanoviště v Evropě. Indikátor je založen na zvláštním seznamu druhů sestaveném pro jednotlivé členské státy. Jednotka: indikátor. Metodika: Brlík a kol. <i>Databáze údajů sledující dlouhodobé velkoplošné populační změny běžných hnízdících evropských ptáků</i>, Sci Data 8, 21. 2021.
Zásoba organického uhlíku	Popis: Tento ukazatel popisuje zásoby organického uhlíku v opadu a v minerální půdě v hloubce 0 až 30 cm v lesních ekosystémech. Jednotka: tuny organického uhlíku na hektar. Metodika: stanovená v příloze V nařízení (EU) 2018/1999 v souladu s pokyny IPCC pro národní inventury skleníkových plynů z roku 2006 a podpořená rámcovým průzkumem využití půdy a krajinného pokryvu (LUCAS) pro půdu, Jones A. et al., <i>LUCAS Soil 2022</i> (LUCAS – půda 2022), technická zpráva Společného výzkumného střediska, Úřad pro publikace Evropské unie, 2021.
Podíl lesů, v nichž převládají původní druhy dřevin	Popis: Podíl lesů a jiných zalesněných ploch, v nichž převládají (> 50 %) původní druhy dřevin Jednotka: procenta. Metodika: vypracovaná a používaná ve zprávě konference FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i> (Stav evropských lesů 2020), FOREST EUROPE 2020, a v popisu vnitrostátních lesních inventur v publikaci Tomppo E. et al., <i>National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting</i> (Vnitrostátní lesní inventury. Cesty ke společnému podávání zpráv), Springer, 2010.
Druhová rozmanitost dřevin	Popis: Tento ukazatel popisuje průměrný počet druhů dřevin, které se vyskytují v lesních oblastech Jednotka: indikátor. Metodika: Na základě zprávy konference FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i> (Stav evropských lesů 2020), FOREST EUROPE 2020, a v popisu vnitrostátních lesních inventur v publikaci Tomppo E. et al., <i>National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting</i> (Vnitrostátní lesní inventury. Cesty ke společnému podávání zpráv), Springer, 2010.

PŘÍLOHA VII

SEZNAM PŘÍKLADŮ OPATŘENÍ NA OBNOVU UVEDENÝCH V ČL. 14 ODS. 16

- 1) Obnovit mokřady zavodněním odvodněných rašelinišť, odstraněním drenážních struktur z rašelinišť nebo zrušením poldrů a ukončením těžby rašeliny.
- 2) Zlepšit hydrologické podmínky zvýšením množství, kvality a dynamiky povrchových vod a hladiny podzemních vod v přírodních a polopřírodních ekosystémech.
- 3) Odstranit nežádoucí narušování travních porostů, mokřadů, lesů a ploch s řídkou vegetací zarůstáním křovinami nebo nepůvodní výsadbou.
- 4) Zavést paludikulturu.
- 5) Obnovit meandry řek a znovu napojit uměle oddělené meandry nebo mrtvá ramena.
- 6) Odstranit příčné a podélné překážky jako např. hráze a přehrad, dát více prostoru říční dynamice a obnovit úseky volně tekoucích řek.
- 7) Obnovit přirozený stav dna řek, jezer a nížinných vodních toků, např. odstraněním umělého zpevnění dna, optimalizací složení substrátu, zlepšením či vytvořením ploch stanovišť.
- 8) Obnovit přirozené sedimentační procesy.
- 9) Zřídit břehové nárazníkové oblasti jako např. břehové lesy, nárazníková pásma, louky nebo pastviny.
- 10) Zvýšit ekologické prvky v lesích jako např. velké, staré a odumírající stromy (stromy jako přírodní stanoviště) a množství ležícího a stojícího mrtvého dřeva.
- 11) Usilovat o rozmanitou strukturu lesů z hlediska např. skladby druhů a stáří, umožnit přirozenou regeneraci a obměnu jednotlivých druhů dřevin.
- 12) Napomáhat migraci místních populací a druhů tam, kde to může být zapotřebí v důsledku změny klimatu.
- 13) Posílit rozmanitost lesů obnovením mozaik nelesních stanovišť, jako jsou otevřené menší plochy s travním porostem nebo vřesovištěm, rybníčky nebo skalnatá území.
- 14) Uplatňovat přístup lesnictví „blízkého přírodě“ nebo „nepasečného“ lesnictví; vysazovat původní druhy dřevin.
- 15) Podpořit rozvoj starých původních lesů a dospělých porostů, např. upuštěním od těžby nebo aktivním řízením, které podporuje rozvoj autoregulačních funkcí a odpovídající odolnosti.
- 16) Zavést krajinné prvky s vysokou rozmanitostí na orné půdě a intenzivně využívaném travním porostu, jako jsou nárazníková pásma, okraje polí s původními květinami, živé ploty, stromy, remízky, terasové zídky, rybníky, biokoridory, kamenné přechody přes řeky atd.
- 17) Zvětšit zemědělské oblasti, které jsou obhospodařovány v souladu s agroekologickými přístupy, jako je ekologické zemědělství nebo agrolesnictví, pěstování více plodin naráz a střídání plodin, integrovaná ochrana rostlin a integrované hospodaření s živinami.
- 18) Snížit intenzitu pastvy nebo sečení travních porostů tam, kde je to relevantní, a znovu zavést extenzivní pastvu domácími hospodářskými zvířaty a extenzivní režim sečení tam, kde se od nich upustilo.
- 19) Ukončit nebo omezit používání chemických pesticidů a rovněž chemických hnojiv a hnojiv živočišného původu.
- 20) Ukončit orbu travních porostů a setí produktivních trav.
- 21) Odstranit výsadbu v bývalých dynamických systémech vnitrozemských dun, aby se obnovila přirozená dynamika větru ve prospěch otevřených stanovišť.

- 22) Zlepšit propojení mezi stanovišti s cílem umožnit rozvoj populací jednotlivých druhů a dostatečnou individuální nebo genetickou výměnu, jakož i migraci druhů a přizpůsobení se změně klimatu.
- 23) Umožnit, aby ekosystémy rozvíjely svou vlastní přirozenou dynamiku, například upuštěním od využívání jejich produktů a podporou přirozenosti a divočiny.
- 24) Odstraňovat a kontrolovat invazní nepůvodní druhy a předcházet zavlékání nových druhů nebo ho minimalizovat.
- 25) Minimalizovat negativní dopady rybolovu na mořský ekosystém, například používáním zařízení s menším dopadem na mořské dno.
- 26) Obnovit důležité oblasti pro tření a líhnutí ryb.
- 27) Poskytnout struktury nebo substráty, které podněcují návrat mořského života na podporu obnovy korálových, ústřicových nebo balvanových útesů.
- 28) Obnovit louky mořské trávy a chalužové lesy aktivní stabilizací mořského dna, snížením a pokud možno odstraněním tlaků nebo aktivním množením a výsadbou.
- 29) Obnovit nebo zlepšit stav charakteristické populace původních druhů, která je životně důležitá pro ekologii mořských stanovišť, a to prováděním pasivních nebo aktivních opatření na obnovu, např. vysazováním juvenilních jedinců.
- 30) Omezit různé formy znečištění moře, jako je zatížení živinami, hlukové znečištění a plastový odpad.
- 31) Zvětšit plochy sídelní zeleně s ekologickými prvky, jako jsou parky, stromy a zalesněné plochy, zelené střechy, travní porosty s planě rostoucími květinami, zahrady, městská hortikultura, ulice se stromoradii, městské louky a živé ploty, rybníky a vodní toky, a to mimo jiné s ohledem na druhovou rozmanitost, původní druhy, místní podmínky a odolnost vůči změně klimatu.
- 32) Zastavit, omezit nebo napravit znečištění ve všech ekosystémech způsobené léčivými přípravky, nebezpečnými chemickými látkami, komunálními a průmyslovými odpadními vodami a dalšími odpady včetně odpadků a plastů, jakož i světelné znečištění.
- 33) Přeměnit brownfieldy, dřívější průmyslové oblasti a lomy na přírodní lokality.